

รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

รายงานผลการประชุมทางวิชาการ
การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
“การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓๗๐.๗
ส ๖๙๑ ร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
“การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” /กรุงเทพฯ: สกศ., ๒๕๕๖.

๑๖๐ หน้า

ISBN : 978-616-270-052-1

๑. การวิจัยทางการศึกษา ๒. ชื่อเรื่อง

รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
“การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”
โดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ ๒๒/๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่ ๑

สิงหาคม ๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์

๒,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๙๙/๒๐ ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๑๓๑๒ ๑๓๑๔ ๑๓๑๘

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๓ ๐๐๘๔

web-site: <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เทรต

๘๙/๓๐๓ หมู่ ๗ ซอยพหลโยธิน ๕๔ ถนนพหลโยธิน

แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพฯ ๑๐๒๒๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๓ ๓๘๑๐

โทรสาร ๐ ๒๗๓๔ ๗๑๔๓

คำนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาอนาคตของประเทศไทยให้ก้าวทันกับสถานการณ์โลกและกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงอยู่ของชีวิต และนำไปสู่การสร้างความรู้และความเข้มแข็งให้เป็นทุนทางปัญญาของคนไทย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนา สังคมและประเทศชาติ และเมื่อวิเคราะห์นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เห็นได้ถึงการให้ความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา โดยใช้การวิจัยทางการศึกษาเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการสร้างทุนปัญญาของชาติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในประเด็นสำคัญต่างๆ เนื่องจากการวิจัยเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างเสริมกระบวนการคิดและปัญญาให้สามารถสรรค์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปดำเนินการพัฒนาการศึกษา พัฒนาคน สังคม และประเทศในอนาคต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทในด้านพัฒนาระบบวิจัยทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้มีการนำผลงานวิจัยทางการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา จึงดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลประเด็นวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ โดยจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์เกี่ยวกับข้อค้นพบสำคัญของงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ บนฐานความรู้จากงานวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ ร่วมกันขับเคลื่อนให้มีการนำสู่การปฏิบัติได้จริง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดียิ่งขึ้นทางด้านการศึกษาและมุ่งสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เป็นเวทีนำเสนอ เผยแพร่ ตลอดจนให้การยกย่องและมอบรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นทางการศึกษา ซึ่งได้มีการคัดเลือกตามเกณฑ์คุณภาพให้นำเสนอในการประชุม จำนวน ๒๔ เรื่อง จากผู้ส่งผลงานวิจัยเข้ามารับการคัดเลือกจำนวน ๓๓๙ เรื่อง และมีการคัดเลือกผลงานวิจัยดีเด่น ได้รับรางวัลจำนวน ๓ เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มีสาระสำคัญที่สามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลได้จริง นอกจากนั้นมีการเสวนาประเด็นต่างๆ ด้านการวิจัยทางการศึกษา มีการนำเสนอ นิทรรศการ และมีการเปิดตัวนวัตกรรมใหม่ โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านงานวิจัยการศึกษา (Research Application) หรือ Re-ED อันเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและองค์กรการศึกษาและที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา สามารถเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลการวิจัยได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว เพื่อนำไปประยุกต์ ต่อยอด และใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและการศึกษาที่กรุณาให้กรอบแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยการศึกษา พร้อมพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการและคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพนำเสนอในการประชุมดังกล่าว และขอขอบคุณนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ ครูที่ส่งผลงานวิจัยเข้ามารับการคัดเลือก รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดประชุมทางวิชาการครั้งนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

(ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก-ฅ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๒
เป้าหมาย.....	๒
กระบวนการดำเนินงาน.....	๓
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	๑๗
บทที่ ๒ การคัดเลือกผลงานวิจัยและการจัดกิจกรรมวิชาการในการประชุมทางวิชาการ.....	๑๘
 การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕	
การคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น.....	๑๘
ในการประชุมทางวิชาการฯ	
การจัดสาระของกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ.....	๒๒
ครั้งที่ ๑๕	
๑. การนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือก.....	๒๒
๒. การเสวนาประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา.....	๒๙
๓. การนำเสนอนิทรรศการและการเสวนาด้านการวิจัยการศึกษาในโซนนิทรรศการ	๓๑
๔. การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา.....	๓๓
(Research Application: Re-ED) ผ่าน Apple Application หรือ App Store	
โดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	
การจัดทำเอกสารผลงานวิจัยทางการศึกษาเผยแพร่ในการประชุมทางวิชาการ.....	๓๓
บทที่ ๓ ผลการจัดกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ.....	๓๔
 ครั้งที่ ๑๕	
๑. ข้อค้นพบสำคัญจากผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุม.....	๓๔
ที่ตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	
๒. ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น.....	๖๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๓. สารสำคัญของการเสวนาประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา.....	๗๒
๓.๑ การเสวนา เรื่อง วิจัยและพัฒนาการศึกษา สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย....	๗๒
๓.๒ การอภิปรายพิเศษ เรื่อง นัดพบผู้ให้ทุนวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย: ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาตามนโยบาย รัฐบาล และงบประมาณการวิจัย	๗๗
๓.๓ การเสวนา เรื่อง เวทีผู้เรียนและครู: รู้จักวิจัย...เครื่องมือสร้างทุนปัญญา..... ของมนุษย์	๘๑
๓.๔ การเสวนา : ข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุน..... การพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษา ของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัล	๘๗
๔. สารสำคัญของนิทรรศการและการเสวนาในโซนนิทรรศการ.....	๙๒
ส่วนที่ ๑ การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เรื่อง วิจัยและพัฒนา..... เพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ และการเสวนา เรื่อง กรอบและ ทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	๙๓
ส่วนที่ ๒ การแสดงผลงานวิจัยของผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และนักวิจัย..... ทางการศึกษาที่ผ่านการพิจารณาตัดสินผลงานวิจัยดีเด่น (รอบที่ ๑) จำนวน ๒๔ เรื่อง จำแนกตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	๙๖
ส่วนที่ ๓ การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัย..... ทางการศึกษา Education Research (Re-ED)	๙๙
๕. คู่มือการใช้โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านงานวิจัยการศึกษา..... (Research Application: Re-ED)	๑๐๑
บทที่ ๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จและข้อเสนอแนะ.....	๑๑๐
ส่วนที่ ๑ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา..... ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕	๑๑๐
ส่วนที่ ๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัย..... ทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕	๑๑๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	๑๑๖
รายชื่อวิทยากร.....	๑๑๗
ทำเนียบผู้วิจัย.....	๑๑๘
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและการศึกษาพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการและคัดเลือก..... ผลงานวิจัย	๑๒๓
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัย ทางการศึกษาของคณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕	๑๒๕
การส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการจัด..... ประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่อ อนาคตประเทศไทย” ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	๑๒๙
คณะผู้ดำเนินการ.....	๑๔๒

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญที่ใช้ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาคน โดยพื้นฐานการวิจัยเป็นศาสตร์ที่มีหลักวิชาและเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่ที่เชื่อถือได้ เหตุนี้การวิจัยทางการศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นอกจากนี้การวิจัยสามารถตอบสนองเป้าหมายของนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาใน ๗ ประเด็นหลัก เพื่อพัฒนาอนาคตของประเทศไทย คือ (๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ในสังคมไทย (๒) สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา (๓) ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง (๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน (๕) พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และ (๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นองค์กรหลักที่มีภารกิจด้านวิจัย ประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงได้จัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ เพื่อนำเสนอ เผยแพร่ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการนำกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาไทยตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคน สังคม ที่นำไปสู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมวันละ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ คน ประกอบด้วย ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นักวิชาการศึกษาและผู้สนใจอื่นๆ

กิจกรรมการประชุมทางวิชาการฯ ประกอบด้วย ๑) การนำเสนอผลงานวิจัยจำนวน ๒๔ เรื่อง และข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ๒) ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น จำนวน ๓ เรื่อง ๓) การเสวนาทางวิชาการประเด็นสำคัญด้านการวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย การเสวนาและการอภิปรายพิเศษ ๓ เรื่อง ได้แก่ ๓.๑) การเสวนาวิจัยและพัฒนาการศึกษา... สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย ๓.๒) การอภิปรายพิเศษ เรื่อง นัดพบผู้ให้ทุนวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย: ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล และงบประมาณการวิจัย ๓.๓) การเสวนา เรื่อง เวทีผู้เรียนและครู: รู้จักวิจัย...เครื่องมือสร้างทุนปัญญาของมนุษย์ และ ๔) การนำเสนอนิทรรศการ การเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Research Application: Re-ED) โดยมีสาระและผลการจัดกิจกรรมการประชุม ดังนี้

การนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๒๔ เรื่อง และข้อค้นพบสำคัญของ ผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้าน การศึกษาของรัฐบาล แบ่งกลุ่มนำเสนอผลวิจัยออกเป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและ ประเภทการศึกษา นำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง คือ

- ๑) รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า โดย รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล
- ๒) สื่อภาพนูน “สัตว์หิมพานต์” เพื่อผู้พิการทางสายตา โดย นางจันทนา อินสระ
- ๓) การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับ ปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา โดย นางกัญญาภัคร์ อาจหาญ

ข้อค้นพบสำคัญ

- ๑) เป็นงานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับผู้ด้อยโอกาสหรือผู้ต้องการการสนับสนุนที่จำเป็นต้อง แตกต่างจากผู้อื่นทั่วไป
- ๒) เป็นงานวิจัยที่หันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคและประเทศไทย ให้ความเคารพ ในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพสิทธิทางการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับผู้มีโอกาสอื่นๆ
- ๓) เป็นงานวิจัยที่ตอกย้ำความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีการแก้ไขทัศนคติและความเข้าใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อตัวผู้เรียน การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน หรือแม้แต่ตัวผู้เรียนเอง เข้าใจเพื่อนที่ต่างจากตนเองและก็ต้องเข้าใจตัวเองด้วย

๒. การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน นำเสนอ ผลงานวิจัย ๕ เรื่อง คือ

- ๑) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร
- ๒) การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ “ความรัก” เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัสมา วัฒนบุรานนท์
- ๓) การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีรา คุปพิทยานันท์
- ๔) กลยุทธ์การสร้างคามยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม : การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ โดย นางสาวบงกช วงศ์หล่อสายชล
- ๕) การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่ : การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติ โดยใช้เอสอีเอ็ม กลุ่มพหุ โดย นางสาวพนิดา มารุ่งเรือง

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) วิธีการสนับสนุน อำนวยความสะดวก เป็นวิธีการที่ต้องพัฒนามาก และจำเป็นต้องทำแผนการเรียนรู้ในทศวรรษที่ ๒๑ เด็กต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูต้องเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก สอนน้อย แต่ให้เรียนรู้มาก (Teachers learn more) “ทำอย่างไรให้นักเรียนได้เรียน”

๒) มหาวิทยาลัยกับโรงเรียนทำงานเป็นเครือข่าย โรงเรียนต้องการที่เลี้ยงด้านวิชาการ มีครู มีกิจกรรมที่ดี ทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงได้ เชื่อว่าโรงเรียน ครู ผู้บริหาร ควรชวนช่วยตัวเองได้

๓) ข้อค้นพบเกี่ยวกับวิธีการวิจัย (Methodology)

๓.๑) งานวิจัยบางเรื่องมีทั้งแบบที่ใช้วิธีการ สร้างรูปแบบ นำไปทดลอง พิสูจน์ว่ารูปแบบใดใช้ได้ดีเพียงใด คนสร้างและคิดว่าดี ดังนั้นน้ำหนักที่นำเสนอจึงอยู่ที่รูปแบบ ส่วนผลการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนหรือนักศึกษาเป็นรอง

๓.๒) งานวิจัยอีกส่วนหนึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มหรือองค์กร เป้าหมาย โดยกำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมาย สิ่งที่ต้องการพัฒนา (ปีธงเป็นเป้าหมายไว้ร่วมกัน) แล้วต่างคนต่างองค์กรไปทำตามบริบทความพร้อมของตน/องค์กร เสร็จแล้วสรุปเป็นรูปแบบ ซึ่งมักจะได้หลายรูปแบบ โดยพบว่า น้ำหนักของการนำเสนอจะอยู่ที่ผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก เยาวชน หรือกลุ่มเป้าหมาย

๓.๓) งานวิจัยบางเรื่องให้ความสำคัญเท่ากันแต่ผู้เรียนได้น้ำหนักมากกว่า

๔) พบหลุมดำเกี่ยวกับการเลือกใช้เครื่องมือ การเก็บข้อมูล ประมวลผล คิดวิเคราะห์ เลือกวิธี ไม่เหมาะสม และการแปลผลไม่ลงลึกพอที่จะใช้เป็นประโยชน์ได้ หรือแปลผลอย่างเหมารวม ตัวอย่างเช่น คนนี้เป็นอย่างนี้ ทุกคนที่เหมือนคนนี้เป็นอย่างที่เราบอกหมด

๕) งานวิจัยควรบอกวิธีการทำอย่างไร มากกว่าเพียงบอกอะไร เป็นอย่างไร เกิดอะไร

๓. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา นำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง คือ

๑) การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดย นายอานนท์ สายคำฟู

๒) นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

โดย รองศาสตราจารย์พิชิต ตรีวิทยรัตน์

๓) การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์

โดย ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงศ์ธารา วิจิตเวชไพศาล

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) ได้รูปแบบ/การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ตามกระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้ (๑) เสาะหา รวบรวม ประมวลความรู้ (๒) คัดเลือก และตัดสินใจ (๓) วิเคราะห์สร้างเนื้อหา (๔) ออกแบบและวางแผน (๕) มิตีสัมพันธ์ (๖) ศึกษาการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมประยุกต์ (๗) ปฏิบัติการสร้างผลงาน (๘) ตรวจสอบทดลองใช้ (๙) ปรับปรุง (๑๐) เผยแพร่และนำไปใช้

๒) ได้ต้นแบบชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอน e-Learning บนหน้าเว็บแบบสำเร็จรูป ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน โดยใช้ Google sites ทำเป็นระบบการจัดการเรียนการสอน (Learning Management System) รายวิชากายภาคศาสตร์และรังสีกายภาคศาสตร์

๓) ได้ต้นแบบสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ในวิชาวิเคราะห์ก๊าซในเลือดของนักศึกษาแพทย์ ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ที่สามารถติดตามกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

๔. การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง นำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง คือ

๑) การวิจัยนำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย

๒) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระยะที่สอง

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ

๓) การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดย รองศาสตราจารย์พรทิพย์ ไชยโส

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) หลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนใน ๕ องค์ประกอบหลัก

๑.๑) ความสามารถพื้นฐานทางจริยธรรม (Ethical Underpinning) ได้แก่ การอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการตระหนักถึงความสวยงามของการอยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๑.๒) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (Knowledge) ได้แก่ ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ และความรู้ที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับประเทศตนเองและประชาคมโลก

๑.๓) ความสามารถในการคิด (Thinking) ได้แก่ คิดแก้ปัญหา คิดเชิงวิเคราะห์ คิดเชิงสร้างสรรค์และคิดเชิงวิพากษ์

๑.๔) ความสามารถในการนำตนเอง (Leadership) ได้แก่ ตระหนักในคุณค่าตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันตนเองและความสามารถในการโน้มน้าว จูงใจผู้อื่นให้คล้อยตาม

๑.๕) ความสามารถที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู (Competency) ได้แก่ การใช้ภาษาและเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การใช้จิตวิทยา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการดำรงตนในการประกอบวิชาชีพครู

๒) ได้ต้นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู ๙ สมรรถนะ คือ (๑) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและสิ่งที่ประเมิน (๒) การให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน (๓) การสร้างและใช้เครื่องมือ (๔) การให้คะแนนและแปลความหมาย (๕) การออกแบบการประเมินสภาพจริง (๖) การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน (๗) การให้ระดับคะแนนและการรายงานผล (๘) การใช้การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู (๙) การจัดทำโครงการในการออกแบบการประเมินการเรียนรู้ และใช้กระบวนการสอน ๕ ขั้นตอน คือ กระตุ้นความสนใจ สืบเสาะหาคำตอบ สรุปผล ขยายความรู้ และประเมินผล

๓) ได้รูปแบบและหลักสูตรการพัฒนาคูและผู้บริหารการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ใช้ ๓ องค์ประกอบหลัก คือ

๓.๑) การมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัย โรงเรียน ชุมชน

๓.๒) ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน ๓ ด้าน : บรรยากาศ เจตคติ การคาดหวังและแรงจูงใจ

๓.๓) ใช้กระบวนการพัฒนา ๓ รูปแบบ คือ การฝึกอบรมโดยตรง (Direct Training)

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน (Learning in School) และการเรียนรู้นอกโรงเรียน โดยใช้เครือข่ายทางสังคม (Learning out of School via Social Network)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นำเสนอผลงานวิจัย ๒ เรื่อง คือ

๔) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนสุข อุดม

๕) ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) ในการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบของพหุวัฒนธรรม จำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้บริหาร เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๒) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูภาคใต้ ใน ๓ ด้านคือ (๑)การสร้างและพัฒนาหลักสูตร (๒)การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (๓)การจัดการชั้นเรียน คือประสบการณ์ในการสอนและการพัฒนาตนเองของครู โดยการพัฒนาด้านของครูมีผลมากที่สุด

๕. การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา และการอาชีวศึกษา **สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ**

๑) การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา โดย ดร.ปณณธร ชัชวรัตน์

๒) เกสัชศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมสร้างสรรค์เกสัชกรพันธุ์ใหม่ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทิพย์ กาญจนศิลป์

๓) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดย ดร.สิทธิศักดิ์ อัจฉาญา

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) การพัฒนาศักยภาพวัยรุ่นเพื่อแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออก ทักษะการสร้างความรู้ใหม่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่การเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

๒) การปลูกฝังแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพให้นิสิตเกสัชศาสตร์เพื่อผลิตเกสัชกรพันธุ์ใหม่ที่ดูแลผู้ป่วยรอบด้านและเน้นการสร้างเสริมสุขภาพ สามารถทำได้โดยการสอดแทรกแนวคิดและ

กิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพเข้าไปในหลักสูตรและพันธกิจหลักของคณะทุกด้าน ซึ่งการดำเนินการและติดตามผลควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและเป็นรูปธรรม โดยใช้วงจร PDCA เป็นตัวควบคุม

๓) สิ่งสำคัญในการพัฒนาองค์กร คือ (๑) การศึกษาทำความเข้าใจกับบริบทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะพัฒนาอย่างลึกซึ้ง (๒) ดำเนินการให้มีกระบวนการจัดการความรู้เรื่องที่จะพัฒนาจากบุคลากรทุกฝ่าย และ (๓) ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกๆ ฝ่ายและทุกระดับชั้นในองค์กร จึงจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในเรื่องที่จะพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม

๖. การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

๑) นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ

โดย ดร.กิตติชัย นวลทอง

๒) ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช

๓) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก โดย ดร.พูนภัทธา พูลผล

๔) ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อตัวแทนความคิด เรื่องปรากฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดย นายสิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์

๕) คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์

ข้อค้นพบสำคัญ

๑) อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๑๖ สาขา ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๓ ด้าน ๒๖ คุณลักษณะ ได้แก่ (๑) ด้านพุทธิพิสัย จำนวน ๑๒ คุณลักษณะ (๒) ด้านจิตพิสัย จำนวน ๘ คุณลักษณะ และ (๓) ด้านทักษะพิสัย จำนวน ๖ คุณลักษณะ

๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อม ร้อยละ ๔๙.๔๘ ในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๓) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มี ๓ ด้าน คือ (๑) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ (๒) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ (๓) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

๔) รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก คือ โครงสร้างขององค์ประกอบสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ๕ ด้านที่มีความสัมพันธ์กัน คือ (๑) หลักสูตร (๒) การจัดการเรียนการสอน (๓) การนิเทศการสอน (๔) การวัดและประเมินผล และ (๕) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยใช้วงจร PDCA เป็นตัวควบคุม และเมื่อได้บริหารวิชาการแล้วจะส่งผลให้โรงเรียนสามารถเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

๕) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มี ๘ ขั้นตอนคือ (๑) ขั้นการเร้า (Instigation) (๒) ขั้นการศึกษาสำรวจ (Exploration) (๓) ขั้นการสร้างโน้มนำเริ่มต้นแรก (Pre-concept) (๔) ขั้นการพยากรณ์ หรือการทำนาย (Predict) (๕) ขั้นอธิบายเหตุในการพยากรณ์ (Explain the predict) (๖) ขั้น

การทดลอง (Experiment) (๗) ชั้นอธิบายผลการทดลอง (Explain the result) และ (๘) ชั้นอธิบายความแตกต่าง (Describe the Differences)

๖) การนำผลการวิจัยและหรือองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เพื่อให้เกิดผล จำเป็นต้องศึกษากลุ่มประชากรที่จะใช้/บริบทชุมชนที่จะใช้ว่ามีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงอย่างไรกับผลการวิจัยและหรือองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้อย่างไร แล้วจึงจัดทำสื่อเผยแพร่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทแล้วสร้างคู่มือการใช้ในเรื่อนั้น ๆ

สำหรับผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

รางวัลชนะเลิศ ผู้ได้รับรางวัล คือ รองศาสตราจารย์พรทิพย์ ไชยโส นำเสนองานวิจัย เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ผู้ได้รับรางวัล คือ รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล นำเสนองานวิจัย เรื่อง รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ผู้ได้รับรางวัล คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช นำเสนองานวิจัย เรื่อง ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ส่วนอีกหนึ่งกิจกรรมสำคัญคือ การเสวนาทางวิชาการประเด็นสำคัญด้านการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปข้อค้นพบและการนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้จากการเสวนาและอภิปรายพิเศษ ดังนี้

๑. ผลงานวิจัยด้านการศึกษาในปัจจุบันมีอยู่จำนวนมาก แต่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพื่อแก้ปัญหาควรจัดทำคลังข้อมูลการวิจัย โดยนำงานวิจัยที่มีทั้งหมดลงในเว็บไซต์ที่ทุกคนสามารถเข้ามาดู และดาวน์โหลดได้ หรือมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์และการจัดประชุมแบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่มีการเผชิญหน้ากัน รวมทั้งการสอนในมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาอ่านงานวิจัย คิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ อภิปรายและทำวิจัยเพื่อต่อยอดเพิ่มขึ้น

๒. มีการส่งเสริมในเรื่องทุนวิจัย ซึ่งในปัจจุบันมีการให้ทุนวิจัยน้อยมาก เนื่องจากประเทศกำลังประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ ทำให้ทุกภาคส่วนถูกตัดงบประมาณ หรือบางที่การขอทุนวิจัยจะมีกติกามาก ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ ๆ ที่จะขอทุน สิ่งที่เรารู้ทุกคนควรจะร่วมมือกัน คือ การเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยการนำงานวิจัยที่ไม่เคยถูกนำมาใช้ ให้ออกมาใช้ในเชิงพาณิชย์ให้ได้ โดยนักวิจัยนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นแม่ค้า โดยการทำงานวิจัยแล้วนำมาเอามาสร้างให้เกิดรายได้

๓. นอกจากการทำวิจัยในระดับพื้นที่แล้ว อาจทำวิจัยในสาขาวิชาการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนในระดับต่างๆ ที่สำคัญ เช่น สาขาจิตวิทยาและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยา เนื่องจากพบว่า การไม่มีความรู้ในเรื่องเศรษฐศาสตร์ จะทำให้ใช้เงินลงทุนในเรื่องการศึกษามากแต่ไม่คุ้มค่า ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการการศึกษาจะอย่างไรให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องมีการร่วมมือกับผู้ปกครอง ทำอย่างไรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยเหลือการศึกษามากขึ้น และปัญหาเรื่องอิทธิพลของสื่อ สภาพแวดล้อม ที่จะมีผลกระทบต่อการศึกษา

๔. ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าสังคมไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุ จะส่งผลให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย การวิจัยและพัฒนาจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยได้ในการพัฒนาเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในเรื่องนี้เป็นโจทย์การวิจัยที่กระทรวงศึกษาธิการจะต้องคิดว่า ถ้าเด็กน้อยลง ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จะจัดการศึกษาอย่างไร

๕. เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาไทย ผู้วิจัยควรมองหาคำความรู้ใหม่ หมายถึง การวิจัยการศึกษา ผลลัพธ์ หรือคุณภาพผู้จบการศึกษาทั้ง ๓ ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา

๖. การวิจัยทางการศึกษาไม่มีทางที่จะใช้ประโยชน์ได้ดี ถ้าหากผู้วิจัยไม่ใช้กระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน คือการใช้การวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณควบคู่กันไป

๗. พื้นฐานของการทำมาหากินในปัจจุบันนี้ต่างก็ต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น ดังนั้น นักวิจัยจะต้องเป็นมนุษย์ที่มีหลายมิติในตัวเอง จะต้องเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักผลิต และผู้ขาย โดยงานวิจัยที่ออกมา จะต้องเป็นงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่คิดเองและไม่ได้ออกเลียนแบบใคร ไม่ได้คัดลอกสิทธิบัตรผู้อื่น และจะต้องเป็นงานวิจัยที่ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วย

๘. การทำวิจัยเป็นเพียงกระบวนการหรือเครื่องมืออย่างหนึ่งที่น่ามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูที่จะนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนจะต้องมีความเข้าใจชัดเจนในกระบวนการวิจัย และสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้าย โดยมีเป้าหมายเพื่อยกคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ซึ่งการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และหาเหตุผล ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้คอย กระตุ้น จูงใจ ให้เด็กเกิดความสนใจและช่วยประคับประคอง การวิจัยเป็นการฝึกนิสัยใฝ่เรียนรู้ และเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง สิ่งเหล่านี้ถ้าเด็กได้รับการฝึก ชีวิตจะเริ่มต้นด้วยการตั้งโจทย์ หาวิธีการแก้ไข หานวัตกรรมใหม่ๆ และสามารถนำไปพัฒนาการทำงานต่อไปได้

๙. ควรมีการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยน ปัญหาอุปสรรค ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและแนวทางการปฏิรูปทั้งในระดับโรงเรียน สถาบันการศึกษา ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ รวมทั้งการเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาอย่างแท้จริง

๑๐. ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ นักศึกษามองปัญหาในเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และคิดโจทย์ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ตั้งคำถามและหาคำตอบตลอดชีวิต ให้ศึกษาแบบนักวิทยาศาสตร์หรือนักวิชาการ เช่น วิเคราะห์เรื่องของปัญหาและการหาทางออกของการจัดการเรียนการสอนของประเทศ การจัดการศึกษา ในวิทยาลัยครูหรือในมหาวิทยาลัยที่สอนด้านครุศาสตร์หรือคณะอื่นๆ สิ่งที่สำคัญควรให้นักเรียนนักศึกษา เรียนรู้ตั้งแต่แรกว่ากระบวนการเรียนรู้จะเรียนรู้อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ

ในด้านการนำเสนอนิทรรศการและการเสวนาด้านการวิจัยการศึกษา มีการจัดแสดงผลงานการขับเคลื่อนนโยบายวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ผลงานวิจัยที่ผ่านการพิจารณาตัดสิน ผลงานวิจัยดีเด่น (รอบที่ ๑) จำนวน ๒๔ เรื่อง ให้นำเสนอในการประชุม โดยจำแนกตามประเด็นนโยบายด้าน การศึกษาของรัฐบาล และนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Education Research) หรือ Re-ED รวมถึงการเสวนา เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ทั้งนี้มีสาระดังนี้

๑. การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Education Research) หรือ Re-ED เป็นการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบบริหารจัดการและสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษา ผ่าน Apple Application (App Store) และผ่านเว็บเบส (Web base) โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้าน ผลงานวิจัยทางการศึกษา จะแสดงผลงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและผลงานวิจัยจากการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ซึ่งสาระสำคัญของงานวิจัยสอดคล้องกับนโยบายด้าน การศึกษาของรัฐบาล โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างช่องทางเผยแพร่ข้อค้นพบและผลงานวิจัยทั้งองค์ความรู้

นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้เข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงในทางปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการศึกษาและระบบการเรียนรู้ได้มากขึ้นและกว้างขวาง

๒. การเสวนา เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จัดทำโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลจากฐานข้อมูลวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและข้อมูลจากการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ จำนวน ๑,๓๖๒ เรื่อง และจัดประชุมการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค แล้วจึงนำข้อเสนอแนะมาประมวลผลและปรับแก้เพิ่มเติม นำเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

๑. **ผู้นำองค์กร** เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญอันดับแรก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและกำหนดเป้าหมายพร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ มีกลยุทธ์ “มองอนาคต” โดยใช้ข้อมูลและการประเมินร่วมกันเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความพร้อม และสภาพของการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคม และที่สำคัญพร้อมสนับสนุนให้เกิดการจัดประชุมทางวิชาการวิจัยทางการศึกษา แต่ต้องให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวทางการจัดประชุมไปจากครั้งที่ผ่านมา มา มีบทบาทร่วมคิด ร่วมวางแผนกระบวนการ ร่วมกำหนดกิจกรรม และร่วมกระทำทุกขั้นตอนของการเตรียมการและการจัดประชุมจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยิ่งไปกว่านั้น ผู้นำองค์กรได้จูงใจบุคลากรในองค์กรให้เห็นความสำคัญ กำหนดบทบาท ภารกิจ หน้าที่ของทุกคน จึงเกิดความร่วมมือกันทั้งองค์กรในการทำงานครั้งนี้

๒. **การสร้างทีมงาน** มีความสำคัญเช่นกัน โดยเลือกบุคคลที่สนใจ มีความพร้อม ความรับผิดชอบ และมีความเข้มแข็ง รู้สึกว่าเป็นภารกิจของงานที่ต้องกระทำ ต้องให้การสนับสนุน และพร้อมเปิดรับวิธีการทำงานแปลกใหม่ที่ต่างจากที่เคยทำ เน้นการทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีความคิดและความเชื่อว่าการจัดประชุมครั้งนี้ จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานทั้งต่อตนเอง องค์กร และผู้เกี่ยวข้องในวงการการศึกษา

๓. **การประสานงานและการสื่อสารระหว่างกัน** ที่มีความชัดเจนทั้งแนวดิ่งและแนวราบ โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันและสร้างเป้าหมายร่วมของการทำงาน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้น และประสานงานให้คนปฏิบัติงาน ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน อีกประการหนึ่ง การสื่อสารของผู้นำองค์กรที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ก็เป็นวิธีการที่จูงใจให้คนในองค์กรและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการจัดประชุมในครั้งนี้

๔. **การวางแผนการทำงานและจัดสรรทรัพยากร** ที่มีกลยุทธ์เป็นขั้นตอน ตั้งแต่วางแผนระบบการทำงาน วางแผนงานและนำแผนสู่การดำเนินงานตามแผน การให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในองค์กรร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน ทั้งการเชื่อมโยงและดึงเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศมาร่วมดำเนินงาน

๕. **การประชาสัมพันธ์และการโฆษณา** ในวงกว้างและครอบคลุมทุกระดับ เป็นกลยุทธ์หนึ่งของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของกิจกรรมการจัดประชุม เพื่อให้สาธารณชนรับทราบ และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตาม หลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๙) ก็มี แนวนโยบายที่ตอบสนองบทบัญญัติดังกล่าว โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่ง สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายประการหนึ่งที่สำคัญ คือ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ โดยระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทาง ปัญญาและนวัตกรรม ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น และพัฒนาโครงสร้าง การบริหารงานวิจัยของชาติโดยเน้นความสัมพันธ์อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัย กับสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในการสร้างกลไกขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา กอปรกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ของชาติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยทุกเพศทุกวัย ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทัดเทียมกัน

จากนโยบายด้านการวิจัยของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งถือว่าเป็น กลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญที่ใช้ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาคน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษา ของประเทศ และตอบสนองเป้าหมายของนโยบายรัฐบาลที่เน้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนให้มี ทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ และมีความพร้อมใน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบมีความจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์และสิ่งประดิษฐ์ทางการศึกษามันใหม่อย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง อีกทั้งต้องสอดคล้อง กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้จริง โดยพื้นฐาน การวิจัยเป็นศาสตร์ที่มีหลักวิชาและเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ คิดค้นใหม่ที่เชื่อถือได้ ฉะนั้นการวิจัยทางการศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็น เป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีภารกิจด้านพัฒนานโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาของชาติ และวิจัย ประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ ไทยในทุกระดับและประเภทการศึกษา รวมถึงกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ และการ ประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมดอยู่บนฐานแนวคิดของการสนับสนุนการดำเนินงานตาม นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยแสดงให้เห็นถึงกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนา

การศึกษาไทยเพื่อสร้างอนาคตที่ดีของประเทศ มีเป้าหมายสูงสุดเพื่อเพิ่มศักยภาพ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับโลก และเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการศึกษาที่อยู่บนพื้นฐานขององค์ความรู้ งานวิจัย และหลักฐานเชิงประจักษ์ รวมทั้งความร่วมมือและบูรณาการอย่างแท้จริงระหว่างทุกภาคส่วนของสังคม สำนักงานฯ จึงจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ หัวข้อ “การศึกษาเพื่ออนาคตการศึกษาไทย” ด้วยมุ่งหวังให้เป็นเวทีทางวิชาการในการนำเสนอ เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรวมพลังขับเคลื่อนนำผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และแบบปฏิบัติที่ดีที่สนับสนุนและส่งผลกระทบบกเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ที่ได้รับการคัดสรรว่ามีคุณค่าทางวิชาการ และสนองตอบต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศ ให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาคคนและสังคม สู่การสร้างอนาคตที่ดีและเข้มแข็งของประเทศอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำเสนอ เผยแพร่ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการนำกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาไทยตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคคน สังคม ที่นำไปสู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

๒. เพื่อนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประกวดผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และแบบปฏิบัติที่ดีทางการศึกษาตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ที่มีคุณค่าทางวิชาการ สนับสนุนและส่งผลกระทบบกเกิดการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศ และสามารถสนองตอบประเด็นสำคัญๆ ของนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล อาทิ การปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอน การปฏิรูปคุณภาพครู การจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทและส่งเสริมภาคเอกชน/ผู้ประกอบการเข้ามาจัด หรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและให้สอดคล้องเพียงพอกับตลาดแรงงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การเพิ่มขีดความสามารถเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การพัฒนาความรู้เพื่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น

๓. เพื่อยกย่องและมอบรางวัลผลงานวิจัยและนักวิจัยดีเด่นทางการศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคต

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของเครือข่ายประชาคมวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง โดยให้นักวิจัยหน่วยงานวิจัย ผู้สนับสนุนทุนวิจัย และผู้ใช้ผลงานวิจัย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานวิจัยให้มีคุณค่าในการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้มากยิ่งขึ้นเพื่อมุ่งสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

เป้าหมาย

๑. การจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งในการขับเคลื่อนการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์สมัยใหม่ทางการศึกษา ที่เป็นแบบปฏิบัติที่ดีและมีประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล โดยนำเสนอในการประชุม จำนวน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

๒๔ เรื่อง มีการประกวด ตัดสินผลงานวิจัยและนักวิจัยดีเด่น มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจที่ทำวิจัยและใช้วิจัยเป็นฐานการพัฒนางาน ได้นำเสนอ เผยแพร่ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และให้บรรลุเป้าหมาย ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกและเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒. นักวิจัยนำเสนอผลงานวิจัยที่มีคุณค่าทางวิชาการและมีประโยชน์ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ ในห้องประชุมย่อย และในรูปแบบแผ่นป้าย นิทรรศการ VTR จำนวนประมาณ ๒๔ เรื่อง

๓. นักวิจัย ผู้ใช้ผลงานวิจัย ผู้สนับสนุนเงินทุนวิจัย และผู้สนใจ เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัย รวมประมาณ ๑,๘๐๐-๒,๐๐๐ คน /วัน

กระบวนการดำเนินงาน

การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” จัดในวันที่ ๒๓ – ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

๑. วิเคราะห์ สังเคราะห์นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ และกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และนำมาพัฒนากรอบแนวทางและเส้นทางการสำเร็จของการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยทุกระดับและประเภทการศึกษา ให้มุ่งสู่การเพิ่มศักยภาพ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับโลก และเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อันเป็นการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์และสังคม สู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย ซึ่งมีสาระสำคัญหลักๆ เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๑.๑ นโยบายการศึกษา (Education Policy) ประกอบด้วย แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ความสำเร็จในการยกระดับ การศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามนโยบายรัฐบาล และกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑.๒ การพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิรูปครู (Teaching Policy) เช่น พัฒนาการหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีระดับชาติ ปฏิรูป หลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ การส่งเสริมวิชาชีพครูสู่วิชาชีพชั้นสูง เส้นทางการผลิตและพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพครู

๑.๓ การศึกษาของเด็กปฐมวัย (Early Childhood) เช่น การรณรงค์ส่งเสริมรักการอ่านในเด็กปฐมวัย ผ่านกิจกรรมหลากหลาย อาทิ การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การพัฒนาสมอง นวัตกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

๑.๔ ผลงานวิจัย (Education Research) ตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การศึกษาและนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๑.๕ สถิติและตัวชี้วัดเพื่อการวางแผนและการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Education Statistics) ทั้งของประเทศไทยและนานาชาติ

๑.๖ การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศไทย (Education Evaluation) โดยนำเสนอข้อค้นพบสำคัญในภาพรวมและแต่ละภูมิภาคของการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของไทย และชี้ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในอนาคต

๑.๗ โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยผ่าน Apple Application หรือ App Store ด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) สถิติและตัวชี้วัดเพื่อการวางแผนการศึกษา (Statistics Application) และการติดตามและประเมินผลการศึกษา (Evaluation Application)

๑.๘ สภาการศึกษา (Education Council) นำเสนอผลการดำเนินงานของสภาการศึกษาในการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาประเด็นสำคัญๆ เพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย พร้อมแนวทางการขับเคลื่อนให้บรรลุตามเป้าหมาย

๒. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำประเด็นการวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษา ของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) ที่สอดคล้องและสามารถนำไปขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล สู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย ใน ๗ ประเด็นหลัก และเพิ่มเติมอีก ๑ ประเด็นสำคัญ คือการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับใช้เป็นฐานในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนให้บุคคลและองค์กร รวมถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมประกวดผลงานและนักวิจัยดีเด่น คัดเลือกให้นำเสนอในการประชุม รวมทั้งใช้เป็นฐานในการจัดทำโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษาได้จริงและกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลเพื่อสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ พัฒนาคูณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมมาตรฐานสากล

(๒) การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับขึ้น โดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ (Measures of Achievement)

(๓) พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม สร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก สร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษากลายเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง (Global Citizenship)

(๔) จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติ

(๕) ส่งเสริมการอ่าน และขจัดความไม่รู้หนังสือ (Literacy campaign)

(๖) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น

(๗) ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยกระจายอำนาจสู่พื้นที่

(๘) ยกย่องค้ำชูความรู้ให้ได้ตามมาตรฐานสากล

(๙) จัดให้มีระบบการจัดการความรู้

๒.๒ สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย

(๒) ส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิด ให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพแก่แม่และเด็ก

(๓) สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๔) จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษา (Credit Transfers) สำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

(๕) จัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษา (Credit Bank) และการเทียบโอน เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา

(๖) จัดให้มีโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต และพักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กรอ. และ กยศ.)

(๗) ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาส

(๘) จัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๙) กองทุนตั้งตัวได้

(๑๐) ดำเนินการโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ศูนย์ เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนต่อต่างประเทศ

(๑๑) จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

๒.๓ ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) ปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ

(๒) สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู

(๓) ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก และจัดให้มีครูตีเพียงพอในทุกห้องเรียน

(๔) จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง

(๕) ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู

(๖) พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู โดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์

(๗) แก้ปัญหาหนี้สินครู โดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้

(๘) พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู

๒.๔ จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) จัดกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม สนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที

(๒) ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษา

(๓) จัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix - it - Centre)

(๔) ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพสูงในทุกพื้นที่

(๕) ดำเนินการกับภาคเอกชนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษา

๒.๕ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ICT in Education) มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่โรงเรียน ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) และส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เพื่อการศึกษา

(๒) จัดหาระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนด

(๓) จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ

(๔) พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา

(๕) ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง

(๖) ปรับปรุงห้องเรียนนำร่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์

(๗) ดำเนินการให้กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการตามภารกิจ

(๘) พัฒนาระบบไซเบอร์โฮมที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

๒.๖ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) พัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติ

(๒) จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น

(๓) พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติ

(๔) พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก

(๕) ผลักดันให้ประเทศพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจ

ฐานนวัตกรรม

๒.๗ เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน มีประเด็นวิจัยดังนี้

(๑) ร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

(๒) เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

(๓) รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

(๔) จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

๒.๘ พัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓. จัดทำระบบและโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและกระตุ้นให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการศึกษาของประเทศอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยดำเนินการพัฒนาระบบ จัดทำบทสรุปเนื้อหาสาระข้อค้นพบสำคัญ และข้อเสนอแนะแนวทางการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัย รวมถึงประเด็นการวิจัยที่กำหนดให้สอดคล้องและสามารถนำไปขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล พร้อมกับบันทึกลงสู่ระบบข้อมูลของโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา ทั้งนี้ขั้นตอนการทำงานมีดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

๓.๑ รวบรวม จัดหมวดหมู่ และจัดทำทสรุปเนื้อหาสาระผลงานวิจัยในฐานะข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษาที่มีคุณภาพของสำนักงานฯ ซึ่งมีรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๓๖๒ เรื่อง (เป็นข้อมูลผลงานวิจัยในช่วง ๑๐ ปี ย้อนหลัง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๕) โดยจัดหมวดหมู่จำแนกผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘) และนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลใน ๗ เรื่อง และเพิ่มเติมประเด็นพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และอื่นๆ ได้ผลสรุปหมวดหมู่ข้อมูลผลงานวิจัยที่จะเผยแพร่ใน Research Application หรือ App Store ดังนี้

(๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย จำนวน ๖๘๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๑

(๒) สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๓๑๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๖

(๓) ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ๑๘๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๑

(๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จำนวน ๖๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓

(๕) พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จำนวน ๕๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๗

(๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ จำนวน ๒๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๗

(๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน จำนวน ๓๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๒

(๘) พัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๓

(๙) อื่นๆ (งานวิจัยที่ไม่สามารถเข้ากลุ่มในหัวข้อที่กำหนด)

๓.๒ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ดำเนินการคัดเลือกผลงานวิจัยตามเกณฑ์คัดเลือกและประเมินคุณภาพของงานวิจัยที่กำหนด เพื่อเผยแพร่ในรูปแบบโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store ทั้งนี้เกณฑ์คุณภาพผลงานวิจัยที่กำหนดประกอบด้วย

(๑) เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ งานวิจัยเชิงคุณภาพ งานวิจัยประเมินผล และหรืองานวิจัยและพัฒนา รูปแบบ/นวัตกรรมทางการศึกษา ตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘) ๗ เรื่อง และเพิ่มการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีก ๑ ประเด็น รวมถึงเพิ่มหัวข้ออื่นๆ สำหรับงานวิจัยที่ไม่สามารถเข้ากลุ่มในหัวข้อที่กำหนดไว้

(๒) ข้อพิจารณาคุณภาพของงานวิจัย เพื่อวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่งานวิจัยและนำไปดำเนินการสังเคราะห์บทสรุปสาระสำคัญเพื่อจัดทำและเผยแพร่ในรูปแบบโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store ทั้งนี้เกณฑ์คุณภาพงานวิจัยเพื่อคัดเลือก วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ข้อมูลงานวิจัยใช้ตามหลัก Boston Model มีดังนี้คือ

Stars: งานวิจัยสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปัจจุบัน และสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาในปีที่งานวิจัยแล้วเสร็จ

Cash Cows: งานวิจัยสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปัจจุบัน แต่ไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาในปีที่งานวิจัยแล้วเสร็จ

Question Marks: งานวิจัยไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปัจจุบัน แต่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาในปีที่งานวิจัยแล้วเสร็จ

Dogs: งานวิจัยไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาในปีที่งานวิจัยแล้วเสร็จ

๓.๓ สังเคราะห์และจัดทำทสรุผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกคุณภาพผลงานวิจัย โดยดำเนินการในลักษณะ “บทคัดย่อผลงานวิจัย” ผลงานวิจัย ๑ เรื่อง จัดทำบทสรุป ๑ หน้ากระดาษ A๔ ประกอบด้วย สถานภาพและประเด็นสำคัญของงานวิจัยที่ตอบสนองและสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ได้แก่ หัวข้อวิจัย ชื่อผู้แต่ง ปีที่ผลงานแล้วเสร็จ จำนวนหน้า ความสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ภาพรวมผลงานวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สาระและข้อค้นพบสำคัญของผลการวิจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง และข้อเสนอแนะแนวทางการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย ทั้งในเชิงนโยบายหรือนวัตกรรมใหม่ และการทำวิจัยในอนาคตหรือกำหนดโจทย์วิจัยในอนาคต พร้อมกับเผยแพร่ในรูปแบบโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store และกระตุ้น เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยในการพัฒนาการศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น

การจัดทำ “บทคัดย่อผลงานวิจัย” บทสรุป ๑ หน้ากระดาษ A๔ เพื่อเผยแพร่ใน App Store ตามหมวดหมู่ผลงานวิจัย ดังตัวอย่าง

(๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

“ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมมาตรฐานสากล”

ชื่อผลงานวิจัย การบริหารจัดการศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และสร้างสรรค์ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับวิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการใน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นงานวิจัยที่ตอบสนองต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักสูตรคิดเป็นทำเป็น” เสนอให้เห็นกรอบแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ จัดเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาทุกระดับในการปฏิรูปการจัดการศึกษาโดยเฉพาะหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้จบการศึกษาให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการผลิตบุคลากรเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

สาระสำคัญโดยสรุป: เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และสร้างสรรค์ ใน ๕ ประเทศ คือ อังกฤษ สกอตแลนด์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ เปรียบเทียบกับสถานภาพในปัจจุบันของประเทศไทย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้และเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค่อนข้างชัดเจน มีสถาบันศึกษาบางแห่งที่ได้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด

สร้างสรรค์ และมีทรัพยากรเชิงสร้างสรรค์ และทุนทางวัฒนธรรมจำนวนมากและหลากหลายที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อย่างไรก็ตาม ระบบการศึกษาของประเทศไทยยังมีข้อจำกัด ได้แก่ การขาดความชัดเจนในการแปลงนโยบายไปสู่แผนปฏิบัติการในการผลิตบุคลากรเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์รายสาขา การมีช่องว่างระหว่างสถาบันการศึกษาและธุรกิจในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์รายสาขาในการกำหนดปริมาณและคุณภาพของผู้จบการศึกษาที่อุตสาหกรรมแต่ละสาขาต้องการ ปัญหาด้านความเข้าใจและศักยภาพของผู้สอนในการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ การติดตามและประเมินผลยังไม่สม่ำเสมอ และไม่สัมพันธ์กับมาตรการสนับสนุนให้หน่วยงานที่ไม่ผ่านการประเมินสามารถผ่านการประเมินในอนาคต

ผลการวิจัยได้พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อปรับปรุงระบบการศึกษาให้สามารถสนับสนุนประเทศไทยในการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และเชิงสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น ดังนี้

๑. ปรับปรุงเนื้อหาสาระของนโยบายด้านการศึกษา สร้างความชัดเจนในการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ สร้างความสอดคล้องของนโยบายด้านการพัฒนาแรงงานและด้านการศึกษา พัฒนาระบบการเทียบเคียงคุณวุฒิที่เปิดโอกาสให้สามารถนำประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและระดับฝีมือแรงงาน/ความรู้ในภาคอุตสาหกรรมมาใช้ขอรับคุณวุฒิทางการศึกษาจากสถาบันการศึกษาได้ (อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา)

๒. พัฒนากลไกในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อาศัยการดำเนินงานในลักษณะที่เน้นด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะองค์กรรวม โดยเฉพาะการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในการตีความหมายเชิงนโยบายและแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการควรเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้ชี้แนะ (Guidance) และเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) ให้กับสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าการใช้อ่านายในการกำกับดูแลอย่างตายตัว ขณะที่บทบาทของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์และแตกต่างตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่ควรมีมากขึ้น จัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) สำหรับการดำเนินงานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์แต่ละประเภทโดยมีเป้าหมายและดัชนีชี้วัดร่วมรายปี เพิ่มบทบาทของภาคเอกชนโดยเฉพาะธุรกิจสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษาในลักษณะของ Corporate University จัดให้มีศูนย์แห่งความเป็นเลิศ (Center of Excellence) เพื่อวิจัยเนื้อหาและแนวทางการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนให้เป็นครูต้นแบบในทุกกลุ่มสาระวิชา รวมถึงจัดการศึกษาในแต่ละระดับเพื่อสร้างผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและสามารถเป็นแรงงานสร้างสรรค์ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ชื่อผลงานวิจัย การพัฒนาความฉลาดทางสุขภาพ (Health Literacy) ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวด้วยพลังเครือข่ายการศึกษา โดยความร่วมมือดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มูลนิธิเพื่อพัฒนาการศึกษาไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๕ จัดเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดหลักการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นสมรรถนะของบุคคลให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน ใช้ความรู้ และสื่อสาร เกี่ยวกับสารสนเทศด้านสุขภาพตามความต้องการ เพื่อสร้างเสริมและรักษาสุขภาพที่ดีตลอดชีวิต จัดเป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่ง กระบวนการพัฒนา “ความฉลาดทางสุขภาพ” เป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะนำไปปรับใช้ในหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระต่างๆ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สาระสำคัญโดยสรุป: การทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลของการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสุขภาพะทั้ง ๔ มิติ คือกาย จิต สังคมและปัญญา ที่เป็นพื้นฐานต่อการนำไปสู่การดูแลชีวิตตนเองและครอบครัวอย่างพอเพียง จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การสร้างเสริมสุขภาพะได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ต้องเริ่มจากการให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน คิดคำนวณ หรือเรียกว่า การรู้หนังสือ (Literacy) เป็นความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่นในการช่วยกันดูแลตนเอง ครอบครัว สังคม และชุมชนของตน โดยจัดกระบวนการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้ความสามารถด้านการรู้หนังสือและทักษะทางสังคมมาเชื่อมโยงและบูรณาการกันอย่างมีคุณภาพกับการสร้างเสริมสุขภาพ (Health Promotion) การเรียนรู้ในลักษณะของการเชื่อมโยงและบูรณาการเช่นนี้ เรียกว่า Health Literacy หรือแปลความหมายว่า “ความฉลาดทางสุขภาพะ”

การสร้างเสริมความฉลาดทางสุขภาพะต้องมีกระบวนการที่ให้ประชาชนได้เสริมพลังปัญญาให้กับตนเอง ด้วยการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพะของตนเอง การแสวงหาและเข้าถึงความรู้ที่จำเป็นด้านสุขภาพะ การสร้างความเข้าใจและประเมินข้อมูลข่าวสารความรู้ที่ต้องการ แล้วนำสิ่งที่ได้นั้นไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุง แก้ไข ลดละเลิกพฤติกรรมที่ไม่เป็นคุณต่อสุขภาพะ รวมทั้งรู้จักสังเกตการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพะของตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังต้องรู้จักกระตุ้นตนเองให้เกิดพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพะที่เหมาะสม และสามารถสื่อสารข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพะได้ด้วย ซึ่งเรื่องนี้ต้องเริ่มที่โรงเรียน และร่วมมือกับทุกภาคส่วน เปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้ที่นำความรู้เรื่องสุขภาพะไปปฏิบัติส่วนตนเอง นำไปสื่อสารกับผู้อื่น และในระดับสูงสุดคือต้องรู้จักใช้ความคิดและรู้จักความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสุขภาพะ ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรก เชื่อมโยง และบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดโครงการรณรงค์/สื่อ และให้เข้าไปในวิถีชีวิตที่บ้านและโรงเรียนให้ต่อเนื่อง **วิธีดำเนินการ** ใช้กระบวนการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีกลุ่มขับเคลื่อนการทำงาน ๒ กลุ่ม คือ ทีมแกนนำกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ๒๕ เครือข่าย และโรงเรียนเครือข่ายทั้งหมด ๑๐๗ โรงเรียน กระจายอยู่ใน ๒๐ จังหวัด ครอบคลุม ๔ ภูมิภาค มีการออกแบบกระบวนการดำเนินงาน วางระบบการทำงานตั้งแต่ระดับบริหารและนโยบายของโรงเรียน จนถึงตัวนักเรียน และครอบคลุมไปจนถึงครอบครัวของนักเรียน และออกแบบด้านเนื้อหา เริ่มพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาความฉลาดทางสุขภาพะ บูรณาการเข้าไปในสาระวิชาให้มากที่สุด โดยไม่เป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น

ผลที่เกิดขึ้น คือ เกิดหลักสูตรและแบบปฏิบัติที่ดีของการสร้างเสริมความฉลาดทางสุขภาพะในการจัดการเรียนการสอนใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการรณรงค์ครอบครัวและชุมชน ตลอดจนเกิดผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือแกนนำด้านเครือข่ายการศึกษาที่มีกระบวนการทำงานแบบหุ้นส่วนเพื่อสร้างเสริมความฉลาดทางสุขภาพะของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ขับเคลื่อนการจัดกิจกรรม จัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกให้บุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาทักษะและความสามารถที่สำคัญต่อการดูแล รักษาและสร้างเสริมสุขภาพะทุกมิติ

ชื่อผลงานวิจัย: การพัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดย ดร.จันทร์ ดิยวงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑ นำเสนอในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๔ ของ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๕ จุดเด่นคือเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครู สามารถเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามบริบทของตน

สาระสำคัญโดยสรุป: ปัจจุบันครูยังคงสอนโดยยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง เน้นบรรยาย สรุปความรู้สำเร็จรูปให้นักเรียน โดยนักเรียนไม่มีโอกาสในการคิด เพราะกิจกรรมของการเรียนการสอนไม่เอื้อ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนเคยชินกับการเป็นผู้รับ จึงนามีนวัตกรรมใหม่เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาเอง ใช้ความรู้เดิมเป็นฐานในการสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นแนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม ว่าด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีต่างๆ กัน อาศัยประสบการณ์เดิม โครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ แรงจูงใจภายในเป็นพื้นฐาน และความขัดแย้งทางปัญญาที่เกิดจากบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและความอยากรู้อยากเห็น เป็นแรงจูงใจให้เกิดการไตร่ตรอง ซึ่งนำไปสู่การสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญาหรือความรู้ใหม่ที่สามารถคลี่คลายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือจัดความขัดแย้งทางปัญญาและใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาหรืออธิบายสถานการณ์เฉพาะอื่นๆ ในกรอบของโครงสร้างนั้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างโครงสร้างใหม่ต่อไป การเรียนรู้เช่นนี้เป็นการสร้างความหมายที่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและนักเรียนเป็นผู้กระทำกระบวนการนั่นเอง รับผิดชอบการเรียนรู้ของตน ในสถานการณ์การเรียนรู้ นักเรียนจะตั้งสมมติฐาน ตรวจสอบและอาจเปลี่ยนแปลงสมมติฐานในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับปรากฏการณ์และกับผู้อื่น ความหมายที่สร้างขึ้นอาจจะได้รับการตรวจสอบ และได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักนี้เป็นวิธีการสอนหนึ่งที่ใช้ได้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การสอนเสริมในกลุ่มย่อย การสอนแบบบรรยายที่ใช้ปัญหาเป็นตัวเปิดประเด็น การอภิปรายในกลุ่มใหญ่ และในการทดลองในห้องปฏิบัติการที่ใช้ปัญหามา สิ่งที่ใช้มากที่สุดของการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก คือ ใช้กับนักเรียนกลุ่มย่อยโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกไม่ใช่ผู้สอนความรู้ สาระของการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักนี้ มี ๓ ขั้นตอน ตามลำดับคือ ๑) การเผชิญกับปัญหา ๒) การกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นรายบุคคล และ ๓) การตรวจสอบย้อนกลับผลที่ได้มายังปัญหา ดังนั้นรูปแบบการสอนได้จากทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักซึ่งส่งผลต่อการประเมิน ๓ ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย การวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดำเนินการใน ๓ ระยะดังนี้ สังเคราะห์ร่างต้นแบบรูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นตัวนำกิจกรรม ศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการสอน และนำไปวิจัยเชิงทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจริงที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนสุรนารีวิทยา ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอน แบบประเมินนักเรียนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบประเมินตนเองของผู้สอนและผู้เรียน แบบบันทึกหลังสอน แบบสัมภาษณ์ผู้เรียนชนิดกึ่งโครงสร้าง แบบประเมินกระบวนการ แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และแบบทดสอบย่อย

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงขึ้น ในกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ๕ ด้าน คือ ด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสารและนำเสนอ การเชื่อมโยง และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สูงขึ้น และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา การทำงานมีระบบ และความมีน้ำใจ สูงขึ้น

“พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม สร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก สร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง”

ชื่อผลงานวิจัย: การวิจัยนำร่องการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง เป็นงานวิจัยที่ตอบสนองต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ “ปฏิบัติธรรม นำการศึกษา” ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งในสถานศึกษา วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ผลจากการวิจัยมีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเป็นพลเมืองสำหรับเด็กและเยาวชน ครอบครัวและชุมชน ซึ่งสถาบันการศึกษาทุกระดับสามารถนำไปประยุกต์ให้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ขององค์กรได้

สาระสำคัญโดยสรุป: เป็นการวิจัยนำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมต้นแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างพลเมืองในวงกว้าง และการสร้างความตระหนักในสังคมโดยผ่านระบบการศึกษาทุกระดับ และใช้เครื่องมือทางด้านสื่อมวลชน เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนาประชาชนให้เป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีคุณสมบัติ ดังนี้ เคารพกติกา กฎหมาย เคารพสิทธิตนเอง สิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่างและรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง

วิธีดำเนินการ ดำเนินการนำร่อง ๕ โครงการ ดังนี้ ๑) โครงการสร้างสำนักพลเมือง (Project Citizen) ๒) โครงการ “รวมพลังสร้างความเป็นพลเมือง” ๓) โครงการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง ๔) โครงการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา ๕) การศึกษาคุณงามความดีประชาชนให้เป็นพลเมือง/การพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน กลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละโครงการมีดังนี้ ๑) ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ใน ๔ ภูมิภาค ที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ ภูมิภาคละ ๒๐ แห่งๆ ละ ๓ คน ๒) ครู นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา สื่อมวลชน และผู้สนใจทั่วไป จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ คน ๓) เพื่อเผยแพร่ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศได้นำไปใช้เป็นคู่มือดำเนินการฯ ๔) ครู และผู้บริหารเครือข่ายโครงการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมฯ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๘๐ แห่ง ๕) ผู้แทนคณะอนุกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษา ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี และผู้แทนครู และนักเรียน รวม ๒๐ คน เครื่องมือที่ใช้ คือ ๑) กระบวนการอบรมในหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของสถาบันพระปกเกล้า ๒) การจัดงานจุดประกายระดมพลังจากทุกภาคส่วนของสังคมในการสร้างความเป็นพลเมือง ๓) การถอดบทเรียนองค์ความรู้จากผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกาญจนาภิเษก (นางทิชา ณ นคร) ๔) กระบวนการอบรมการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองจากวิทยากรกระบวนการ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เทวานฤมิตรกุล นางทิชา ณ นคร นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์ และ ศาสตราจารย์ นายแพทย์วันชัย วัฒนศัพท์ ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันพระปกเกล้า

ผลการวิจัย สามารถนำองค์ความรู้ขยายผลไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และผู้ร่วมงานร่วมพลังสร้างความเป็นพลเมืองได้สะท้อนความเห็นว่าได้ประโยชน์มาก โดยเฉพาะการได้เรียนรู้กิจกรรมการปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ รัฐบาลต้องกำหนดให้การพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกส่วนของสังคมต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง โดยมีมาตรการให้คุณให้โทษควบคู่กัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

“ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่”

ชื่อผลงานวิจัย การวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับ พิเชิต ฤทธิจรูญ และคณะ (พ.ศ. ๒๕๕๔) สะท้อนภาพรวมผลการจัดการศึกษาท้องถิ่นที่มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น มีภาพความสำเร็จและอุปสรรคของการจัดการศึกษาพร้อมแนวทางการแก้ไข ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและครูนำไปปรับโครงสร้างระบบบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน

สาระสำคัญโดยสรุป: ภาพรวมสภาพการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอนสถานศึกษา **ด้านวิชาการและการบริหารทั่วไป** มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นในระดับค่อนข้างน้อย ส่วน**ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านงบประมาณ** มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นในระดับค่อนข้างมาก **ด้านวิชาการ** มีพัฒนาการด้านวิชาการดีขึ้น มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายมากขึ้น มีการจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ มีครูที่มีความสามารถตรงกับภาระงานสอนและพัฒนาครูมากขึ้น มีการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้น **ด้านงบประมาณ** จัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมวิชาการ ได้รับงบประมาณมากขึ้น รวดเร็ว ตรงตามความต้องการจำเป็น **ด้านบริหารงานบุคคล** ได้รับการจัดสรรอัตรากำลังครูมากขึ้น ได้ครูตรงตามต้องการ ส่งเสริมครูให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพมากขึ้น **ด้านบริหารทั่วไป** ผู้บริหารปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาชัดเจน กำหนดกรอบโครงสร้างอัตรากำลัง และจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น **ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริม** คือ (๑) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และตระหนักในความสำคัญของการศึกษา กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการบริหาร มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รับฟังและให้เกียรติผู้อื่น มีจำนวนครู บุคลากรทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องเพียงพอ มีความรู้ความสามารถ ได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมเรื่องรายได้และทรัพยากรในการจัดการศึกษา มีระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว มีการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการให้กับสถานศึกษา ขณะที่สถานศึกษามีนโยบายการจัดการศึกษาชัดเจน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา เช่น นักการเมืองท้องถิ่น ครอบครัวยุวมชน เครือข่ายจากภายในและภายนอก (๓) ระบบการสอบคัดเลือกครูที่มีความเที่ยงตรง โปร่งใส ไม่มีการใช้ระบบอุปถัมภ์ (๔) มีการนิเทศ กำกับติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง **ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค** มีลักษณะตรงข้าม คือ ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์และไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ขาดความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ บุคลากรไม่เพียงพอและขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ระบบบริหารงานยังขาดประสิทธิภาพ ระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัวเท่าที่ควร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งขาดความพร้อมด้านงบประมาณแต่รับโอนสถานศึกษามากจนเกินไป ทำให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการจัดการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรปรับการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ วางแผนและกำหนดกรอบอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานการจัดการศึกษา ปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารให้มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อใช้วางแผน จัดสรรทรัพยากรและตัดสินใจต่างๆ พัฒนาคูครูและคุณภาพการเรียนการสอน ส่งเสริมให้หน่วยงานทุกระดับมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารและคุณภาพการศึกษา รวมถึงการปรับกฎ ระเบียบให้เอื้อต่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(๒) สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

“จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต”

ชื่อผลงานวิจัย: ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน: การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี โดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ความสำคัญของงานวิจัยเนื่องจากตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๘ เป็นต้นมา กระบวนทัศน์ในการพัฒนาของประเทศไทยได้ยึดหลักการคนเป็นสำคัญ (People-centered) โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา ในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนหรือท้องถิ่น และมีกระบวนทัศน์ใหม่ของการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับเรื่องเล็กๆ ที่พอจะจัดการกันได้ในชุมชน และมุ่งไปที่ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างปัญญาปฏิบัติ โดยมีแนวคิดการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการเรียนรู้และความต้องการของสมาชิกในชุมชน และสนับสนุน ให้แกนนำชุมชนจัดและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลที่เหมาะสมกับบริบทและความเปลี่ยนแปลงของชุมชน

สาระสำคัญโดยสรุป: เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ระหว่างทีมดำเนินงานส่วนกลาง นักพัฒนาชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแกนนำภาคประชาชนจากชุมชน ในพื้นที่ปฏิบัติการ อบรม/ เทศบาล ๒๕ แห่ง ใน ๑๙ จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ใช้แนวคิดการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่มีการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ เกิดปัญญาปฏิบัติ และนำไปใช้ต่อยอด พัฒนา และเพิ่มมูลค่าของผลผลิตในชุมชน โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา ประเภทของศูนย์การเรียนรู้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมกิจกรรมการพัฒนา ด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มเฉพาะและเอกสารบันทึกผลการดำเนินงานในกลุ่มเป้าหมาย ๒๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัย พบว่า จุดเริ่มต้นของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนแตกต่างกันไปตามบริบทและความต้องการของคนในชุมชน ที่สำคัญคือ การร่วมมืออย่างจริงจังของทุกฝ่าย สถานที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจะอยู่ที่ใดก็ได้เท่าที่มีความรู้และการเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจาก กระบวนการพัฒนาที่สร้างการยอมรับและตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้ สนองความต้องการและแก้ปัญหาของคนในชุมชน รวมทั้งมีการสร้างกระบวนการเรียนรู้เครือข่าย และปัจจัยสนับสนุน ส่วนประเภทของศูนย์การเรียนรู้แบ่งเป็น ๔ ประเภทหลัก ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม ศูนย์สุขภาพและสวัสดิการ และศูนย์การพัฒนาเด็กเล็ก

ปัจจัยความสำเร็จของศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ การดำเนินการที่ช่วยแก้ปัญหาการครองชีพ รูปแบบของศูนย์การเรียนรู้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน มีการนำกลุ่มและแกนนำอย่างหลากหลายเข้ามามีส่วนร่วม กิจกรรม วัฒนธรรมและสังคมที่ดีของท้องถิ่น ภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญ คือการทำงานเป็นภาคีของ ๓ ฝ่าย คือ นักวิชาการ บุคลากรขององค์กรในชุมชน และแกนนำภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ (๑) สร้างความเข้มแข็งให้ภาคีเครือข่ายด้วยการประสานทรัพยากรการเรียนรู้ของเครือข่ายและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (๒) เพิ่มความเข้มข้นและขยายกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ให้ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ โดยเชื่อมโยงกับสภาพของตลาดแรงงานและความรู้ด้านการบริหารจัดการด้วย อนุรักษ์ความรู้ของชุมชนเข้าไปเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และยกระดับการรู้หนังสือ และ (๓) จัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการคุณภาพ

๓.๔ ดำเนินการออกแบบระบบของโปรแกรมประยุกต์งานวิจัยทางการศึกษา (Research Application) หรือ App Store และบันทึกข้อมูลบทสรุปการสังเคราะห์ผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ดำเนินการในลักษณะ “บทคัดย่อผลงานวิจัย” ผลงานวิจัย ๑ เรื่อง จัดทำบทสรุป ๑ หน้ากระดาษ A๔ ลงในระบบของโปรแกรมประยุกต์ดังกล่าว รวมถึงการจัดทำคู่มือการใช้งาน

๓.๕ ดำเนินการจัดทำ Banner ในเว็บไซต์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเชื่อมโยงกับ App Store เพื่อเผยแพร่บทสรุปการสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาและข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาได้กว้างขวางขึ้น

๔. จัดทำประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เรื่อง การส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” เพื่อประกาศ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือพิมพ์ ทีวี วิทยุ เว็บไซต์ แผ่นพับ จดหมาย และช่องทางอื่นๆ รวมทั้งขอความร่วมมือจากหน่วยงาน/องค์กรวิจัย สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเครือข่ายการวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานฯ ในการประชาสัมพันธ์ สรรหา และเชิญชวนให้นำเสนอผลงานวิจัยทางการศึกษาตามกรอบและทิศทางการวิจัยรวมทั้งประเด็นการวิจัยที่กำหนด เพื่อเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการฯ ทั้งนี้การจัดทำประกาศประกอบด้วยเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ คุณสมบัติของผู้ส่งผลงานวิจัย กรอบและเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย วิธีการและระยะเวลาการส่งเอกสาร ข้อกำหนดการพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย แบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อรับการคัดเลือกนำเสนอและประกวดรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น การประกาศผลและการรับรางวัลผลงานวิจัย

๕. ประสานและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและการวิจัยเป็นคณะกรรมการพิจารณา ให้ความเห็นทางวิชาการและดำเนินการคัดเลือกผลงานวิจัยให้นำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในงานประชุมทางวิชาการฯ โดยมีการประชุมเพื่อกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพงานวิจัย เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น พร้อมพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ คัดเลือกผลงานวิจัยที่มีคุณภาพให้นำเสนอและประกวดในการประชุมฯ ออกแบบการนำเสนอ ตัดสินการประกวดและมอบรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น

๖. ประสานและจัดประชุมสำนัก/ศูนย์ ภายในสำนักงานฯ ที่รับผิดชอบตามภาระงาน รวมทั้งเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมฯ ให้จัดทำรายละเอียดของเนื้อหาสาระสำคัญของผลงาน พร้อมกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ สำหรับนำไปจัดทำวิธีการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ทั้งในภาคการประชุม และภาคนิทรรศการ เช่น นิทรรศการ วิดีโอ VCD แผ่นป้าย เป็นต้น

๗. จัดทำรายละเอียดกำหนดการประชุมฉบับสมบูรณ์และเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการฯ รวมทั้งจัดพิมพ์ผลผลิตเกี่ยวกับกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาตามภาระงานของสำนัก/ศูนย์ ของสำนักงานฯ ให้เป็นรูปเล่มที่มีรูปแบบลักษณะเดียวกัน

๘. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมงาน การลงทะเบียนร่วมงาน และเตรียมการจัดประชุม ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ การประชุมรวม ปาฐกถาพิเศษ การเสวนา การอภิปราย การนำเสนอผลงานทางการศึกษาในกลุ่มย่อย การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบนิทรรศการ แผ่นป้าย วิดีโอ VCD

๙. จัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย วันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ และสรุปผลการจัดการประชุมฯ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปกระบวนการทำงานจัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย ดังแผนภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาไทยตามยุทธศาสตร์การศึกษาที่ตอบสนองประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนาคน สังคม ที่นำไปสู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

๒. บุคลากรทางการศึกษาของประเทศตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีการปรับเปลี่ยนมุมมองในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และได้รับการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาการศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและคิดค้นนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของประเทศ ซึ่งถือเป็นความรู้สำคัญในการเตรียมและผลิตกำลังคนของประเทศให้มีทักษะการวิจัย การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดแก้ปัญหา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก

๓. บุคลากรทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องนำผลงานวิจัยทางการศึกษาที่มีคุณภาพไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลมากขึ้น รวมทั้งเกิดความเข้มแข็งของประชาคมวิจัยทางการศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น

๔. ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนกรอบแนวทางและเส้นทางความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาไทย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนาคน สังคม ที่นำไปสู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

บทที่ ๒

การคัดเลือกผลงานวิจัยและการจัดกิจกรรมวิชาการ ในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

การจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ มีกระบวนการทำงานที่สำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดงานประชุม ๓ เรื่องหลักๆ คือ

๑. การคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการฯ
๒. การจัดสาระของกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการฯ
๓. การจัดทำเอกสารผลงานวิจัยทางการศึกษาเผยแพร่ในการประชุมทางวิชาการฯ

การคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการฯ

การคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มีกระบวนการคัดเลือกผลงานวิจัย ดังนี้

๑. จัดทำประกาศหลักเกณฑ์การส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น ในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยระบุวัตถุประสงค์ของการคัดเลือกผลงานวิจัยดีเด่น กำหนดคุณสมบัติของผู้ส่งผลงานวิจัย กำหนดเกณฑ์และข้อกำหนดการพิจารณาตัดสินผลงานวิจัยและรางวัลสำหรับผลงานวิจัยดีเด่น โดยผลงานวิจัยที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกจะต้องตรงตามกรอบและเกณฑ์การพิจารณาตัดสินผลงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

๑.๑ เป็นผลงานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖

๑.๒ ผลงานวิจัยสอดคล้องกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) ที่กำหนดสาระสำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ๘ ประเด็น

- พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย
- สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นวิจัยดังนี้
- ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
- จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
- พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ICT in Education)
- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
- การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๓ ผลงานวิจัยตอบสนองต่อ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘” ได้แก่

- การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
- การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม
- การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

- การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

- การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ
- การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๒. จัดทำเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย และแบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อรับการคัดเลือกนำเสนอและประกวดรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น

การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย ดำเนินการพิจารณา ๒ รอบ โดยรอบที่ ๑ พิจารณาคัดสรรผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมฯ จำนวน ๒๔ เรื่อง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณา ๔ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ ปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย ด้านที่ ๒ ระเบียบวิธีวิจัย ด้านที่ ๓ เนื้อหาสาระผลงานวิจัย และด้านที่ ๔ คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัย และรอบที่ ๒ คือ รอบตัดสินรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น รางวัลที่ ๑ - ๓ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณา ๑๑ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ ชื่อเรื่อง คำสำคัญ และบทคัดย่อ ด้านที่ ๒ บทนำ/ความเป็นมา/ความสำคัญของปัญหาที่วิจัย ด้านที่ ๓ คำถาม/วัตถุประสงค์การวิจัย ด้านที่ ๔ วิธีดำเนินการวิจัย ด้านที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๖ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล/การวิจารณ์ ด้านที่ ๗ การเขียนสรุปผลวิจัย ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ ด้านที่ ๘ การอ้างอิง/บรรณานุกรม ด้านที่ ๙ คุณภาพในการนำเสนอ ด้านที่ ๑๐ วิธีการ และสื่อการนำเสนอผลงานวิจัย ด้านที่ ๑๑ ระยะเวลาในการนำเสนอ (ไม่รวมการชกถาม)

สำหรับแบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อรับการคัดเลือกนำเสนอและประกวดรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ ประวัติผู้ส่งผลงานวิจัย และส่วนที่ ๒ คือ บทคัดย่อผลงานวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ ชื่อผลงานวิจัย ปีที่ทำวิจัยเสร็จ ประเภทของงานวิจัย ความสอดคล้องของผลงานวิจัยกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ การเผยแพร่และรางวัลที่ได้รับ บทคัดย่อ ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการศึกษา/ระเบียบการวิจัย ผลการศึกษา บทสรุป การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ให้เจ้าของผลงานวิจัยสรุปเนื้อหาสาระตามแบบฟอร์ม ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า A๔

๓. ประชาสัมพันธ์รับสมัครผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย ทางจดหมายเชิญให้กับบุคคล/หน่วยงานทุกระดับและประเภทการศึกษา และประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ ระหว่างวันที่ ๕ เมษายน-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีผู้ส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมการคัดเลือก จำนวน ๓๓๙ เรื่อง และดำเนินการรวบรวมและจัดกลุ่มผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘)

๔. ประมวลผลสถานภาพผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ส่งเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมฯ โดยวิเคราะห์และแจกแจงความถี่ของข้อมูลผลงานวิจัยที่ส่งเข้าร่วมคัดเลือก จำนวน ๓๓๙ เรื่อง เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาและคัดเลือก การประมวลผลพบว่า

๔.๑ จำแนกตามเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น คือ ความสมบูรณ์ของการสรุปเนื้อหาสาระผลงานวิจัยตามแบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัยฯ พบว่า มีผลงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๓๐๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๗ และผลงานวิจัยที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๓๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๓

๔.๒ จำแนกตามเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้นและอาชีพของนักวิจัย ดังตาราง

เกณฑ์เบื้องต้น	คณาจารย์		ครู		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
ผลงานวิจัยผ่านเกณฑ์	๑๐๐	๒๙.๕๐	๑๙๕	๕๗.๕๒	๑๐	๒.๙๕	๓๐๕	๘๙.๙๗
ผลงานวิจัยไม่ผ่านเกณฑ์	๑๕	๔.๔๒	๑๑	๓.๒๔	๘	๒.๓๖	๓๔	๑๐.๐๓
รวม	๑๑๕	๓๓.๙๒	๒๐๖	๖๐.๗๗	๑๘	๕.๓๑	๓๓๙	๑๐๐.๐๐

ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเบื้องต้น จำนวน ๓๐๕ เรื่อง (ร้อยละ ๘๙.๙๗) โดยกลุ่มผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น ส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยของครูในโรงเรียน จำนวน ๑๙๕ เรื่อง (ร้อยละ ๕๗.๕๒) ผลงานวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๐๐ เรื่อง (ร้อยละ ๒๙.๕๐) และเป็นผลงานของผู้วิจัยในหน่วยงานอื่นๆ ๑๐ เรื่อง (ร้อยละ ๒.๙๕) ส่วนผลงานวิจัยที่ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น จำนวน ๓๔ เรื่อง (ร้อยละ ๑๐.๐๓) โดยส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๕ เรื่อง (ร้อยละ ๔.๔๒) ผลงานวิจัยของครูในโรงเรียน จำนวน ๑๑ เรื่อง (ร้อยละ ๓.๒๔) และผลงานของผู้วิจัยในหน่วยงานอื่นๆ ๘ เรื่อง (ร้อยละ ๒.๓๖)

๔.๓ จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยดำเนินการโดยบุคคลคนเดียว จำนวน ๒๘๔ เรื่อง (ร้อยละ ๘๓.๗๘) และเป็นงานวิจัยโดยหมู่คณะ จำนวน ๕๕ เรื่อง (ร้อยละ ๑๖.๒๒)

๔.๔ จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ภูมิภาคที่ดำเนินการวิจัยมากที่สุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๖๗ เรื่อง (ร้อยละ ๑๙.๗๖) รองลงมาจำนวนเท่ากัน คือ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๓ เรื่อง (ร้อยละ ๑๘.๕๙) ภาคเหนือ จำนวน ๖๐ เรื่อง (ร้อยละ ๑๗.๗๐) ภาคใต้ จำนวน ๔๓ เรื่อง (ร้อยละ ๑๒.๖๘) ภาคตะวันออก จำนวน ๓๔ เรื่อง (ร้อยละ ๑๐.๐๓) และภาคที่ดำเนินการวิจัยน้อยที่สุด คือ ภาคตะวันตก จำนวน ๙ เรื่อง (ร้อยละ ๒.๖๕)

๔.๕ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการวิจัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๐๙ เรื่อง (ร้อยละ ๖๑.๖๕) รองลงมา ในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕๓ เรื่อง (ร้อยละ ๑๕.๖๓) ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๔๗ เรื่อง (ร้อยละ ๑๓.๘๖) และการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย จำนวน ๒๙ เรื่อง (ร้อยละ ๘.๕๕) มีงานวิจัยเพียง ๑ เรื่อง (ร้อยละ ๐.๒๙) ที่ดำเนินการวิจัยในทุกระดับการศึกษา

๔.๖ จำแนกตามกรอบและทิศทางกรวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) ดังตาราง

ลำดับ	ประเด็น	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
๑	พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย	๑๘๔	๕๔.๒๘
๒	สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา	๒๓	๖.๗๘
๓	การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง	๓๕	๑๐.๓๒
๔	จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	๒๙	๘.๕๕
๕	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๒๖	๗.๖๗
๖	สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ	๙	๒.๖๕
๗	เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	๑๗	๕.๐๑
๘	การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๖	๔.๗๒
รวม		๓๓๙	๑๐๐.๐๐

จากตาราง เมื่อจำแนกและจัดหมวดหมู่ผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ส่งมารับการคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมฯ ตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) พบว่า ส่วนใหญ่สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ในด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทยมากที่สุด จำนวน ๑๘๔ เรื่อง (ร้อยละ ๕๔.๒๘) แสดงว่านักวิจัยและหน่วยงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องรวมถึงสถาบันทางการศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยิ่ง รองลงมา มีงานวิจัยด้านการปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จำนวน ๓๕ เรื่อง (ร้อยละ ๑๐.๓๒) ด้านจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จำนวน ๒๙ เรื่อง (ร้อยละ ๘.๕๕) และด้านพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จำนวน ๒๖ เรื่อง (ร้อยละ ๗.๖๗) ส่วนงานวิจัยที่ค่อนข้างน้อย คือ งานวิจัยด้านการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๒๓ เรื่อง (ร้อยละ ๖.๗๘) และด้านการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน จำนวน ๑๗ เรื่อง (ร้อยละ ๕.๐๑) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ควรมีการเร่งรัด ส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินการมากขึ้น คือ ด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๑๖ เรื่อง (ร้อยละ ๔.๗๒) และด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ซึ่งมีงานวิจัยค่อนข้างน้อยมากเพียง ๙ เรื่อง (ร้อยละ ๒.๖๕) เท่านั้น

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ และจัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษา (รอบที่ ๑) ตามเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเดอะ ทวิน ทาวเวอร์ ปทุมวัน โดยมีคณะกรรมการกลางซึ่งมีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ร่วมประชุมคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยที่ผ่านรอบ ๑ เพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น รวมทั้งนำมาตีพิมพ์ในเอกสารการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ทั้งนี้ผลงานวิจัยที่ผ่านการตัดสินในรอบที่ ๑ มีจำนวน ๒๔ เรื่อง ซึ่งจำแนกและจัดหมวดหมู่ตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ดังตาราง

ลำดับ	ประเด็น	จำนวน (เรื่อง)
๑	พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย	๙
๒	สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา	๓
๓	การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง	๒
๔	จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	๒
๕	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๒
๖	สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ	๒
๗	เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	๒
๘	การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	๒
รวม		๒๔

๖. จัดทำกำหนดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วย กิจกรรมวิชาการหลากหลาย กิจกรรมหลักสำคัญคือนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยที่ผ่านการตัดสินรอบที่ ๑ จำนวน ๒๔ เรื่อง ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในด้านหลักๆ ได้แก่ (๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา (๒) การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (๓) การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง (๔) การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ (๕) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (๖) การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และ (๗) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ พร้อมทั้งดำเนินการคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยรอบที่ ๒ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้ผลงานวิจัยดีเด่น รางวัลที่ ๑ – ๓ พร้อมรับเงินรางวัลและโล่ และรางวัลชมเชย สำหรับผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกรอบที่ ๑ พร้อมรับเงินรางวัลและเกียรติบัตร

การจัดสาระของกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

สาระของกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วย

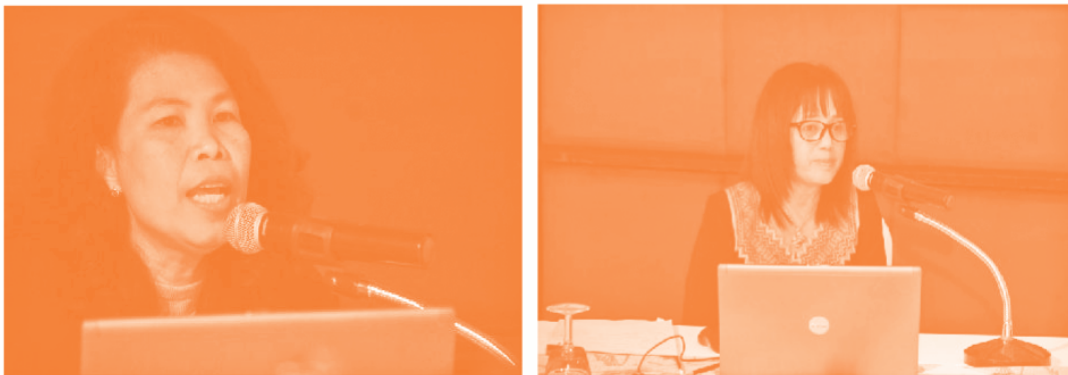
๑. การนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือก
๒. การเสวนาประเด็นด้านการวิจัย
๓. การนำเสนอนิทรรศการและการเสวนาด้านการวิจัยการศึกษาในโซนนิทรรศการ
๔. การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Research Application: Re-ED)

๑. การนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือก

การนำเสนอผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกรอบที่ ๑ จำนวน ๒๔ เรื่อง ดำเนินการโดยจัดหมวดหมู่ ผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) ซึ่งกำหนดสาระสำคัญ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลตั้งได้กล่าวข้างต้น รายละเอียดการนำเสนอ ผลงานวิจัยมี ๖ หัวข้อดังนี้

๑.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา มีผลงานวิจัยคือ

- (๑) รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- (๒) สื่อภาพนูน “สัตว์หิมพานต์” เพื่อผู้พิการทางสายตา
โดย นางจันทนา อินสระ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- (๓) การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา
โดย นางกัญญาภักดิ์ อาจหาญ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวิทย์ พลายน้อย มหาวิทยาลัยมหิดล

กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุรีรักษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จัญญา ปานเจริญ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

๑.๒ การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้เรียน มีผลงานวิจัยคือ

(๑) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม
ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร มหาวิทยาลัยนเรศวร

(๒) การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ “ความรัก” เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชฌา วัฒนบุรานนท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๓) การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีรา คุปพิทยานันท์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

(๔) กลยุทธ์การสร้างคามยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม:
การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ

โดย นางสาวบงกช วงศ์หล่อสายชล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

(๕) การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่: การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติ โดยใช้
เอสอีเอ็มกลุ่มพหุ

โดย นางสาวพนิดา มารุ่งเรือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนต์พงษ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวีย์ พลายน้อย มหาวิทยาลัยมหิดล

กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุรีรักษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีผลงานวิจัยคือ

(๑) การพัฒนารูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โดย นายอานนท์ สายคำฟู โรงเรียนอนุบาลลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์)

(๒) นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

โดย รองศาสตราจารย์พิชิต ตรีวิทย์รัตน์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(๓) การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์

โดย ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงศ์ธารา วิจิตเวชไพศาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ศรีอำไพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ

ดร.รุ่งเรือง สุขภักดิ์ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง ขจรศิลป์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์พฤตพงษ์ เล็กศิริรัตน์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

๑.๔ การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ มีผลงานวิจัยคือ

(๑) การวิจัยนาร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๒) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็น

ฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระยะที่สอง

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาตาวรรณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๓) การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมิน การเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดย รองศาสตราจารย์พรทิพย์ ไชยโส มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๔) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนสุข อุดม มหาวิทยาลัยทักษิณ

(๕) ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ศรีอำไพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ

ดร.รุ่งเรือง สุชาภิรมย์ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์พดุมพิงษ์ เล็กศิริรัตน์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

๑.๕ การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา และการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ มีผลงานวิจัยคือ

(๑) การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา

โดย ดร.ปณณธร ชัชรรัตน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

(๒) เกสัชศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมสร้างสรรค์ เกสัชกรพันธุ์ใหม่

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทิพย์ กาญจนศิลป์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(๓) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

โดย ดร.สิทธิศักดิ์ อาจหาญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์นิโลบล นิมกักรัตน์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา พูลลาภทวี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ เทือกทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

๑.๖ การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน มีผลงานวิจัยคือ

(๑) นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ
โดย ดร.กิตติชัย นวลทอง ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๒) ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช มหาวิทยาลัยศรีปทุม

(๓) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

โดย ดร.พูนภัทรา พูลผล โรงเรียนเพลินพัฒนา

(๔) ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อตัวแทนความคิดเรื่อง ปรัชญาการณดาราศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย นายสิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย

(๕) คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ผู้ดำเนินรายการ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์นิโบล นิมกักรัตน์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรรมการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการ
รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา พูลลาภทวี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ เทือกทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

๒. การเสวนาประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา

การเสวนาและอภิปรายพิเศษประเด็นเกี่ยวข้องกับด้านการวิจัยทางการศึกษา ได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาวิจัยทางการศึกษามาให้ความรู้ ร่วมเสวนา และอภิปรายพิเศษในสาระของการวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย ซึ่งมีรายการดังนี้

๒.๑ เสวนา เรื่อง วิจัยและพัฒนาการศึกษา....สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

โดย ศาสตราจารย์ ดร.พทุธิ ศิริบรรณพิทักษ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์วิทย์กร เชียงกุล มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ดำเนินรายการ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ

๒.๒ อภิปรายพิเศษ เรื่อง นัดพบผู้ให้ทุนวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย: ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล และงบประมาณการวิจัย

โดย นายเกษมณัฐวีช นพนาศิพงษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน)

ดร.นิลวรรณ เพชรบุรณิน ประธานกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการสื่อสาร
และโทรคมนาคม

ผู้ดำเนินรายการ: นายวีระ พลอยครบุรี ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒.๓ เสวนา เรื่อง เวทีผู้เรียนและครู: รู้จักวิจัย...เครื่องมือสร้างทุนปัญญาของมนุษย์

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจรูญ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.สมลักษณ์ สุเมธ ผู้บริหารโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
นางสาวธาริกา กลั่นศรี ครูโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
นักเรียนโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
นายปราโมทย์ น້ายาง ครูโรงเรียนสตรีวิทยา
นางสาวมาลัย เกื้อกิจ ครูโรงเรียนสตรีวิทยา
นักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา

ผู้ดำเนินรายการ: นางสาวอุษา ชูชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

๒.๔ เสวนา เรื่อง ข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัล

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ

รองศาสตราจารย์นิโบล นิมกักรัตน์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.รุ่งเรือง สุขากิริมย์ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ ๑๕

ผู้ดำเนินรายการ: นายวิระ พลอยครบุรี ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓. การนำเสนอนิทรรศการและการเสวนาด้านการวิจัยการศึกษาในโซนนิทรรศการ

การนำเสนอนิทรรศการ แผ่นป้าย VCD และมีการเสวนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา โดยจัดแสดงในโซนนิทรรศการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research Zone) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ จัดแสดงนิทรรศการ แผ่นป้าย และ VCD โดยมีเนื้อหาดังนี้

(๑) กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

(๒) ปฏิบัติการใหม่ในวงการวิจัยการศึกษา พบกับผลงานวิจัยและนักวิจัยดีเด่นประกวดชิงรางวัล

(๓) ผลงานวิจัยดีเด่นเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา สู่การพัฒนาคน สังคม และประเทศไทยในอนาคต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ส่วนที่ ๒ การเสวนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีรายการเสวนาดังนี้

(๑) แนะนำโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยผ่าน Apple Application หรือ App Store
ด้านงานวิจัยทางการศึกษา (Research Application): นวัตกรรมใหม่ของวงการการศึกษา

โดย นางสาวอุษา ชูชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นางปัทมา คำภาศรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(๒) สาธิตโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยผ่าน Apple Application หรือ App Store ด้านงานวิจัย
ทางการศึกษา (Research Application) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา: ช่องทางการเผยแพร่รูปแบบใหม่

โดย นางสาวอุษา ชูชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นางปัทมา คำภาศรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(๓) เสวนา เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘)
เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

โดย นางสาวอุษา ชูชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นางปัทมา คำภาศรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๔. การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา (Research Application: Re-ED) ผ่าน Apple Application หรือ App Store โดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

การจัดทำเอกสารผลงานวิจัยทางการศึกษาเผยแพร่ในการประชุมทางวิชาการฯ

การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ มีการจัดทำเอกสารทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่และใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนประเมินผลการจัดประชุมฯ จำนวน ๕ เรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

๒. กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๓. แผ่นพับสาระสำคัญกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๔. สถานภาพผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ส่งเข้าร่วมคัดเลือกนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

๕. แบบสอบถามการนำผลผลิตด้านงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ เรื่อง การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

๖. แบบสอบถามการนำผลผลิตด้านงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๗. แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

บทที่ ๓

ผลการจัดกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ผลการจัดกิจกรรมในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วย การสรุปสาระสำคัญตามกิจกรรมที่กำหนดในการประชุมฯ ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. ข้อค้นพบสำคัญจากผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมฯ ที่ตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๒. ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น

๓. สาระสำคัญของการเสวนาประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา

๔. สาระสำคัญของนิทรรศการและการเสวนาในโซนนิทรรศการ

๕. คู่มือการใช้โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยการศึกษา (Research Application)

๑. ข้อค้นพบสำคัญจากผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมฯ ที่ตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

การนำเสนอผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกรอบที่ ๑ กำหนดหัวข้อการนำเสนอผลงานวิจัย ๖ เรื่อง

๑.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗๘ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง ดังนี้

๑.๑.๑ รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สาระสำคัญ: การจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้อพยพจากประเทศพม่าที่สำคัญมี ๓ รูปแบบ

๑) “การศึกษาในกระแสหลัก” เป็นรูปแบบที่นำไปสู่การหลอมรวมปลูกฝังความเป็นไทยภายใต้แนวคิดเอกวัฒนธรรม เพื่อความมั่นคงของชาติ โดยใช้หลักสูตรและการสอนแบบเดียวกับเด็กไทย เน้นการสอนและสื่อสารภาษาไทยและปลูกฝังวัฒนธรรมไทยเป็นหลัก ไม่อ่อนไหวตอบสนองความต้องการเฉพาะของเด็กไร้สัญชาติ ๒) รูปแบบที่ปลูกฝังความเป็นไทยแนวพหุวัฒนธรรมแม้จะไม่สมบูรณ์ โดยหลักสูตรมีความยืดหยุ่น ให้โอกาสเรียนรู้รากเหง้าวัฒนธรรมและภาษาของตนเอง เปิดทางเลือกเพื่อการอยู่ในประเทศไทยหรือคืนสู่มาตุภูมิ ๓) รูปแบบที่คำนึงถึงการคืนสู่มาตุภูมิหรือไปประเทศที่สาม จัดอยู่ในประเภท “โรงเรียนทางเลือก หรือศูนย์การเรียนรู้” โดยพบว่ารูปแบบแรกจัดในสถานศึกษาของรัฐเกือบทั้งหมด รูปแบบที่สองพบในโรงเรียนรัฐบางแห่ง ส่วนรูปแบบหลัง ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชนไม่หวังผลกำไร มูลนิธิ และโดยผู้อพยพที่มีศักยภาพ เป็นเพียงการเริ่มต้นและเป็นจำนวนน้อย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาควรย้อนกลับมาทบทวนวิธีคิดเรื่องความหมายและการสร้างความมั่นคงของชาติทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม ว่าควรอยู่บนฐานของแนวคิด ‘เอกวัฒนธรรม’ หรือ ‘พหุวัฒนธรรม’ ในขณะที่สังคมไทยปัจจุบันมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้งภายในประเทศและการเข้าเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ซึ่งความชัดเจนในวิธีคิดดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษา ที่จะนำมาสู่การพัฒนาความมั่นคงทางด้านสังคม วัฒนธรรม สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้คนต่างวัฒนธรรม ไม่แบ่งแยกกีดกัน เคารพในสิทธิและตระหนักในคุณค่าของการธำรงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้คนในสังคม

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ผู้วิจัยช่วยขยายความงานวิจัยนี้สามารถนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมในหลายพื้นที่
A : งานวิจัยนี้ค่อนข้างจะเป็นการวิพากษ์การจัดการศึกษาโดยรัฐและเอกชน ผู้วิจัยใช้แนวคิดพหุวัฒนธรรม โดยศึกษาว่าการจัดการศึกษารูปแบบใดเหมาะสม พบว่า โรงเรียนของรัฐไม่ค่อยให้ความสำคัญ แม้จะบอกให้เด็กเป็นศูนย์กลางแต่เป็นศูนย์กลางในเรื่องของการเรียนรู้ เราไม่มีหลักสูตรที่เน้นความเท่าเทียมกัน ให้เด็กที่ย้ายถิ่นได้มีโอกาสได้เรียนต่อในระดับสูง และเมื่อเรียนจบเด็กจะสามารถใช้ชีวิตในสังคม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนของรัฐยังมีจุดอ่อน โรงเรียนที่จะตอบสนองการใช้ชีวิตของเด็กได้ดีคือศูนย์การเรียนรู้ ผลการวิจัยที่ได้จึงเป็นการนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เป็นการวิพากษ์เพื่อให้แนวทางว่าโรงเรียนของรัฐควรมีรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างไรเพื่อบรรลุถึงสิทธิเด็กหรือความเท่าเทียม ผู้วิจัยจึงเสนอว่า ระบบการผลิตครูในปัจจุบันมุ่งผลิตครูสู่ระบบโรงเรียน แต่ระบบโรงเรียนไม่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม
๒. Q : ปัจจุบันทางภาคใต้ก็มีแรงงานเป็นชาวพม่าจำนวนมาก และยังมีชนกลุ่มน้อยชาติอื่นๆ ที่เข้ามาทำงานในไทย จึงมีความคิดว่าผู้วิจัยน่าจะทำวิจัยในภาคใต้หรือในชนกลุ่มน้อยที่ไม่ใช่พม่าบ้าง
A : เป็นหัวข้อการวิจัยและลองเปรียบเทียบการจัดการศึกษาสำหรับชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ

๑.๑.๒ สื่อภาพพูน "สัตว์หิมพานต์" เพื่อผู้พิการทางสายตา

ผู้นำเสนอ: นางจันทนา อินสระ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สาระสำคัญ: ผลการวิจัยพบว่า ภาพสัตว์หิมพานต์ที่นำมาใช้ในการสร้างต้นแบบสื่อภาพพูนควรเป็นสัตว์หิมพานต์ประเภทที่เด็กพิการทางสายตาเคยได้ยินชื่อหรือมีอยู่ในบทเรียน เช่น กิณนร กิณรี นาคครุฑ และการใช้อักษรเบรลล์ประกอบสื่อภาพพูน จะทำให้เกิดความเข้าใจและสร้างจินตภาพได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ควรมีการสอนวิธีการทำสื่อภาพพูนให้ผู้ที่สนใจเกิดแรงบันดาลใจในการผลิตสื่อสำหรับผู้พิการทางสายตาให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพราะสื่อการเรียนรู้นอกเหนือจากบทเรียนของผู้พิการทางสายตา เป็นการเปิดโลกทัศน์การรับรู้ที่ทัดเทียมกับคนทั่วไป ให้ผู้พิการได้มีโอกาสสัมผัสสภาพที่มาจากจินตนาการ เป็นการสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เกิดขึ้น

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ผู้พิการทางสายตามีข้อจำกัดมากและมีการรับรู้ที่แตกต่างจากคนปกติ เด็กมีจินตนาการจากสื่อที่สร้างขึ้นได้อย่างไร เด็กมีจินตนาการก่อนหรือไม่ว่า ม้าช้าง หรือสัตว์อื่นมีลักษณะเป็นอย่างไร ผู้วิจัยมีแนวทางอย่างไรในการเลือกสัตว์หิมพานต์มาทำเป็นสื่อให้เด็กพิการทางสายตาได้เรียนรู้

A : ผู้วิจัยพยายามเลือกสัตว์ที่มีอยู่จริงและเด็กรู้จัก สัตว์แต่ละตัวจะมีคำอธิบายลักษณะให้เด็กได้เข้าใจ และจะพยายามเลือกสัตว์ที่ง่ายที่สุดในประเภทของสัตว์หิมพานต์ทั้งหมด และใช้ความแตกต่างของพื้นผิวของภาพ (texture) หรือลายหรือวัสดุที่ทำให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจนให้มากที่สุด และพยายามหลีกเลี่ยงสัตว์ที่มีโครงสร้างคล้ายกันเพื่อให้ความหลากหลาย

๒. Q : แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนผู้พิการทางสายตา ในส่วนที่ ๒ น่าจะเป็นการวัดจินตนาการของเด็กมากกว่าวัดความพึงพอใจ

A : ในแบบสอบถามมี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นการสอบถามความเข้าใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างภาพและตัวอักษรเบรลล์ ส่วนที่ ๒ ถามความพึงพอใจ ซึ่งจากการประมวลผลออกมาในแนวทางเดียวกัน

๑.๑.๓ การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา

ผู้นำเสนอ: นางกัญญาภัคร์ อัจจาญญ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว

สาระสำคัญ: ผลวิจัยพบว่า การศึกษาผลการใช้สื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานในระดับชั้นปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ผู้ปกครองและนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: การนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และนับเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : กระบวนการทวิภาษาหมายถึงสื่อการสอน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง แต่ผลงานวิจัยยังไม่สื่อให้เห็นกระบวนการสอนแบบทวิภาษาอย่างชัดเจน ทำให้คนอ่านไม่สามารถนำงานวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ต่อได้ กระบวนการเป็น action ต้องบอกขั้นตอนอย่างชัดเจน

A : กระบวนการทวิภาษา ในภาคเรียนที่ ๑ ผู้วิจัยจะใช้ครูบรรยายซึ่งมีส่วนช่วยอย่างมาก เพราะครูสื่อสารภาษาจีนกับเด็ก จากนั้นให้เด็กได้เรียนรู้โดยใช้หลักสหวัฒนธรรม เช่น วันเซ็งเม็ง วันตรุษจีน และให้ครูภูมิปัญญาสอนวิถีวัฒนธรรม โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ทุกวัน

๒. Q : การสอนภาษาไทยกับนักเรียนที่มีเชื้อสายจีนยูนนาน ทำไมต้องใช้กระบวนการทวิภาษา ทำไมไม่ทดลองใช้วิธีการอื่น และกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างไร

A : ผู้วิจัยได้ทดลองนำวิธีอื่นมาใช้แล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จ บังเอิญได้พบกับคณะวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล และได้เล่าปัญหาให้ฟัง จึงได้ไปดูงานตามที่ต่างๆ จนไปสิ้นสุดที่มลาญ และได้นำวิธีนี้มาใช้ซึ่งก็ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

๑.๒ การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๙ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๕ เรื่อง ดังนี้

**๑.๒.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม
ภูมิปัญญา และการเรียนรู้**

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร มหาวิทยาลัยนเรศวร

สาระสำคัญ: เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดตามแนวพระบรมราโชวาท ที่เน้นว่าการให้การศึกษาต้องช่วยให้บุคคลค้นพบวิธีการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสม ไปสู่ความเจริญและความสุขตามอัตภาพ ซึ่งพบว่า

๑. กรณีใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ในระดับอุดมศึกษากับนักศึกษาครู พบว่า การเรียนโดยใช้หลักการของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นช่วยให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีพฤติกรรมจริยธรรมความเอื้ออาทร

๒. กรณีใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่สามารถพัฒนาผู้เรียนโดยองค์รวม ทั้งด้านคุณธรรม (ดี) ภูมิปัญญา (เก่ง) และการเรียนรู้ (ความสุข)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรเน้นความหลากหลายในการนำไปปฏิบัติ มุ่งยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน เพื่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : รูปแบบที่ได้จากผลงานวิจัยประกอบด้วยอะไรบ้าง
A : ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการและผลการเรียนรู้ตามรูปแบบ แต่สิ่งสำคัญจะต้องไม่คำนึงเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการของรูปแบบ การพัฒนาตรงนี้เน้นกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น และในองค์ประกอบของรูปแบบจะต้องมีระบบสังคม หลักของการตอบสนอง และระบบสนับสนุน
๒. Q : การพัฒนาเครื่องมือได้มีการนำไปทดลองใช้ในระดับอุดมศึกษาหรือไม่
A : งานวิจัยให้ความสำคัญของเครื่องมือจะต้องมีคุณภาพ มีความเที่ยง ความตรง และเน้นการประเมินผลร่วมด้วย มองว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ประเมินด้านเก่งอย่างไร ด้านความดี ความสุขเป็นอย่างไร และให้ครูนำแนวทางตรงนี้ไปใช้

๓. Q : ผู้วิจัยได้บูรณาการเรื่องสัตตศีลา หรือหลักเจ็ดประการสำหรับการเปลี่ยนผ่าน การศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ขอให้ขยายความตรงนี้ด้วย
- A : จากการศึกษาสัตตศีลา ผู้วิจัยได้แนวคิดที่ว่า จุดเน้นของการพัฒนาผู้เรียนจะต้อง ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และต้องพัฒนาแบบองค์รวม การกำหนดเป้าหมาย การเรียนการสอนต้องผลักดันให้ครูตั้งเป้าหมายให้ครอบคลุมทั้ง ๓ ด้าน ต้อง คำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
๔. Q : ผู้วิจัยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร
- A : วิเคราะห์ข้อมูลโดยเน้นสภาพจริง คือ เมื่อผู้วิจัยประชุมชี้แจงเป้าหมาย ครูทุกคน ที่เข้าร่วมโครงการจะต้องทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลงานวิจัยมาวิเคราะห์

๑.๒.๒ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ "ความรัก" เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.เอ็มอัชมา วัฒนบุรณานท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาระสำคัญ: กลุ่มทดลองที่ผ่านการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้ รูปแบบ “ความรัก” ตาม แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา มีพัฒนาการดีขึ้นในด้านความดี ความจริง และความรู้ (ความรู้ในเนื้อหา ทศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ) เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การรู้จักตนเองนำไปสู่การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น ทำให้สังคมเป็นสุข

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดนโยบาย สถานศึกษา ให้จัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รวมทั้งระดับอนุบาลศึกษา) และระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดให้ สถานศึกษาจัดให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ “รูปแบบความรัก” เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในรายวิชา ต่างๆ ทุกรายวิชา ทั้งนี้เพื่อเน้นให้ผู้เรียนเกิด “คุณธรรมนำความรู้” อันจะนำไปสู่การมีสติและปัญญา

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้หรือไม่ และการนำไปใช้จะต้องปรับ เพิ่มเติม หรือยึดหลักอะไรเป็นพิเศษหรือไม่
- A : สามารถนำไปใช้กับวิชาสุขศึกษา สังคมศึกษาหรือวิทยาศาสตร์ แต่อาจต้องปรับ โดยดูพื้นฐานของรายวิชา และประยุกต์ไปใช้กับนักเรียนชั้นอื่นๆ เปรียบเทียบ ความเป็นไปได้
๒. Q : กระบวนการความรัก ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ การเรียนรู้ เปิดใจ เห็นคุณค่า และเห็นคุณงามความดี เมื่อดูแผนการสอน วัตถุประสงค์แต่ละครั้ง เช่น แลกเปลี่ยนเนื้อหาทางเพศ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งไม่ ส่งผลให้เกิดความดีความงามแต่อย่างใด หรือไม่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน
- A : ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนเห็นความสำคัญและพอใจกับเพศของตนเอง และให้เห็นธรรมชาติของการเกิด การปฏิสนธิ และการคลอด เพื่อให้เห็นคุณค่า และคุณงามความดี แต่ถ้าเป็นระดับอนุบาลก็จะเป็นการเทียบเคียงกับสัตว์ เช่น การเกิดของลูกไก่และการหมุนนม การสอนจะเน้นเนื้อหาและกิจกรรมที่ แตกต่างกัน

๓. Q : การสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนหันมาให้ความสนใจ ตระหนักรู้ในตนเอง มีสติและปัญญาในการไตร่ตรอง รู้จักคิดและสร้างความเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์และมีชีวิตที่มีความสุข มากกว่าการเรียนการสอนแบบอื่นอย่างไร
- A : การสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาทำโดยการแบ่งกลุ่มสนทนา การแลกเปลี่ยน เรียนรู้หรือสุนทรียสนทนา มีการเลือกประธาน เลขานุการ และการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ไม่ใช่เป็นผู้พูดอย่างเดียว จะเน้นการแสดงความรู้สึกของแต่ละคนและนำมาประมวลเป็นผลของกลุ่ม ซึ่งจะเน้นความรู้จักใคร่ครวญให้รู้จัก ตนเองและผู้อื่น เพราะสังคมไทยมักจะมีแต่ตนเองไม่ค่อยมองคนอื่น
๔. Q : ที่ผู้วิจัยสอนให้นักเรียนรู้จักตัวเอง ให้ความสำคัญและพอใจเพศของตัวเอง มีผล ต่อผู้ที่มีความเป็ยเบนทางเพศอย่างไร
- A : ผู้วิจัยไม่ได้สอนให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศ แต่สอนให้รู้จักช่วยเหลือ และยอมรับผู้อื่น

๑.๒.๓ การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีรา คุปพิทยานันท์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สาระสำคัญ: กิจกรรมหนุนเสริมที่พัฒนาขึ้นช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนสูงขึ้นหลังใช้ กิจกรรมหนุนเสริม และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมหนุนเสริม ซึ่งการนำกิจกรรมหนุนเสริมไปใช้จะ ประสบความสำเร็จมีองค์ประกอบหลายส่วน ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ ความพร้อมของครู ทักษะการใช้และ ถ่ายทอดกิจกรรมหนุนเสริมของครู การมีเจตคติที่ดีของนักเรียน พื้นฐานเดิมของนักเรียน การสร้างเครือข่าย ระหว่างครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การตรวจเยี่ยมและนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ควรมีการพัฒนาครูเพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพผู้เรียนทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยนำเสนอแนวทางที่ดีในการที่สถาบันอุดมศึกษาลงมา ช่วยแก้ปัญหาในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ซึ่งการสร้างเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ช่วยให้การพัฒนาครูมีคุณภาพอย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ครูในการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตน เป็นการพัฒนาครูที่โรงเรียนโดยไม่ต้องละทิ้งการสอน ครู สามารถสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์สมัยใหม่ทางการศึกษา ถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการ จัดการศึกษาของประเทศ อันจะส่งผลถึงต่อการยกระดับและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ประเด็นถาม-ตอบ (Q - A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : การพัฒนาครูที่โรงเรียนโดยครูไม่ต้องละทิ้งการสอน ผู้วิจัยมีปัจจัยอะไร สนับสนุนบ้าง
- A : ก่อนหน้านั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) มีการจัดระบบการฝึกอบรม ภาคฤดูร้อน ครูต้องมาอบรมที่ มทส. บางครั้งก็จัดอบรมในช่วงที่ครูสอน แต่ ปัจจุบัน มทส. จะจัดฝึกอบรมให้ครูถึงที่โรงเรียน ครูต้องการผลิตหรือพัฒนา นวัตกรรมอะไร มทส. ก็จะไปจัดวัสดุไปให้ หรือแม้แต่สอนวิธีใช้อุปกรณ์ วิทยาศาสตร์ในห้องทดลอง

๒. Q : มทส. มีโครงการที่จะไปพัฒนาครูในโรงเรียนที่นอกจังหวัดหรือไม่
- A : มีบ้างแต่ไม่ได้อยู่ในโครงการวิจัย คือที่จังหวัดบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ ตามความต้องการ ที่เรียกว่า นครชัยบุรินทร์ เป็นการสร้างเครือข่าย เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนี้ส่วนใหญ่จะเข้ามาศึกษาต่อที่ มทส. และพบว่าเด็กชั้นปีที่ ๑ มีพื้นฐานอ่อนมากในวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ มทส. จึงเข้าไปพัฒนาผลการเรียนของเด็กผ่านทางครู
๓. Q : ผลงานวิจัย นอกจากได้ประชากรเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นแล้ว ปลายทางคือนักเรียนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ที่ว่านักเรียนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างไร
- A : ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบ pre-test และ post-test และใช้กิจกรรมหมุนเสริม
๔. Q : ผลงานวิจัยมีรูปแบบพัฒนาเครือข่าย พัฒนาอย่างไร จำนวนเท่าไร
- A : การพัฒนาเครือข่าย ผู้วิจัยมีรูปแบบในการถ่ายทอดกิจกรรมหมุนเสริม จากครูรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง ๓ รูปแบบ โดยให้ครูเป็นผู้เลือกว่าจะใช้รูปแบบไหน เช่น รูปแบบที่ ๑ คือ ครูรุ่นที่ ๑ นำกิจกรรมหมุนเสริมไปใช้ที่โรงเรียนครูรุ่นที่ ๒ โดยครูรุ่นที่ ๒ เป็นผู้สังเกตการณ์ และครูรุ่นที่ ๒ นำกิจกรรมหมุนเสริมนั้นไปใช้ในโรงเรียนของตัวเอง รูปแบบที่ ๒ คือ ครูรุ่นที่ ๒ อ่านเอกสารของครูรุ่นที่ ๑ และนำไปใช้ โดยครูรุ่นที่ ๑ ไม่ต้องทำอะไร รูปแบบที่ ๓ ครูรุ่นที่ ๑ สอนที่โรงเรียนของตัวเอง โดยครูรุ่นที่ ๒ เป็นผู้สังเกตการณ์ และเมื่อซักซ้อมความเข้าใจดีแล้ว ครูรุ่นที่ ๒ ก็กลับไปสอนที่โรงเรียนของตัวเอง โดยมีครูรุ่นที่ ๑ และผู้วิจัยลงไปประเมิน
๕. Q : ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกือบทั้งหมดสูงขึ้น แต่ในกลุ่มเด็กที่ไม่มีผลการเรียนรู้อู่อขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่มีผลกระทบอย่างไร
- A : จากการวิจัย ไม่มีนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำลง มีแต่ที่มีผลการเรียนคงที่หรือไม่แตกต่างกัน คือ สาขาวิชาชีววิทยา ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นพบแล้วว่า สาเหตุมาจากครูผู้สอนที่ยังขาดความพร้อมหรือทักษะ รวมทั้งขนาดของห้องเรียนใหญ่เกินไป แต่ก็มีบางสาขาวิชาที่ครูเก่งและมีความโดดเด่นในการถ่ายทอด เด็กก็จะมีผลการเรียนดี อย่างไรก็ตามก็ดี เจตคติของนักเรียนก็มีความสำคัญ จากการสัมภาษณ์เด็ก พบว่าเด็กชอบเรียนวิชานี้เพราะครูผู้สอน
๖. Q : งานวิจัยมีการประเมินผลกิจกรรมหมุนเสริมหรือไม่ รูปแบบไหนที่ได้ผลดีมากที่สุด
- A : ผู้วิจัยประเมินผลจากความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งส่วนใหญ่เด็กมีความพึงพอใจในการสอนรายสาขาวิชาคณิตศาสตร์ เพราะครูเป็นผู้ลงมือทำเองและได้ใกล้ชิดกับนักเรียน แต่สื่อทางเทคโนโลยีที่เป็นซีดี และสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนต้องศึกษาเอง นักเรียนจะมีความพึงพอใจน้อยกว่านักเรียนมักจะเบื่อเร็ว

๗. Q : เมื่อมีเครือข่ายหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลต่อเด็กและครูอย่างไร เหตุใด
ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีพัฒนากิจกรรมหนุนเสริมและพัฒนาเครือข่าย

A : ก่อนจะตั้งโจทย์วิจัย ผู้วิจัยได้จัดประชุมโดยเชิญครูในสังกัด อบจ. มาหารือ
ร่วมกัน ซึ่งพบว่า หากต้องการให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น จะต้องมีการพัฒนา
เครือข่ายครูและกิจกรรมหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

๑.๒.๔ กลยุทธ์การสร้างความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม: การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ

ผู้นำเสนอ: นางสาวบงกช วงศ์หล่อสายชล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สาระสำคัญ: ผลการวิจัยพบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงแบบบวกต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนรับรู้ว่าตนเองมีความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนทุกด้านในระดับมาก โดยม
ีความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์สูงกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา และความยึดมั่นผูกพัน
เชิงพฤติกรรม ตามลำดับ ขณะที่ครูรับรู้ว่ามีนักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนเชิงอารมณ์อยู่ในระดับมาก
แต่มีความยึดมั่นกับโรงเรียนเชิงปัญญาและเชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นักเรียนมีความ
ต้องการจำเป็นด้านความสามารถในการเรียนสูงที่สุด รองลงมาคือ การมีอิสระในปกครองตนเอง และการได้รับ
สัมพันธภาพที่ดีจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งครูรับรู้ตรงตามความต้องการจำเป็นของนักเรียน อีกทั้งนักเรียนได้รับการ
สนับสนุนทางการเรียนอยู่ในระดับมาก โดยการสนับสนุนของพ่อแม่มากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนของเพื่อน
และการสนับสนุนของครู ขณะที่ครูรับรู้ว่ามีนักเรียนได้รับการสนับสนุนทางการเรียนของครูมากที่สุด รองลงมา
คือการสนับสนุนของเพื่อนและการสนับสนุนของพ่อแม่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ครูควรใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการ
จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นั่นคือ กลยุทธ์การสนับสนุน/อำนวยความสะดวก
สะดวก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การสนับสนุน/อำนวยความสะดวก ทำให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพัน
สูงขึ้น หากนักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันสูงขึ้นจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนเพิ่มขึ้น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนควรพัฒนาทั้งความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียน และ
การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม และเป็นส่วนสำคัญ
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน

๑.๒.๕ การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่: การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติโดยใช้ เอสอีเอ็มกลุ่มพหุ

ผู้นำเสนอ: นางสาวพนิดา มารุ่งเรือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สาระสำคัญ: ตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่มี ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ ๑ การมี
ส่วนร่วมของพ่อแม่ มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ การมีส่วนร่วมที่บ้าน การมีส่วนร่วมที่โรงเรียน และการสื่อสารระหว่างบ้านกับ
โรงเรียน องค์ประกอบที่ ๒ ความยึดมั่นผูกพันกับการเป็นพ่อแม่ มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ การให้ความรักและความไวในการ
ตอบสนอง การให้อิสระในการปกครองตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกับลูกอย่างกระตือรือร้น องค์ประกอบที่ ๓
ศักยภาพความเป็นพ่อแม่ มี ๖ ตัวบ่งชี้ คือ การดูแลขั้นพื้นฐาน การดูแลด้านความปลอดภัย การให้ความอบอุ่น การ

ส่งเสริมการเรียนรู้ การให้คำแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดี และการให้ความมั่นคงทางจิตใจ และผลจากการสำรวจคุณภาพความเป็นพ่อแม่ในสังคมไทย พบว่า พ่อแม่มีคุณภาพความเป็นพ่อแม่อยู่ในระดับปานกลาง โดยแม่มีคุณภาพความเป็นพ่อแม่สูงกว่าพ่อ พ่อแม่ที่มีเศรษฐกิจฐานะของครอบครัวสูง มีคุณภาพความเป็นพ่อแม่สูงกว่าพ่อแม่ที่มีเศรษฐกิจฐานะของครอบครัวต่ำ และพ่อแม่ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีคุณภาพความเป็นพ่อแม่สูงกว่าพ่อแม่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: พ่อแม่ ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำเครื่องมือวัดคุณภาพความเป็นพ่อแม่ที่สร้างขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ นำไปใช้ในการประเมินคุณภาพความเป็นพ่อแม่เพื่อที่จะพัฒนาพ่อแม่ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๒๖ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง ดังนี้

๑.๓.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชื่อผู้นำเสนอ: นายอานนท์ สายคำฟู โรงเรียนอนุบาลลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์)

สาระสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ คือ ด้านอุปกรณ์ และระบบเครือข่าย ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบปฏิบัติการและโปรแกรมประยุกต์ต้องทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและด้านบุคลากรคือครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถที่ทันสมัยเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของอุปกรณ์เทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน รูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยกระบวนการและการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน นำความรู้ที่ได้มาประมวลเป็นองค์ความรู้ของตนเองและสามารถนำเสนอได้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ต่างๆ ที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: การนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต่างๆ ครูสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปพัฒนาการเรียนการสอนให้กับนักเรียนของตน ให้เกิด

ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการเรียนรู้และนำไปใช้งานในชีวิตจริงได้ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาตนเอง และนำไปเป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ของตนเองและพัฒนาประเทศชาติให้ทัดเทียมกับนานาชาติ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับการพัฒนาประเทศสู่สังคมฐานความรู้และนวัตกรรม

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวที้นำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ผู้วิจัยใช้โปรแกรมอะไรในการทำสื่อ
A : ใช้โปรแกรม Desk Auther คิดรูปแบบนี้ขึ้นมาเพื่อให้สามารถนำไปสอนในโปรแกรมอื่นด้วย โปรแกรมนี้เป็นเพียงหนึ่งโมเดลเพื่อใช้ทำการทดลองวิจัย
๒. Q : ขั้นตอนการเลือกหัวข้อ นักเรียนตัดสินใจเลือกหัวข้อด้วยวิธีการอะไรบ้าง
A : ผู้วิจัยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มในการตัดสินใจเลือกข้อมูล นักเรียนเริ่มด้วยการศึกษาค้นคว้าจากหลายๆ เว็บไซต์ก่อน แล้วมาประชุมกลุ่มเพื่อตัดสินใจเลือกหัวข้อ ซึ่งเป็นมติของกลุ่ม เมื่อได้หัวข้อก็จะกำหนดเรื่องย่อว่าจะเอาเรื่องอะไรเป็นหลักในการนำเสนอหรือว่ามีความสนใจเรื่องอะไร
๓. Q : มีเกณฑ์ในการคัดเลือกหรือไม่
A : ให้นักเรียนพิจารณากันเองโดยครูจะไม่กำหนดเกณฑ์ตายตัว แต่ให้เป็นมติของกลุ่ม จากนั้นนักเรียนจะนำเนื้อหาที่ได้ไปนำเสนอให้ครูที่สอนวิชานั้นมาร่วมเป็นผู้พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง
๔. Q : นักเรียนใช้เวลาในนานแค่ไหน และใช้เวลาช่วงไหนในการทำงาน เพราะเป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง
A : นักเรียนใช้เวลาในการหาข้อมูลทั้งสิ้น ๑ ภาคเรียน หรือ ๒๐ ชั่วโมง/คาบ และช่วงเวลาว่างในวันหยุด ซึ่งส่วนมากนักเรียนจะไปรวมกลุ่มกับผู้ปกครอง เป็นการสร้างมิติสัมพันธ์ในชีวิตจริงด้วย นอกจากการสอนให้นักเรียนสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์แล้ว ยังให้นักเรียนเลือกว่าเทอมนี้ต้องการจะเรียนเรื่องอะไร เช่น การทำ e-book แต่จะเป็นการเน้นให้ฝึกทำโดยใช้กระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน ตามที่ปรากฏในงานวิจัย คือ ขั้นที่ ๑ เสาหา รวบรวม ประมวลความรู้ ขั้นที่ ๒ คัดเลือกและตัดสินใจ ขั้นที่ ๓ วิเคราะห์ สร้างเนื้อหา ขั้นที่ ๔ ออกแบบและวางแผน ขั้นที่ ๕ มิติสัมพันธ์ ขั้นที่ ๖ ศึกษาการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ต่างๆ ขั้นที่ ๗ ปฏิบัติการสร้างผลงาน ขั้นที่ ๘ ตรวจสอบและทดลองใช้ ขั้นที่ ๙ ปรับปรุง ขั้นที่ ๑๐ ขึ้นเผยแพร่และนำไปใช้
๕. Q : การวิจัยดังกล่าวเป็นการเพิ่มความสามารถของนักเรียน ๒ ประการ คือ เพิ่มความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน และเพิ่มความสามารถในการทำ e-Book ดังนั้นนักเรียนสามารถทำ e-Book ได้ทุกคนหรือไม่ และมีการประเมินผลหรือไม่ว่า e-Book ที่นักเรียนทำนั้นสามารถเข้าใจได้ง่าย
A : ด้านความถูกต้องของเนื้อหา นักเรียนต้องนำเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าไปปรึกษากับครูที่สอนวิชานั้นๆ โดยผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องด้านคอมพิวเตอร์ นักเรียนจะได้ทักษะกระบวนการ ซึ่งสามารถประเมินผลได้จากการที่ครูที่สอนในระดับที่สูงขึ้น (มัธยมศึกษา) สั่งให้ทำชิ้นงานโดยไม่มีการสอนให้ทำ นักเรียนก็สามารถ

สร้างองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถช่วยครูในการทำสื่อการสอนด้วย ส่วนด้านการปรับปรุงตรวจสอบ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งเป็นการประเมินกันภายในกลุ่มและภายในชั้นเรียนในขั้นตอนสุดท้าย

๑.๓.๒ นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์พิชิต ตรีวิทยรัตน์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สาระสำคัญ: การวิจัยเพื่อสร้างต้นแบบชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning Toolkit) เรียกว่า นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เป็นต้นแบบของหน้าเว็บสำเร็จรูป ซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วน โดยใช้ Google sites ทำเป็นระบบจัดการเรียนการสอน ผู้สอนมีองค์ความรู้ในวิชาที่สอนและมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ก็สามารถเข้าไปใช้งาน โดยปรับแก้ข้อมูลต่างๆ ตามรายวิชาของผู้สอนได้โดยง่ายตามคู่มือและเว็บไซต์ตัวอย่าง ประกอบด้วย การลงทะเบียนผู้เรียน ประมวลรายวิชา กระดานข่าว กระดานสนทนา กระดานแนะนำอาจารย์ กระดานแนะนำผู้เรียน กระดานส่ง การบ้าน กระดานถามตอบปัญหา เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมเสริมทักษะ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบประเมินตนเองและเพื่อน ผู้เรียนประเมินสื่อการสอน ผู้เรียนประเมินผู้สอน ผู้สอนประเมินผู้เรียน การประมวลผลผู้เรียน ซึ่งต้นแบบชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งสามารถทำได้โดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว ลดการพึ่งพาผู้ออกแบบคอร์สแวร์อีเลิร์นนิ่งและผู้บริหารโครงการอีเลิร์นนิ่ง เป็นระบบการสอนทางไกลที่สามารถประยุกต์ใช้ในสถานที่ห่างไกล ทุกกันดาร หรือมีปัญหาความไม่สงบ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เป็นระบบการศึกษารูปแบบใหม่ ระบบการสอนทางไกล เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา ที่สามารถนำไปประยุกต์หรือเสริมเพิ่มเติมกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม และการอบรม โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย อีกทั้งช่วยเผยแพร่การเรียนรู้ด้านภาษา วัฒนธรรม สังคม เผยแพร่ข่าวสาร สร้างสังคมออนไลน์ที่สามารถแสดงความคิดเห็น แบ่งปันข้อมูลได้ทั่วโลก นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นต้นแบบเพื่อสร้างรายวิชาต่างๆ รวมทั้งสร้างสื่อการสอนประกอบด้วยข้อความ ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวหรือวีดิทัศน์ได้ทุกสาขาทั้งวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ หรือประยุกต์ใช้กับงานด้านสาธารณสุขได้

๑.๓.๓ การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์

ผู้นำเสนอ: ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงษ์ธารา วิจิตเวชไพศาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

สาระสำคัญ: การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ ที่มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ เพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนพัฒนาการสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: นำมาใช้เป็นต้นแบบของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เนื่องจากการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์สามารถบริหารจัดการองค์ความรู้ ติดตามพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิด พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับที่เน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นับเป็นการสร้าง

และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนผู้สนใจทุกระดับ ทั้งที่อยู่ใกล้และในชนบทที่ห่างไกล สามารถเรียนรู้หรือรื้อฟื้นความรู้ของตนเองได้ตลอดเวลา

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : นักศึกษาแพทย์เข้ามาเรียนผ่านระบบออนไลน์มีจำนวนเท่าไร ผู้วิจัยมีระยะเวลาในการวัดและประเมินผลอย่างไร และนักศึกษาที่เข้ามาเรียนมีความคิดเห็นสะท้อนกลับอย่างไร
A : ผู้วิจัยมีช่องทางให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น ๒ ทาง คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและรวบรวมทำวิเคราะห์เนื้อหา อีกช่องทางหนึ่ง คือ ทางเว็บไซต์โดยการสื่อสารกับผู้ควบคุมเว็บไซต์โดยตรง ส่วนจำนวนนักศึกษาแพทย์ที่สมัครใจเข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๓ ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างชั้นที่ไม่ต้องดูแลผู้ป่วยไปสู่ชั้นที่ต้องดูแลผู้ป่วย จึงเป็นช่วงที่ต้องทำกิจกรรมมาก หลายคนจึงไม่ให้ความสำคัญกับวิชานี้ แต่หลังจากที่นักศึกษาพ้นจากการเรียนวิชานี้ไปแล้ว ได้แสดงความประสงค์ให้มีการเปิดสอนวิชานี้ผ่านระบบออนไลน์อีกครั้ง ปัจจุบันได้เปิดเว็บไซต์ให้สาธารณชนสามารถเปิดดูได้ และต่อไปจะไม่ทำเฉพาะวิชาทางการแพทย์เท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยทำงานอยู่ในสายสาธารณสุข ดังนั้นเว็บไซต์ดังกล่าวจะเปิดให้กับคณะเทคนิคการแพทย์ รังสีการแพทย์ เกสัชศาสตร์ และทันตแพทย์ และทุกคนที่อยู่ในสายสาธารณสุขสามารถเข้ามาใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับได้ แต่งานวิจัยนี้มีจุดอ่อนคือ ต้องระบุตัวบุคคลในการใช้ e-Learning
๒. Q : ที่ระบุว่า โปรแกรมจะไม่เฉลยคำตอบโดยตรง แต่ให้นักศึกษาเชื่อมโยงเข้าไปค้นหาคำตอบจากบทเรียนที่กำหนดไว้ หากผู้ที่เข้าไปศึกษาไม่ใช่ผู้เรียนวิชานั้นโดยตรง อาจได้คำตอบที่ไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดไปจากเดิม เนื่องจากอาจตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ
A : ผู้วิจัยได้เคยทำวิจัยเรื่องอื่นมาก่อน โดยให้ข้อมูลย้อนกลับ ๒ รูปแบบ คือ ระบุว่าให้อ่านเนื้อหาขนาด A๔ ประมาณ ๑ หน้า จะสามารถหาคำตอบได้ในนั้น แต่ต้องอ่านให้จบ อีกแนวทางหนึ่ง คือ เข้าไปดูในเว็บไซต์ที่ผู้วิจัยนำเสนอจำนวน ๕ เว็บไซต์ ผลวิจัยพบว่า คำถามที่นักศึกษาตอบไม่อยู่ในกรอบองค์ความรู้ที่มี
๓. Q : ผลการวิจัยได้รูปแบบการประเมินสื่อ อยากทราบว่าสื่อที่ได้มีความแตกต่างจากรูปแบบการประเมินที่ได้จากงานวิจัยอื่นอย่างไร
A : ก่อนนำสื่อไปใช้ มีกรอบการประเมินโดยตรวจสอบความกระชับ ความถูกต้อง ความชัดเจน และความเที่ยงตรงในเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก จำนวน ๓ คน
๔. Q : การดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการ Learning by Doing มีผลอย่างไร
A : วิชาที่คัดเลือกมาเป็นวิชาที่ไม่ได้อยู่ในห้องสอน แต่ถูกนำมาแทรกในหลักสูตรและเป็นวิชาเป้าหมายที่ต้องสนใจ ซึ่งนักศึกษาต้องค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยติดตามรุ่นพี่เวลาไปตรวจผู้ป่วย ทั้งต้องฝึกการคำนวณทุกอย่างเป็นขั้นตอนและต่อแปดผลได้ จึงต้อง Learning by Doing ด้วย

๑.๔ การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๓๕ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๕ เรื่อง ดังนี้

๑.๔.๑ การวิจัยนาร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย และคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สาระสำคัญ: การวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักสูตรการผลิตครูที่ใช้ในปัจจุบันกับแนวคิดหลักสูตรสำหรับอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ผลการสังเคราะห์พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ควรมี ๕ องค์ประกอบคือ ๑) ความสามารถพื้นฐานทางจริยธรรม (Ethical Underpinning) ๒) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (Knowledge) ๓) ความสามารถในการคิด (Thinking) ๔) ความสามารถในการนำตนเอง (Leadership) และ ๕) สมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู (Competency) โดยเขียนในรูปของสมการได้ว่า Well-educatedness = E (K + T + L + C) ซึ่งหลักสูตรการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ใช้ในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดองค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ แต่ในการนำแนวคิดหลักสูตรไปปฏิบัติยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบในทุกวิชาของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบัน ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมมาตรฐานสากล และสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดมาตรฐานของหน่วยงานที่รับผิดชอบมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้หน่วยงานที่ผลิตครูนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม และมีทักษะครูเพื่อศิษย์ไทยในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้สถาบันผลิตครูควรส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอน เขียนคำอธิบายกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการส่งเสริมคุณธรรมสำหรับอยู่ร่วมกัน และภาวะผู้นำ ควบคู่กับการสอนเน้นการคิด และสมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีส่วนไหนชี้ให้เห็นว่านักศึกษามีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา

- A : ในวันแรกของการจัดการสอน จะมีการแนะนำกระบวนวิชาและมีข้อตกลงร่วมกัน ในการเข้าชั้นเรียน ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับนักศึกษาทุกคนด้วยการเช็คชื่อ ทำแบบสอบถาม ดิทรูป และเน้นย้ำในข้อตกลงที่ทำร่วมกัน
๒. Q : งานวิจัยควรชี้ให้เห็นว่า สามารถที่จะพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ ๒๑ ต่อไปอย่างไร
- A : จะใช้วิธีการบูรณาการเข้าไปในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพราะไม่มีเนื้อหาวิชาที่ชัดเจน เช่น กิจกรรมการนำเสนอข่าว บางทีในเนื้อหาข่าวจะมีเรื่องคุณธรรม จริยธรรม หรือวิชาวิจัยในชั้นเรียนจะมีการสอนเรื่องจรรยาบรรณนักวิจัย
๓. Q : จากสมการ Well-educatedness = E (K+T+L+C) โดยจริยธรรม หรือ Ethic รวมถึงสามารถตระหนักถึงความงามของการได้อยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมที่หลากหลายนั้น มีวิธีการสอนและการประเมินผลอย่างไร
- A : ประเมินผลโดยใช้วิธีสังเกตระหว่างทำกิจกรรมร่วมกัน การอภิปรายร่วมกันในกระบวนวิชา เป็นการสอดแทรกในระหว่างการจัดการเรียนการสอน เช่น เวลาจัดกิจกรรมกลุ่ม จะมีนักศึกษาจากหลากหลายสาขามาเรียนร่วมกัน มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดหรือประสบการณ์ โดยสังเกตว่ามีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นหรือไม่ มีการโต้แย้งโดยใช้เหตุผลหรือไม่
๔. Q : จากสมการ Well-educatedness = E (K+T+L+C) ผู้วิจัยรายงานว่า เมื่อ E กับส่วนประกอบในวงเล็บเป็นตัวคูณกัน ถ้า E มีค่าเท่ากับ ๐ (ศูนย์) ทุกอย่างจะเป็น ๐ ความหมายน่าจะไม่ต้อง เพราะ E มีหลายองค์ประกอบ E จึงไม่น่าจะเป็นตัวคูณ และไม่น่าจะเป็นการคิดตามหลักคณิตศาสตร์ อีกประเด็นคือ หากครูผู้สอนไม่มีจริยธรรมแล้ว ผู้เรียนจะมีจริยธรรมหรือไม่
- A : เจ้าของทฤษฎีให้ความสำคัญของจริยธรรมมาก ผู้วิจัยมีความคิดว่า E คือคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญ เป็นพื้นฐานของทุกอย่าง ถ้าขาด E องค์ประกอบอื่นถึงจะมีค่า แต่ก็แทบไม่มีความหมายในแง่ของการให้การศึกษา เช่น เก่งแต่โกง ก็ไม่ใช่ผลของการเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น ไม่ว่าจะสอนอะไร ก็จะสอดแทรก E เข้าไปทุกเรื่อง
๕. Q : หลังจากที่ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสารแล้วได้สมการนี้ และนำไปเทียบเคียงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และตัดสินใจว่าจะนำไปใช้กับหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ เมื่อนำมาเปรียบเทียบแล้ว ผู้วิจัยมีเกณฑ์ที่จะตัดสินใจว่า องค์ประกอบครบถ้วนหรือไม่ และแต่ละองค์ประกอบควรมีน้ำหนักคิดเป็นร้อยละเท่าไร จึงจะยอมรับได้
- A : ผู้วิจัยทำไม่ถึงขั้นตอนดังกล่าว ได้ระบุไว้ในข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ในเบื้องต้น ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ใน ๔ วิชา คิดว่าน่าจะทำได้ทุกด้าน ทุกองค์ประกอบ แต่ไม่สามารถให้ค่าน้ำหนักได้ จึงนำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชามาวิเคราะห์ ว่าตรงกับ ๕ ด้านที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าตัวไหนไม่ตรงจะสามารถกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพิ่มเข้าไปได้หรือไม่ และกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

๑.๔.๒ การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระยะที่สอง

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ และคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สาระสำคัญ: การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย รวมทั้งการประเมินผลการใช้รูปแบบฯ และถอดบทเรียนจากการใช้รูปแบบฯ ซึ่งพบว่าเป็นรูปแบบการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพครู ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นได้ โดยเฉพาะจุดเด่นอยู่ที่กระบวนการใช้การฝึกอบรมโดยตรงโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการขยายผลโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ นับเป็นกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพที่ดำเนินการได้ไปพร้อมๆ กัน เป็นการพัฒนาอย่างครบวงจรและต่อเนื่อง ยังผลให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพทั้งด้านคุณลักษณะ ทักษะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปสู่โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่อื่นอย่างกว้างขวาง และจริงจัง พร้อมจัดกระบวนการที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างเพื่อนครูในโรงเรียนและต่างโรงเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างแท้จริง ทั้งควรเน้นความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือระหว่างองค์กรต่างๆ ร่วมมือกันวางแผนและพัฒนาความเป็นวิชาชีพครูและคุณภาพผู้เรียนไปพร้อมกันโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา นับเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์การศึกษาในด้านการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

- Q : มีการประเมินการนำรูปแบบไปใช้ในสภาพจริงหรือไม่ มีหลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) อยากทราบว่าในรายละเอียดของผลงานวิจัยมีผลด้านความคิดสร้างสรรค์ของครูและผู้บริหารหรือไม่
- A : การทำวิจัย ผู้วิจัยเน้นการประเมินสภาพจริง (Authentic) คือฝึกอบรมในสิ่งที่เป็นปัญหาจริง ทำในสภาพจริง วัดและประเมินผลสภาพจริง โดยหลักการมีเรื่อง authentic ควบคู่กันไปด้วย ทั้งในเรื่องการประเมินตรวจสอบ การจัดการสอน เนื้อหาสาระก็เป็นเรื่องที่อยู่ในความเป็นจริง เป็นปัญหาจริงของโรงเรียน ส่วนความคิดสร้างสรรค์ก็มีการฝึกเช่นกัน โดยการแทรกอยู่ในการสังเคราะห์ ถ้าไปดูโมเดลต่างๆ มีวิเคราะห์ค่าสำคัญตามทฤษฎีของบลูม มีการสังเคราะห์และการให้ครูฝึกทำแผนที่ความคิด (Mapping) ทั้งหมด

๑.๔.๓ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์พรทิพย์ ไชยโส มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาระสำคัญ: นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของนิสิตนักศึกษาครู ๘ สมรรถนะ ประกอบด้วย ๑) สมรรถนะในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการ

ประเมินและสิ่งที่ประเมิน ๒) สมรรถนะในการให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน ๓) สมรรถนะในการสร้างและใช้เครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ๔) สมรรถนะในการให้คะแนนและแปลความหมายคะแนน ๕) สมรรถนะในการออกแบบการประเมินสภาพจริง ๖) สมรรถนะในการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน ๗) สมรรถนะในการให้ระดับคะแนนและการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ๘) สมรรถนะในการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู และ ๙) สมรรถนะในการจัดทำโครงการในการออกแบบการประเมินการเรียนรู้ ทั้งนี้การพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนของนิสิตครู ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๕ ขั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เรียกว่า 3S2E Model คือ **ขั้นกระตุ้นความสนใจ** (Stimulating) เป็นขั้นตอนของการสร้างความสนใจ การกำหนดสถานการณ์ปัญหา และการนำเสนอบทเรียน **ขั้นการสืบเสาะ หาคำตอบ** (Searching) เป็นขั้นตอนของการอภิปรายและการค้นหาคำตอบของสถานการณ์ปัญหา **ขั้นการสรุปผล** (Summarizing) เป็นขั้นตอนของการอธิบายและสรุปผลการทำงาน **ขั้นการขยายความรู้** (Elaborating) เป็นขั้นตอนของการนำไปใช้และการขยายความรู้ และ **ขั้นประเมินผล** (Evaluating) เป็นขั้นตอนของการประเมินผลการเรียนรู้หรือการทำงานของผู้เรียน โดยนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้น ได้จัดทำเป็นคู่มือครูและเอกสารการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ข้อค้นพบงานวิจัยชี้ว่านวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และส่งผลให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ในระดับดีมาก ซึ่งสามารถนำคู่มือครูและเอกสารการจัดการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการทดลองจากสถาบันผลิตครูต่างๆ ไปใช้ได้โดยตรง เพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนให้แก่ นิสิตนักศึกษาครูที่เตรียมพร้อมจะออกไปปฏิบัติงานครูต่อไป

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : กรรมการพิจารณาผลงานวิจัยเห็นว่า เป็นตัวอย่างที่ดีของงานวิจัยและพัฒนาที่ทำได้ครบกระบวนการ เพราะส่วนใหญ่พบงานวิจัยและพัฒนาที่ทำเพียงรูปแบบ แต่ไม่มีการทดลองใช้เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้วิจัยได้สอบถามหรือไม่ว่า นิสิตที่เข้ามาเรียนครูมีความตั้งใจที่จะเป็นครูอย่างแท้จริง หรือมาเรียนเพราะคะแนนสอบต่ำ
- A : นิสิตในกลุ่มที่ผู้วิจัยสอน มีความตั้งใจจะเป็นครูอย่างแท้จริง แต่ก็มีบางคนที่ไม่ค่อยเข้าเรียน ไม่ส่งงาน ตรวจสอบพบว่า นิสิตคนนั้นมีพฤติกรรมแบบนี้กับวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาครูด้วย ทว่าส่วนใหญ่มีความตั้งใจจะเป็นครู ให้ความสนใจในการเรียน มีผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำว่า ทำไม่ไม่นับสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เรื่องจริยธรรมควรเป็นการสอดแทรกกลมกลืนในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการยกตัวอย่างด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนให้นิสิตได้รับรู้และเป็นตัวอย่าง

๑.๔.๔ การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนสุข อุดม มหาวิทยาลัยทักษิณ

สาระสำคัญ: ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลกระทบต่อพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ มี ๓ ด้าน คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน ภาระงานของครู การพัฒนาตนเองของครู ความพร้อมด้านวิชาการของสถานศึกษา บรรยากาศวิชาการของสถานศึกษา และความพร้อมของนักเรียน ซึ่งปัจจัยที่พบว่า มีผลกระทบต่อพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ มากที่สุด คือ การพัฒนาตนเองของครู รองลงไป คือ ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานของครู ตามลำดับ โดยครูผู้สอนควรที่จะพัฒนาตนเองเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ การใช้/การพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล และควรได้รับการพัฒนาเรื่องการเป็นผู้นำทางวิชาการ การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประชาสัมพันธ์ผลงานครูและนักเรียนสำหรับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ พบว่า ประสบการณ์ในการสอน และการพัฒนาตนเองของครู มีอิทธิพลทางตรงต่อพัฒนาสมรรถนะของครู แต่ภาระงานของครู มีอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านการพัฒนาตนเองของครู ต่อสมรรถนะด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาและสถาบันการผลิตครูนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนในจังหวัดภาคใต้ให้มีสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาศักยภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : งานวิจัยอ้างอิงถึงบรรยากาศในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และภาระงานของครู น่าจะมีผลต่อพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของครู เช่น ครูผู้สอนวิชาชีววิทยา เรื่อง พืชพื้นเมือง ต้องการพานักเรียนไปศึกษาพืชพื้นเมือง แต่ก็ห่วงความปลอดภัย
A : งานวิจัยเป็นการวิจัยผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลวิจัยเชิงปริมาณ คือ การแปลผลที่ได้จากแบบสอบถาม แต่ผลเชิงคุณภาพได้จากการทำกลุ่มสนทนากับครูผู้สอนหรือการจัดเวทีเสวนापูดคุยในประเด็นที่กำหนด และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ในสถาบันการผลิตครู พบข้อจำกัดคือสถาบันการศึกษาไม่ยอมรับนิสิตฝึกสอนที่ใช้ผ้าคลุมศีรษะแบบมุสลิม โดยให้เหตุผลว่าเป็นความแตกต่างทางกายภาพ และมีข้อจำกัดเรื่องทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความจำเป็นในมาตรฐานหลักสูตร
๒. Q : จากกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยระบุตัวแปรตามคือสมรรถนะครู แต่ที่ระบุไว้ แม้แต่ชื่อเรื่อง ตัวแปรตามเป็นการพัฒนาสมรรถนะครู และไม่มีในนิยามศัพท์ สรุปรว่าตัวแปรตาม คือการพัฒนาสมรรถนะครูหรือสมรรถนะครู
A : ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดกรอบสมรรถนะที่สถาบันพัฒนาครูและผู้บริหารได้ทำไว้ว่า สมรรถนะที่ควรจะมีอะไรบ้าง เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ
๓. Q : ฉะนั้นงานวิจัยและตัวแปรที่นำเสนอเป็น “สมรรถนะ” ก็ไม่ควรเรียกว่า “พัฒนา” ในนิยามศัพท์ไม่มี “การพัฒนาสมรรถนะ” มีแต่ “สมรรถนะ” และเครื่องมือก็เป็นการวัดสมรรถนะทั้งหมด แม้แต่กรอบที่ใช้วัดเชิงปริมาณก็เป็นสมรรถนะ
A : งานวิจัยเรื่องนี้จึงควรตัดคำว่าพัฒนาออก ควรเป็นเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อสมรรถนะของครูในภาคใต้

๑.๔.๕ ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สาระสำคัญ: การศึกษามุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่มีต่อพหุวัฒนธรรมนิยม และพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับการรับรู้และพื้นฐานต่างๆ แบ่งออกเป็นสามมุมมองหลักๆ คือ แบบแคบ เป็นเสียงส่วนใหญ่มองว่าพหุวัฒนธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและศาสนา แบบกว้าง เป็นเสียงส่วนน้อย มองว่าพหุวัฒนธรรมไม่ได้จำกัดแค่เรื่องศาสนาและวัฒนธรรม แต่ยังรวมถึงมิติต่างๆทางสังคมที่แตกต่างกัน และแบบไม่แน่ใจ เป็นส่วนน้อยมองว่าตนเองไม่แน่ใจและไม่มั่นใจว่าพหุวัฒนธรรมคืออะไร พบว่าพหุวัฒนธรรมในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในชุมชน วิถีชีวิต โอกาส เป้าหมาย กระบวนการ และบริบท ปัญหาที่ยากลำบากต่อการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม การเผชิญสถานการณ์ความไม่สงบ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การสร้างความน่าเชื่อถือต่อสังคม ปัญหาของครูและบุคลากรทางการศึกษา และการขาดการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ได้แก่ การสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน และการพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้กำหนดนโยบาย ควรกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่หรือปรับปรุงยุทธศาสตร์เดิมให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมและบริบทของพื้นที่ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้สามารถนำรูปแบบหรือแนวทางการแสดงออกทางด้านภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมไปใช้ โดยเฉพาะการส่งเสริมการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของภาวะผู้นำทางด้านพหุวัฒนธรรมที่ผู้บริหารในพื้นที่ควรมีและให้ความสำคัญ รวมถึงองค์ประกอบหรือแนวทางอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทของผู้คนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การสร้างให้เกิดการยอมรับ ความไว้วางใจและสันติสุขในพื้นที่อย่างแท้จริง

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : มนุษย์ไม่มีสังคมวัฒนธรรมเดียว ฉะนั้นในสามจังหวัดภาคใต้ก็ไม่ใช่พหุวัฒนธรรมที่ผ่านมากำหนดให้พหุวัฒนธรรมอยู่ตรงไหน คำว่า พหุวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยนราธิวาสใช้กิจกรรมลานหน้าเสาธง นักศึกษาไทยพุทธมีการสวดมนต์ไหว้พระ เคารพธงชาติ ส่วนนักศึกษามุสลิมกล่าวลูอา และเพื่อให้ไปถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จึงให้มีการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เราต้องหลอมรวมกิจกรรม เมื่อก่อนนักเรียนมีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ แต่ปัจจุบันถูกละเลย ไปอิงกับต่างประเทศมากเกินไป การศึกษาต้องคิดว่า เมื่อเด็กจบแล้วไปประกอบอาชีพอะไร จบแล้วอาจต้องไปทำงานที่ประเทศเพื่อนบ้านก็ได้

A : บนพื้นฐานของการวิจัย มีนักวิจัยในภาควิชาบริหารการศึกษหลายคนได้ทำวิจัยประเด็นนี้อย่างต่อเนื่อง มีโครงการนำร่องหลายโครงการที่พยายามจะช่วยคนในพื้นที่ แต่ที่สำคัญคือ ทำอย่างไรจึงจะให้รัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องหันมาให้ความสำคัญในเรื่องพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ นอกจากนี้ การจะเป็นผู้นำพหุวัฒนธรรม ก็มีลักษณะค่อนข้างยาก เพราะผู้นำจะต้องอยู่ตรงกลางระหว่างสองศาสนา

๑.๕ การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา และการอาชีวศึกษา สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๓ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๓ เรื่อง ดังนี้

๑.๕.๑ การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผู้นำเสนอ: ดร.ปิ่นฉัตร ชัชวรัตน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

สาระสำคัญ: การประเมินสภาพการณ์การสูบบุหรี่ของวัยรุ่น และการเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาพยาบาลในการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น ด้วยวิชาการควบคุมยาสูบในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของเครือข่ายพยาบาลเพื่อการควบคุมยาสูบแห่งประเทศไทย โดยการสร้างภาคีการทำงานร่วมกันกับโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนสูบบุหรี่ถึงร้อยละ ๓๑.๗๗ ซึ่งการสูบบุหรี่ของนักเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่มักจะเลียนแบบตามเพื่อนและมักจะเล่าให้เพื่อนฟังมากกว่าครูหรือผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนต้องการที่จะมีภาคีการรณรงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียน ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพและมีกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของนักศึกษาพยาบาล ก็จะสามารถเป็นแกนนำในการรณรงค์แก้ไขปัญหการสูบบุหรี่ในเยาวชนซึ่งมีช่วงวัยที่ไม่ห่างกันมาก เนื่องจากกลุ่มนักศึกษามีศักยภาพในการรณรงค์และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน แต่ทั้งนี้ควรมีการสร้างภาคีทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องที่พร้อมจะร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเรื่องการสูบบุหรี่อย่างแท้จริง มีการกำหนดเป็นนโยบายและบูรณาการเข้าไปในระบบการจัดการศึกษา โดยบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนและหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้บุคลากรทุกระดับได้ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีการเตรียมความพร้อมโดยประเมินศักยภาพของบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่ และนำศักยภาพที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่องการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปใช้

อาทิ การพัฒนาศักยภาพแกนนำ การเตรียมความพร้อมของวัยรุ่น การให้ความรู้โดยใช้สื่อผสมในรูปแบบ
สาระบันเทิง (Edutainment) การสร้างวิทยากรแกนนำเยาวชนที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ
และเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของโรงเรียน เป็นต้น

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ข้อค้นพบหรือบทเรียนที่ได้จากงานวิจัยคืออะไร
A : ข้อค้นพบคือคุณภาพการศึกษาไม่ได้อยู่ที่การให้การศึกษาหรือความรู้ในเนื้อหาที่
เรียนเท่านั้น แต่ต้องทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงสุด ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของ
ผู้รับผิดชอบที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการใช้ความรู้ ความสามารถที่มี
อยู่ในตนเองเพื่อการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต
๒. Q : ผู้วิจัยทำการประเมินสถานภาพการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำนวน ๘๕ คน ที่เลือก
มาเพราะอะไร และมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น จำนวน ๔๐๐ คนที่จะแก้ปัญหาการสูบบุหรี่อย่างไร
A : กลุ่มเป้าหมายที่เลือกเพื่อประเมินสภาพการณ์ของการสูบบุหรี่ คือเยาวชนในเขต
จังหวัดพะเยาที่อยู่ใกล้กับวิทยาลัยพยาบาล โดยไม่ได้ระบุ เพียงแต่คิดว่าพะเยา
เป็นจังหวัดเล็กจึงไม่น่าจะมีคนสูบบุหรี่จำนวนมาก จึงสุ่มตัวอย่าง กลุ่มเด็กที่สูบ
บุหรี่ยุคอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน ๘๕ คน ซึ่งมีถึงกว่าร้อยละ ๓๐
จึงนำปัญหาเด็กสูบบุหรี่ไปปรึกษาในโรงเรียนที่เป็นภาคีเครือข่ายว่าจะร่วมกัน
รณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี่หรือไม่ วิทยาลัยพยาบาลจะเป็นแกนนำในการพัฒนาภาวะ
ผู้นำที่จะออกไปให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน โดยประเมินว่าถ้าผู้ปกครองหรือครู
เป็นผู้พูด เด็กอาจไม่เชื่อถือ เด็ก ๘๕ คน จึงไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างเด็ก ๔๐๐ คน
๓. Q : สรุปว่าองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่ได้จากงานวิจัยคืออะไร
A : เป็นงานวิจัยที่เน้นกระบวนการการเรียนรู้มีส่วนร่วม เป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นด้วย
ความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้
แก่นักศึกษาพยาบาลเรื่องการสูบบุหรี่และสุขภาพ และให้แกนนำนักศึกษา
พยาบาลวางแผนในการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ด้วยตนเอง ซึ่งสามารถวางแผนและจัดการเรียนการสอนภายใต้การชี้แนะของผู้วิจัย
ผู้วิจัยได้ไปประเมินความรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นว่านักศึกษาพยาบาล
สามารถเป็นผู้ให้ความรู้และเป็นผู้แนะนำสุขภาพแก่นักเรียนได้ดีมากน้อยเพียงใด
๔. Q : แสดงว่าข้อค้นพบของงานวิจัย คือ ถ้าจะพัฒนาศักยภาพวัยรุ่นไม่ว่าในเรื่องอะไร
ก็ตาม นอกจากการให้ความรู้แล้ว จะต้องเป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และจัด
ให้มีประสบการณ์ในการฝึกทักษะ คือการไปฝึกสอนกับนักเรียน
A : ถ้าวัยรุ่นไม่มีความตระหนักด้วยตนเองว่านั่นคือปัญหาที่ควรแก้ไข เราเพียงแต่สั่ง
และห้าม ก็อาจจะถูกต่อต้าน ดังนั้นถ้าต้องการให้วัยรุ่นตระหนักและแก้ปัญหา
ด้วยตนเอง จำเป็นต้องให้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย นี่คือนวัตกรรมวิจัยค้นพบ
๕. Q : ผู้วิจัยมีฐานคิดหรือกรอบแนวคิดอะไร ในการออกแบบการดำเนินงานเสริมสร้าง
ศักยภาพของนักศึกษาพยาบาล

A : เนื่องจากสภาพการพยาบาลและสมาคมพยาบาลตระหนักถึงปัญหาการสูบบุหรี่ ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอสถิติการสูบบุหรี่ และเมื่อได้วิเคราะห์หลักสูตรการพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่านักศึกษาไม่มีความรู้เรื่องนี้อย่างชัดเจน จึงได้สร้างชุดหลักสูตรเพื่อสนับสนุนให้วิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาพยาบาลนำไปใช้ เพื่อประเมินให้รู้ว่าคุณศึกษายาบาลมีความรู้เรื่องเหล่านี้มากน้อยเพียงใด และผู้วิจัยมีความคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่เฉพาะนักศึกษาพยาบาลเท่านั้น จึงให้นักศึกษาพยาบาลไปให้ความรู้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเวลาเดียวกัน

๑.๕.๒ เกษศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมสร้างสรรค์เภสัชกรพันธุ์ใหม่

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทิพย์ กาญจนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สาระสำคัญ: ค่าใช้จ่ายด้านปัญหาสุขภาพของประชากรมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี จึงจำเป็นต้องศึกษารูปแบบต่างๆ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้การลงทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพเป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากที่สุด ซึ่งรูปแบบที่สำคัญคือการปลูกฝังแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ จึงได้นำแนวคิดดังกล่าวบูรณาการเข้ากับหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต บริบาลทางเภสัชกรรม และสวดแทรกในพันธกิจหลักของคณะ ได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อสร้างเภสัชกรพันธุ์ใหม่ที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับนโยบายของประเทศและตลาดแรงงานในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งในด้านสุขภาพและการใช้ยา ผลลัพธ์จากงานวิจัยคือ โมเดลต้นแบบในการบูรณาการแนวคิดสร้างเสริมสุขภาพกับพันธกิจหลักของคณะ ๓ โมเดล ได้แก่ มหาสารคามโมเดล (ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน) มะกอกโมเดล (ด้านพัฒนาชุมชน) และโมเดลงานร้านยามหาวิทยาลัยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ (ด้านบริการวิชาการ) ซึ่งการปลูกฝังแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ผ่านการมีระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและแนวคิดให้กับนิสิตเภสัชศาสตร์ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเภสัชกรพันธุ์ใหม่ที่ดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจที่ดี ควรต้องมีการดำเนินการและติดตามผลอย่างต่อเนื่องต่อไปเพื่อผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ควรมีการประยุกต์ใช้โมเดลต้นแบบในการบูรณาการแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ให้เกิดชุมชนต้นแบบที่สามารถพึ่งพาและดูแลตนเองด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน และควรพัฒนาแหล่งฝึกต้นแบบเพื่อการพัฒนา นิสิตเภสัชศาสตร์ให้มีแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ใส่ใจการสร้างเสริมสุขภาพแก่ประชาชน

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

- Q : การวิจัยมีการเชื่อมโยงสายงานจำนวนมาก ผู้วิจัยมีการบริหารงานอย่างไรในสายงานอื่น และทำอย่างไรจึงสลายความรู้สึกเป็นเจ้าของสายงาน มีอุปสรรคอะไรบ้าง
- A : ผู้วิจัยถอดบทเรียนการดำเนินการวิจัยมาถึงจุดนี้ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นคณะที่ตั้งขึ้นใหม่ ภายในคณะยังไม่มีกรรมการแบ่งเป็นภาควิชาอย่างชัดเจน อาจารย์ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันสามารถสอนข้ามสายได้ ทั้งอาจารย์ในคณะยังมีจำนวนน้อย จึงสามารถพูดคุยกันได้และยอมรับการเปลี่ยนแปลง และยังมี การพูดคุยกันมาอย่างต่อเนื่อง

๒. Q : หัวใจของงานวิจัย คือ โมเดลหรือวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งเภสัชกรพันธุ์ใหม่ และงานวิจัยได้ใช้เวลาดำเนินงานมา ๙ ปี ผู้วิจัยมองภาพเภสัชกรก่อนทำวิจัย มีความแตกต่างจากเภสัชกรพันธุ์ใหม่อย่างไรบ้าง
- A : การจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์แบบเดิมเน้นเรื่องการใช้ยาในการรักษาเป็นหลัก (ใช้ยาอย่างไรจึงจะเหมาะสม) แต่เภสัชกรพันธุ์ใหม่เน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพเป็นหลัก คือเปลี่ยนวิธีคิดรวมทั้งพฤติกรรมใหม่ เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ผู้อื่น เพราะต้องไปแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม รวมทั้งต้องมีทักษะการเป็นผู้นำที่จะสร้างสรรค์กิจกรรมในชุมชนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของคนในชุมชน
๓. Q : ผู้วิจัยใช้เครื่องมือและรวบรวมข้อมูลอย่างไรที่สะท้อนว่าได้เกิดเภสัชกรพันธุ์ใหม่ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร
- A : ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์ของเภสัชกรพันธุ์ใหม่เพื่อการวัดผล ซึ่งเป็นการวัดความรู้ ความมั่นใจ รวมทั้งพฤติกรรมหรือเจตคติ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาและบัณฑิตอย่างต่อเนื่องทุกปี มีการสัมภาษณ์และตรวจเยี่ยมหลังจากเรียนจบ ว่ายังมีแนวคิดและกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพหรือไม่
๔. Q : โดยภาพรวมของสาขาสุขภาพ เภสัชกรเป็นผู้ที่พบกับประชาชนน้อยที่สุดยกเว้นเปิดร้านขายยา และโดยงานของเภสัชกรในชั้นปีที่ ๑-๖ เป็นการฝึกภาคกิจกรรมการให้บริการวิชาการ แต่หลังจากงานวิจัยผ่านไป ๖ ปี คือ ในปีที่ ๗-๙ ผู้วิจัยได้มีการติดตามอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ว่าเภสัชกรพันธุ์ใหม่ทั้งหมดที่ไม่เปิดร้านขายยาได้มีการปฏิเสธการขายยาสำหรับบุคคลที่ไม่จำเป็นต้องใช้ยา หรือมีการจัดกิจกรรมการให้บริการวิชาการสาขาสุขภาพสำหรับบุคคลอื่นอย่างไร
- A : ผู้วิจัยมีการสอบถามบัณฑิตทุกปีแต่ไม่ได้นำข้อมูลมาไว้ในงานวิจัย เนื่องจากคิดว่าข้อมูลในช่วงแรกยังไม่เสถียร เพราะยังอยู่ในระหว่างปรับโมเดลและปรับกิจกรรมและพบว่า ประมาณร้อยละ ๘๐ ยังมีแนวคิด มีความรู้ และมีพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และผู้วิจัยก็ยังออกไปเยี่ยมศิษย์เก่าที่เปิดร้านขายยา ส่วนเภสัชกรที่ทำงานในโรงพยาบาลมีบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปมากตั้งแต่มีการปรับหลักสูตร คือ จะมีหน่วยของการให้คำปรึกษาด้านยา การปฏิบัติตัวเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งมีงานเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่ก็จะเน้นเฉพาะโรค

๑.๕.๓ การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ผู้นำเสนอ: ดร.สิทธิศักดิ์ อัจฉาญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สาระสำคัญ: การใช้การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ส่งผลให้บุคลากรทุกฝ่ายยอมรับและมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน การดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และผลสุดท้ายคือเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานจากกระบวนการมีส่วนร่วมได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: การนำองค์ความรู้ที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์สำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ บนฐานของความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ตระหนักว่าการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของความเป็นสถานศึกษา และยอมรับนำไปใช้ในการประกันคุณภาพภายใน และประสบความสำเร็จ

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : การจัดการความรู้ช่วยทำให้การประกันคุณภาพดีขึ้นอย่างไร
- A : การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กร หากองค์กรใดต้องการพัฒนาให้เริ่มต้นด้วย (๑) ศึกษาบริบทขององค์กร (๒) ทำการจัดการความรู้ในเรื่องนั้นให้ชัดเจน (๓) ต้องให้ทุกคนมีส่วนร่วม และเข้าใจว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องของทุกคนในองค์กร ถ้าย้อนไปดูปัญหาที่ทำวิจัยว่าเกิดจากอะไร ปัญหา มี ๓ ส่วน คือ (๑) บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ (๒) การประกันคุณภาพไม่ได้กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันกับการทำงานประจำ (๓) ขาดการทำงานอย่างเป็นระบบ ปัญหาแรก การจัดการความรู้เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด เปิดโอกาสให้มีเวทีในการเข้ามาพูดคุยกัน โดยต้องกำหนดประเด็นให้ชัดเจน หลังจากนั้นให้มีการถอดบทเรียนว่า การพูดคุยได้อะไร ผลสรุปที่เกิดขึ้นคืออะไร ปัญหาที่สอง คือ การประกันคุณภาพไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกับงานประจำ ต้องให้เข้าใจว่าการประกันคุณภาพไม่ใช่การประกันเอกสาร แต่เป็นการประกันการทำงานของบุคลากร ฉะนั้นควรมีการจัดการความรู้ร่วมกันว่าแต่ละคนมีการประกันการทำงานอย่างไร เพราะถ้ามีความชัดเจน เอกสารประกันคุณภาพที่รอตรวจจะตามมาเอง เพราะเราจะมีกระบวนการทำงานอย่างไร มีการบันทึก มีการเก็บเอกสารอย่างไร และมีการนำตัวบ่งชี้มาพิจารณาว่าสิ่งที่ทำใช้ได้หรือไม่ ปัญหาที่สามคือ กระบวนการทำงานที่ยังไม่เป็นระบบ การจัดการความรู้จะช่วยให้ทุกกระบวนการทำงานชัดเจน เพราะต้องมีการถอดบทเรียนว่าได้อะไร ทำเพื่อต้องการอะไร สามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ทำนั้นสิ่งไหนดีและควรทำซ้ำ สิ่งใดเป็นปัญหาที่ต้องปรับหรือย้อนกลับไปแก้ไข

๑.๖ การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๒๗ คน โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัย ๕ เรื่อง ดังนี้

๑.๖.๑ นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ

ผู้นำเสนอ: ดร.กิตติชัย นวลทอง ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สาระสำคัญ: นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการประกอบด้วย (๑) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (๒) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (๓) ปัจจัยการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรการเงินชุมชน (๔) ปัจจัยนวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบเทคโนโลยี/อุปกรณ์ที่ทันสมัย มีระบบบัญชี/การเงินที่มีมาตรฐาน มีการใช้เครื่องมือสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ และมีความสะดวก/ง่ายต่อการใช้บริการของสมาชิก จึงจะก่อให้เกิดผลสำเร็จที่ส่งผลต่อสมาชิก ต่อคณะกรรมการ และส่งผลต่อผลการดำเนินงาน อาทิ ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่พึงพอใจของสมาชิกในการตัดสินใจซื้อและใช้บริการเพิ่มขึ้น ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานที่เป็นผลตอบแทนในรูปกำไร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ครูผู้สอนควรจัดทำแผนการสอนที่มีการสอดแทรกการสร้างวินัยการออมเงินของนักเรียน การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนให้จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับ และจำนวนเงินที่ต้องใช้มีความสอดคล้องสมดุลตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยครูต้องจัดกิจกรรมระดมแนวคิดของนักเรียนเพื่อแปลงแนวคิดจากภาควิชาการไปสู่ภาคปฏิบัติที่ชัดเจน ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นฐานนำไปสู่การสร้างทุนปัญญาของชาติที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการศึกษาที่แท้จริง

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ว่า เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รูปแบบนวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ ผู้วิจัยดำเนินการอย่างไร และงานวิจัยมีข้อจำกัดอย่างไร
- A : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้สินเชื่อแก่ชุมชนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการเงิน แต่ชาวบ้านส่วนหนึ่งที่กู้เงินไปไม่ได้นำไปประกอบอาชีพ ผู้วิจัยจึงพัฒนานวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ เพื่อกระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดการสร้างงาน สร้างกลุ่ม สร้างอาชีพ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ได้แก่ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ สร้างวิทยากรหรือครูต้นแบบซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศเพื่อนำไปเผยแพร่แก่ชุมชน มีพนักงานให้ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการระหว่างแนวคิดด้านการเงิน กระบวนการตลาด การสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน และความรู้ที่สอดคล้องกันระหว่างสภาพปัจจัยในชุมชนกับความต้องการของชุมชน ซึ่งเชื่อมโยงกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยการอาชีพหลายแห่ง รวมทั้งใช้ผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งเป็นเครือข่ายชุมชนที่มีอยู่ในทุกจังหวัด เผยแพร่ความรู้ ส่วนข้อจำกัดของงานวิจัย คือ ด้านระยะเวลาและทุนวิจัย การใช้เทคโนโลยีมีค่าใช้จ่ายสูง แต่ชุมชนต้องการนวัตกรรมโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การจะให้ชุมชนเป็นเจ้าของนวัตกรรมจะต้องมาจากการระดมทุนในชุมชน ซึ่งชุมชนจะต้องเป็นผู้วิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหา และให้องค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประสานและเติมเต็มในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

๒. Q : ช่วงทดลองแนวคิดและปฏิบัติจริง ผู้วิจัยมีวิธีการเลือกประชากรที่เป็นตัวแทนสถาบันการเงินชุมชน จำนวน ๖ แห่งอย่างไร

A : เลือกจากความพร้อม ความสนใจ และความสมัครใจเข้าร่วมโครงการของสถาบันการเงินชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งมีกว่า ๔๐๐ แห่ง โดยการเชิญเข้าร่วมประชุม และการสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยมีรายการตัวชี้วัดต่างๆ และมีหลักเกณฑ์การทดลอง ๕ ขั้นตอน ได้แก่ ช่วงคิดค้น ทดลองใช้ ประเมินผล นำเสนอ และเผยแพร่นวัตกรรม

๑.๖.๒ ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สาระสำคัญ: การออกแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง และสำรวจความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยในการผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งพบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อมในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ในระดับน้อย และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มี ๓ ด้าน โดยเรียงตามอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ๑) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ ๒) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ ๓) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ดังนั้นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยควรคำนึงถึงการผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงนโยบายการผลิตและพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งใช้เพื่อต่อยอดหัวข้อวิจัยอื่นๆ เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตอาเซียน (ASEAN graduate) เช่น การพัฒนาบัณฑิตพร้อมใช้ (Work-ready graduate) การเทียบโอนหน่วยกิต (Credit transfer) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน การปรับปรุงหลักสูตรให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพของอาเซียน ความจำเป็นเร่งด่วนในการออกกฎหมายบางฉบับเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เป็นต้น

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน ๕ แห่ง รวมทั้งการเดินทางไปต่างประเทศ ได้ผลการวิจัยมาอย่างไร

A : ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน โดยติดต่อผ่านสถานทูต มีเพียง ๕ แห่ง ที่ให้ความร่วมมือและให้สัมภาษณ์ โดยศึกษาอาชีพของประเทศต่างๆ ว่ามีอะไรบ้าง แต่ละประเทศทำอะไรบ้างเพื่อรองรับอาเซียน ส่วนการศึกษาจากเอกสารก็นำมาวิเคราะห์ และมีการเก็บข้อมูลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ๕๕ แห่ง ผลการวิจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ เด็กไทยขาดคุณลักษณะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งไม่ควรเสริมหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ต้องปลูกฝังตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. Q : ใช้แนวคิดทฤษฎีใดในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิต
A : ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Taxonomy of Learning Objectives) กำหนดว่า การวัดคุณภาพบัณฑิตหรือนักเรียนต้องวัด ๓ ด้าน คือ สมรรถนะหรือพุทธิพิสัย อารมณ์ความรู้สึกหรือจิตพิสัย และทักษะพิสัย
๓. Q : การเตรียมคนไปสู่ความเป็นพลเมืองโลก มหาวิทยาลัยต้องทำอะไรบ้าง องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยคืออะไร
A : ผลการวิจัยพบว่า มุมมองที่มหาวิทยาลัยขาด คือมุมมองความสากลหรือสำนึกสากล โดยต้องให้มีความคุ้นเคยหรือรู้จักต่างประเทศมากขึ้น หน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ทั้งรัฐและเอกชนต้องร่วมมือกัน อาจเริ่มตั้งแต่มัธยม ให้รู้ว่าควรมีบทบาทอย่างไร และยังมีส่วนร่วมมากเท่าไร ก็ยิ่งได้รับประสบการณ์มากขึ้น

๑.๖.๓ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

ผู้นำเสนอ: ดร.พูนภัทธา พูลผล โรงเรียนเพลินพัฒนา

สาระสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก คือ โครงสร้างขององค์ประกอบสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ๕ ด้าน ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ได้แก่ ๑) หลักสูตร ๒) การจัดการเรียนการสอน ๓) การนิเทศการสอน ๔) การวัดและประเมินผล ๕) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ ๑) หลักการและวัตถุประสงค์ ๒) โครงสร้างและสาระสำคัญ ๓) การนำไปสู่การปฏิบัติ และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรายละเอียดสำคัญมีความเกี่ยวข้องกับการเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก เช่น หลักสูตรบูรณาการเนื้อหาเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในตัวตนสู่สังคมรอบตัว และขยายขอบเขตจากใกล้ออกไปไกลตัว เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของผู้เรียนและแตกต่างจากเดิม การจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ แบบสืบสวนร่วมมือ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การสนทนา การสะท้อนอย่างลึกซึ้งร่วมกัน และการปฏิบัติผ่านการคิดอย่างใคร่ครวญ เป็นต้น และหัวใจสำคัญของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก คือ การมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ผู้เรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ผ่านความรู้ที่ทำให้เกิดความรอบรู้ในการเลือกตัดสินใจ ผู้เรียนมีทักษะเพียงพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้และพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างต่อเนื่อง ส่วนการวัดประเมินผลการเรียนรู้เป็นกิจกรรมสำคัญในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก เน้นการวัดผลผู้เรียนเชิงคุณภาพในประเด็นของความสามารถและความดีงาม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ และเน้นการฝึกทักษะด้านความเป็นพลเมืองโลก ที่สะท้อนผลการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงเกี่ยวกับตัวของเรา ชุมชนของเรา และโลกของเรา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำประโยชน์ให้กับประเทศบ้านเกิดเมืองนอน และแผ่นดินบนโลกของเรา รวมถึงการประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศและโลก

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : หลักสูตรบูรณาการที่ให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกเป็นอย่างไร และประสบการณ์ที่ได้จากการวิจัยได้นำมาใช้พัฒนาโรงเรียนได้ผลอย่างไรบ้าง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

A : การใช้หลักสูตรบูรณาการโดยการเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต ทำให้เด็ก รู้สึกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ สาระเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เรียกว่า กลุ่ม ประสบการณ์ ผู้วิจัยกำหนดเป็นวิชาและตัวชี้วัดชัดเจนในเรื่องความเป็นพลเมือง โลก คือ เด็กเกิดทักษะของความเป็นพลเมืองโลก ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างสมรรถนะ เพิ่มเติมจากของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ทักษะทางคุณวุฒิ ความรู้ การทำงาน สุขภาพและสาธารณสุข และความเป็นพลเมืองโลก ซึ่งโรงเรียนจัดทำหลักสูตรขึ้น ใหม่ หลักสูตรบูรณาการนำมาดัดแปลงใช้ในระดับประถมศึกษา เช่น บูรณาการ วิชาสังคมศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาตอนต้น ตั้งชื่อเป็นวิชามนุษย์ กับโลก ส่วนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ตั้งชื่อว่ามนุษย์กับสังคม ให้เด็กเห็นความ เชื่อมโยงว่าความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สามารถนำมาตอบโจทย์ในด้านสังคมศาสตร์ได้ และสังคมศาสตร์ก็สามารถตอบโจทย์ด้านวิทยาศาสตร์ได้เช่นกัน

๒. Q : ผู้วิจัยคิดว่า โมเดลการจัดการหลักสูตรที่นำเสนอควรมีอะไรเพิ่มเติมหรือไม่ หรือ ความหมายของคำว่า “ความเป็นพลเมืองโลก” มีอะไรเปลี่ยนแปลงหรือไม่

A : โมเดลที่พัฒนาขึ้นต้องชี้ให้เห็นว่าสามารถขับเคลื่อนสู่ความเป็นพลเมืองโลกได้จริง หรือมีตัวชี้วัดที่ดีที่สุดในการเป็นพลเมืองโลก การจัดการเรียนการสอนก็จะนำไปสู่ ความเป็นพลเมืองโลก หลังจากผู้วิจัยนำโมเดลมาใช้ พบว่า ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร และการวัดและประเมินผลให้มีความทันสมัย โดยเฉพาะการวัดและประเมินผล ควรมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้จริง ผู้เรียนมีการพัฒนาขึ้น จริงและถูกซึมซับเป็นพื้นฐานที่ได้อยู่ในตัวผู้เรียน

๓. Q : ตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่นำเสนอ เน้นการสะท้อนนักเรียนรายบุคคล ผู้วิจัยทำอย่างไรในการนำข้อมูลรายบุคคลในระดับชั้นเรียนมาเป็นภาพรวมใน ระดับโรงเรียน

A : โรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการศึกษามีจำนวนนักเรียนประมาณ ๒๐-๓๐ คน หากจะนำไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจต้องทำเป็น ประเด็นเล็กๆ ไม่ต้องทำทั้งหมด แต่ครูต้องมีกระบวนการคิดในการตั้งประเด็นที่ จะทำได้ชัดเจน และค่อยขยายเป็นประเด็นที่ใหญ่หรือกว้างขึ้น แต่หากทำตัวชี้วัด เป็นลายลักษณ์อักษรโดยไม่ได้ใส่ใจในงานชิ้นนั้น ก็จะได้งานในเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ ต้องการข้อมูลแบบนั้น ควรเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนผู้เรียนให้เขาได้รู้จัก ตัวเองมากขึ้นว่าสิ่งดีที่มีอยู่แล้วหรือสิ่งที่ควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นคืออะไร

๔. Q : โรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก มีแนวคิด แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

A : โรงเรียนมาตรฐานสากลดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒,๕๐๐ แห่ง กระจาย อยู่ทั่วประเทศ พบว่า โรงเรียนที่อยู่ในเมืองหรือโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อม มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก แต่มีแนวคิดกระบวนการทำงานไม่แตกต่างกับโรงเรียน เตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก คือ ใช้กระบวนการ PDCA เช่นกัน ตั้งแต่ การวางแผนหลักสูตร การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบจะมีหน่วยงานนิเทศเข้ามา ตรวจสอบ และการปฏิบัติคือนำรูปแบบที่พัฒนาไปใช้ ถ้าจะมีความแตกต่างและ

ส่งผลต่อโรงเรียนเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก ก็คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีความพร้อมด้านทรัพยากร งบประมาณ บุคลากร และจำนวนผู้เรียน มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ก็สามารถบริหารจัดการได้ง่ายกว่า

๑.๖.๔ ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อตัวแทนความคิดเรื่อง ปรากฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้นำเสนอ: นายสิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย

สาระสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์พื้นฐาน มีผลต่อตัวแทนความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้จะครอบคลุมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ ๔ มโนมติ ได้แก่ การเกิดสุริยุปราคา การเกิดข้างขึ้น-ข้างแรม และการเกิดน้ำขึ้น-น้ำลง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีระดับความสมบูรณ์ของแนวคิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐานสูงขึ้น เช่น นักเรียนที่มีแนวคิดที่สมบูรณ์จะมีตัวแทนความคิดเรื่องการเกิดน้ำขึ้น-น้ำลง บนโลก ว่าเป็นอิทธิพลของแรงดึงดูดของดวงจันทร์เป็นหลัก และสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการเกิดของปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลงถูกต้องด้วย ส่วนนักเรียนที่มีแนวคิดไม่สมบูรณ์จะกล่าวถึงเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้น เช่น อธิบายการเกิดน้ำขึ้น-น้ำลงว่า เกิดจากการที่ดวงจันทร์โคจรรอบโลก และการที่โลกโคจรรอบตัวเอง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และสถานศึกษาควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์นี้ ไปปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับนักเรียนส่วนใหญ่ของประเทศ อีกทั้งควรนำไปพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เป้าหมายคือให้นักเรียนไทยได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และถูกพัฒนากระบวนการคิด การให้เหตุผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบต่อไป

ประเด็นถาม-ตอบ (Q - A) ในเวทินำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปรากฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐาน มีผลต่อตัวแทนความคิดของนักเรียน โดยทำให้นักเรียนมีระดับความสมบูรณ์ของแนวคิดสูงขึ้น แสดงว่าในกระบวนการเรียนการสอนที่ผ่านมาต้องมีปัญหาที่ผู้สอนด้วยหรือไม่
A : วิชาปรากฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐานมีบรรจุอยู่ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อตัวแทนความคิดของนักเรียน ได้แก่ ตัวนักเรียนเอง ประสบการณ์ของนักเรียน สื่อการเรียนการสอน ครูและอื่นๆ
๒. Q : ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการค้นหาตัวแทนความคิดของนักเรียนและสรุปว่ามีตัวแทนความคิดที่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนได้อย่างไร
A : ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวแทนความคิดของนักเรียนจากแบบศึกษาตัวแทนความคิด โดยพิจารณาจากการเขียนของเด็กเป็นอันดับแรก จะวิเคราะห์ว่าเด็กเขียนว่าอะไร วาดรูปประกอบอย่างไร และตีความสิ่งที่เด็กเขียนออกมา พร้อมทั้งนำมาจัดกลุ่มความคิด สำหรับเด็กที่เขียนไม่ชัดเจนหรือมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนอย่างชัดเจน ก็เรียกมาสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลลึกลงไปอีกว่า เขาต้องการสื่อสารอะไรหรืออย่างไรในสิ่งที่เขาเขียนออกมา แต่ไม่ได้นำทุกอย่างมาตีความร่วมกัน

๓. Q : เราไม่จำเป็นต้องใช้ตัวแทนความคิด แต่ใช้เด็กจำนวน ๑๐ คนแทนกลุ่มได้หรือไม่
A : การใช้เด็ก ๑๐ คนแทนกลุ่ม ผลที่ออกมา นักเรียนจะโดนครอบงำทันที ถ้านักเรียนรู้จักกันภายในกลุ่ม นักเรียน ๑๐ คนนั่งอยู่ในห้อง เขาจะรู้ว่าใครเก่ง ก็จะทำให้คนเก่งตอบก่อนและเขาจะตอบตาม ซึ่งวิธีที่จะนำสิ่งที่เขาคิดได้จริงออกมา คือต้องไม่ให้เขาฟัง หรือให้เขาพูดได้ตอบทันที โดยไม่สามารถเห็นความคิดของคนอื่น
๔. Q : “กิจกรรมการเรียนรู้” และ “กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์” มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
A : “กิจกรรมการเรียนรู้” เป็นการออกแบบการเรียนการสอนดาราศาสตร์ซึ่งในห้องเรียนไม่มีกิจกรรม โดยเริ่มต้นด้วยการให้เด็กได้ลงมือทำควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมที่เด็กชอบ และผู้วิจัยกำหนดให้เด็กจัดกิจกรรมในห้องสำรวจ หรือในห้องทดลอง โดยมี ๒ กิจกรรม ใน ๑ รูปแบบ แต่ “รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์” คือ การเรียนรู้ ๘ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ขั้นการเร้า ๒) ขั้นการศึกษาสำรวจ ๓) ขั้นการสร้างมโนมติเริ่มแรก ๔) ขั้นการพยากรณ์หรือการทำนาย ๕) ขั้นอธิบายเหตุในการพยากรณ์ ๖) ขั้นการทดลอง ๗) ขั้นอธิบายผลการทดลอง ๘) ขั้นอธิบายความแตกต่าง โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ แทรกอยู่ทั้ง ๘ ขั้นตอน
๕. Q : การเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์เป็นการสร้างสมรรถนะของเด็กให้มีเหตุผล จึงควรมีการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาวิจัยในทุกระดับการศึกษา
A : ผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ๘ ขั้นตอนไปใช้ในระดัการศึกษาอื่น แต่การจัดการเรียนรู้ ๘ ขั้นตอน ถูกออกแบบมาให้สอดคล้องกับเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น ถ้าจะมีการนำไปใช้ในระดัอื่นๆ อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาและรูปแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระดับของผู้เรียน และธรรมชาติของการเรียนรู้ในแต่ละวิชาที่มีความไม่เหมือนกัน

๑.๖.๕ คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

สาระสำคัญ: การสร้างคู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ เป็นการรวบรวมข้อมูลและประเด็นความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของชุมชนบริเวณริมคลองแสนแสบ มาเป็นฐานข้อมูลหลักในการจัดทำคู่มือ ผนวกกับการประมวลความคิดเห็นจากพยาบาลสังกัดศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ที่มีพื้นที่รับผิดชอบตลอดริมคลองแสนแสบ โดยมี ๔ ประเด็นหลักในการนำเสนอ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคลองแสนแสบ สุขอนามัยทางกายที่ประชาชนริมคลองแสนแสบพึงปฏิบัติ สุขอนามัยทางใจที่ประชาชนริมคลองแสนแสบพึงรู้ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณสุขที่รับผิดชอบตลอดคลองแสนแสบ โดยจัดทำสื่อคู่มือเผยแพร่ ๒ รูปแบบคือ แบบหนังสือสิ่งพิมพ์ และแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปเผยแพร่ เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาสาระให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่โดยเฉพาะ และใช้ประโยชน์ทางการศึกษาที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียนหรือกลุ่มอายุเท่านั้น แต่ใช้ประโยชน์เพื่อเป็นการสาธารณะกับทุกคนทุกที่ และทุกเวลา ซึ่งความรู้ที่ได้รับจะทำให้คนตระหนักและปฏิบัติตัวอย่างถูกหลักสุขอนามัยได้เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้: การสร้างหนังสือคู่มือสุขอนามัย ควรสร้างแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กับหนังสือสิ่งพิมพ์ และสอดคล้องกับความสามารถของผู้รับสาร เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยพบว่า ผู้รับสารมีความพึงพอใจต่อแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่า รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์เป็นสื่อการสอนได้ทั้งในโรงเรียนและองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ในบริบทคลองแสนแสบ พร้อมทั้งความรู้ทางสุขอนามัยควบคู่กัน

ประเด็นถาม-ตอบ (Q – A) ในเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

๑. Q : คู่มือได้มาจากใคร และเป้าหมายของคนใช้คู่มือเป็นใคร ในการจัดทำเอกสารต้องมีประเภทของการสื่อสาร เช่น การสื่อสารที่เป็นออนไลน์ การจัดทำคู่มือจึงจำเป็นต้องตรวจสอบโดยกลุ่มเป้าหมายอีกครั้งว่าสามารถถ่ายทอดและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่ หรือถ้าเราต้องการให้ประชาชนได้เรียนรู้เพื่อการมีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยเฉพาะประชาชนริมคลองแสนแสบ ก็ต้องดูว่าประชาชนต้องการทราบข้อมูลอะไร หรือเขายังขาดความรู้ในเรื่องอะไร
- A : การสร้างคู่มือสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ เป็นการรวบรวมข้อมูลและประเด็นความรู้จากผลการวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของชุมชนบริเวณริมคลองแสนแสบ รวมถึงการประมวลความคิดเห็นจากพยาบาลสังกัดศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ที่มีพื้นที่รับผิดชอบตลอดริมคลองแสนแสบ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย โดยนำผลการวิจัยมาประกอบการจัดทำคู่มือเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับคลองแสนแสบได้ตระหนักและปฏิบัติตัวอย่างถูกหลักสุขอนามัยและเหมาะสม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนริมคลองแสนแสบทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
๒. Q : บทสรุปหรือข้อค้นพบจากงานวิจัยคืออะไร
- A : สุขภาพอนามัยไม่ได้ขึ้นอยู่กับน้ำ แต่ขึ้นอยู่กับวิถีชีวิต ปัจจุบันมีการขยายการเดินทางทางน้ำหรือเดินทางด้วยเรือ ซึ่งอาจมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป และจากการสำรวจพบว่า ประชาชนที่อยู่ริมคลองแสนแสบไม่มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและระยะทางของคลองแสนแสบ ไม่มีความรู้เลยว่าสภาพรอบตัวมีอะไรบ้าง

๒. ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น

๒.๑ รางวัลชนะเลิศ

เรื่อง: การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์พรทิพย์ ไชยโส

สาระสำคัญ: งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะของนิสิต/นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการประเมินการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ได้จากการสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดและพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ๙ สมรรถนะ ประกอบด้วย ๑) สมรรถนะในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและสิ่งที่ประเมิน ๒) สมรรถนะในการให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน ๓) สมรรถนะในการสร้างและใช้เครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ๔) สมรรถนะในการให้คะแนนและแปลความหมายคะแนน ๕) สมรรถนะในการออกแบบการประเมินสภาพจริง ๖) สมรรถนะในการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน ๗) สมรรถนะในการให้ระดับคะแนนและการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ๘) สมรรถนะในการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู และ ๙) สมรรถนะในการจัดทำโครงการในการออกแบบการประเมินการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนการสอนเป็นการผสมผสานกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการสืบเสาะหาความรู้กับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ การใช้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจ ได้แก่ การบรรยาย การปฏิบัติ กิจกรรม การใช้คำถาม การอภิปราย การนำเสนอผลงาน การสะท้อนความคิด และการให้ผลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และการเน้นให้นิสิต/นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม จนเกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ชื่อเรียกว่า “๓S๒E Model” สอนในรายวิชาวัดและประเมินการเรียนรู้ และจัดทำเป็นคู่มือการจัดการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนและเอกสารการเรียนรู้ของนิสิต ผลการวิจัยพบว่า (๑) อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้ ทั้งด้านการจัดเนื้อหาและระยะเวลา อาจารย์ผู้สอนบางส่วนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคู่มือการเรียนการสอนเกี่ยวกับความชัดเจนในการกำหนดงาน ในบางกิจกรรม ในใบงาน (๒) นิสิต/นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สามารถนำคู่มือการจัดการจัดการเรียนการสอนไปใช้ออกแบบการประเมินการเรียนรู้ตามสาระที่จะสอน นิสิต/นักศึกษาเห็นความสำคัญของการประเมินว่าเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อนำสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู

และบางส่วนเห็นว่า ต้องการตัวอย่างในการทำใบงานเพื่อความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น (๓) สมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษาครู มีร้อยละค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ๒ สมรรถนะ คือ การสร้างและใช้เครื่องมือในการประเมิน (๗๘.๓๖) และการให้คะแนนและการแปลความหมายคะแนน (๗๘.๖๖) สำหรับสมรรถนะที่เหลืออีก ๗ สมรรถนะ มีร้อยละค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก (๘๐.๒๙ - ๘๔.๗๐)

นวัตกรรมใหม่ที่ค้นพบ: นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู หรือเรียกว่า “๓S๒E Model” ซึ่งมี ๕ ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Stimulating) เป็นขั้นตอนของการสร้างความสนใจ การกำหนดสถานการณ์ปัญหา และการนำเสนอบทเรียน
๒. ขั้นการสืบเสาะหาคำตอบ (Searching) เป็นขั้นตอนของการอภิปรายและการค้นหาคำตอบของสถานการณ์ปัญหา
๓. ขั้นการสรุปผล (Summarizing) เป็นขั้นตอนของการอธิบายและสรุปผลการทำงาน
๔. ขั้นการขยายความรู้ (elaborating) เป็นขั้นตอนของการนำไปใช้และการขยายความรู้
๕. ขั้นประเมินผล (Evaluating) เป็นขั้นตอนของการประเมินผลการเรียนรู้หรือการทำงานของนิสิต/นักศึกษา

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาวัดและประเมินการเรียนรู้สามารถนำคู่มืออาจารย์และเอกสารการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางการประเมินแก่นิสิต/นักศึกษาครูที่พร้อมจะออกไปปฏิบัติงานครูได้อย่างดี
๒. นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ ๓S๒E สามารถนำไปใช้เป็นรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนิสิต/นักศึกษาครูในสาขาอื่นๆ เพื่อการศึกษาและพัฒนาต่อไป

ประเด็นถาม-ตอบ

Q : นวัตกรรม ๓S๒E Model เป็นนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนใหม่ที่แตกต่างจากการสอนแบบเดิมอย่างไร

A : นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ๓S๒E Model มีพื้นฐานของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต่อเติม คือการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด การสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอน การสอนโดยใช้สถานการณ์จริง แต่ความใหม่อยู่ที่การผสมผสานกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยมีการสื่อสารระหว่างกลุ่มครูผู้สอนและนำมาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้

Q : กลุ่มตัวอย่างการวิจัย นิสิต/นักศึกษาครูมีครบทุกสาขาวิชาเอกหรือไม่ ถ้าไม่ครบมีวิธีดำเนินการอย่างไร และทำอย่างไรถึงจับบันทึกการจัดการเรียนรู้ทุกครั้ง กรณีที่ไม่จับบันทึก จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

A : วิชาครูเป็นวิชาที่ต้องมีเนื้อหาความรู้ เพราะครูไม่ได้สอนเพียงวิชาเดียว แต่สอนในหลายๆ วิชา อาทิ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย พลศึกษา และสุขศึกษา เป็นต้น แต่ละวิชาก็มีเนื้อหาสาระของความรู้ของแต่ละวิชา การวัดประเมินผลจึงไม่ได้สอนให้วัดผลประเมินผลแบบกลางๆ นักวิจัยดำเนินการออกแบบให้การเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะสอนให้กับนิสิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แต่กลุ่มตัวอย่างได้มาจากอาสาสมัคร เพราะยังไม่สามารถหากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ อาสาสมัครทั้งหมดมีความสนใจร่วมกัน มีแรงบันดาลใจร่วมกันที่จะทำงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่ง

ต้องอาศัยความตั้งใจตั้งใจและติดตามผู้เรียนอย่างเข้มข้น อาสาสมัครส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์และนิสิตสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ หรือสังคมศึกษา ตามที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนในภาคเรียนนั้นๆ อย่างไรก็ตามนักวิจัยมุ่งหวังจะขยายขอบเขตการดำเนินงานไปยังกลุ่มผู้สอนในกลุ่มสาระต่างๆ ทั้งนี้กระบวนการเรียนการสอนแบบนี้นี้ต้องมีความรับผิดชอบของลูกศิษย์ เพราะต้องปฏิบัติงาน ต้องเข้าเรียน ครูผู้สอนก็ต้องตั้งใจ ต้องตรวจงาน ต้องใกล้ชิดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบทั้งครูและนิสิต ซึ่งกลายเป็นผลดีคือ ทำให้ลูกศิษย์เห็นว่าไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับความตั้งใจที่จะเป็นครูที่ดี สำหรับนิสิตที่ผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์สมรรถนะ มีประมาณร้อยละ ๑๐ พบว่า ปัญหาอยู่ที่ตัวนิสิต คือไม่เข้าเรียน ไม่ส่งงาน นักวิจัยจึงต้องอาศัยความพยายามในการติดตามลูกศิษย์ และขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่อไป

Q : จุดอ่อนของงานวิจัยคืออะไร และความคาดหวังต่อผลงานวิจัยมีผลกระทบในวงกว้างอย่างไร

A : จุดอ่อนในงานวิจัย ได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาวัดและประเมินการเรียนรู้ เป็นหน่วยการเรียน ๙ หน่วย และมีความแตกต่างในด้านนิสิต เช่น พื้นฐานของเด็กที่เข้ามาเรียน บางคนเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๑ บางคนเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๓ ดังนั้นอาจารย์ที่ทำวิจัยจะต้องเข้าใจลูกศิษย์ เนื่องจากกระบวนการวิจัยจะต้องทำงานร่วมกัน ติดตามการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เก็บข้อมูลในภาพรวมที่เป็นมาตรฐาน และได้คำตอบเรื่องการพัฒนาสมรรถนะโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบ ๓S๒E Model อย่างไรก็ตาม นักวิจัยมีความเห็นว่า หากจะทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจะต้องแยกศึกษาออกเป็นแต่ละกรณีศึกษา เพื่อให้ได้คำตอบที่สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนวัตกรรมหรือรูปแบบไปใช้ด้วยบริบทต่างๆ สำหรับเรื่องความคาดหวังต่อผลงานวิจัยให้มีผลกระทบในวงกว้างนั้น เป็นข้อจำกัดของงานวิจัย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัคร ไม่สามารถสุ่มตัวอย่างได้ เนื่องจากการทำงานต้องการผู้ที่มีความละเอียดและตั้งใจจริง เพราะทุกสัปดาห์ต้องตรวจสอบเครื่องมือ ต้องติดตามผู้เรียน และที่สำคัญต้องรู้จักผู้เรียนทุกคน และจะขยายผลไปจำนวนเท่าไร จุดนี้เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดกับกลุ่มครู และสถาบันผลิตครูจะต้องพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูให้มีคุณภาพ ศึกษาหาความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาครู

Q : นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนได้พัฒนาจากผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านประเมินการเรียนรู้อย่างไร

A : แนวปฏิบัติที่ดีได้จากการเก็บข้อมูลกลุ่มอาจารย์ในสถาบันผลิตครู คือมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นเครือข่ายร่วมกัน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการสอน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์วิธีการจัดการเรียนการสอนและจัดเป็นกลุ่ม พบว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ คือการสอนโดยเน้นการคิด และการสอนโดยการฝึกปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับการไปปฏิบัติงานครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในอนาคตเมื่อจบการศึกษา โดยปกติครูที่สอนในวิชาการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรีจากสาขาต่างๆ แต่จบปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวัดและประเมินผล ซึ่งไม่ได้ระบุว่าวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้อะไร แต่เมื่อไปจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จะต้องประเมินผลโดยอิงเนื้อหาสาระในวิชาที่สอน จึงต้องหาแนวคิดกลางที่จะนำไปสู่การทำงานร่วมกัน จากนั้นกลุ่มนักวิจัยได้มีการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกัน สังเคราะห์ สกัดและกลั่นออกมาในสิ่งที่เข้าใจร่วมกันและปฏิบัติเหมือนกัน จนได้นวัตกรรมที่เรียกว่า “๓S๒E Model”

๒.๒ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑

ชื่อเรื่อง: รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า

ผู้นำเสนอ: รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล

สาระสำคัญ: ปัจจุบันประชาชนพม่าได้หลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมาก และเนื่องจากหลักมนุษยธรรมทำให้ประเทศไทยไม่สามารถจัดการกับปัญหาโดยผลักดันส่งกลับบุคคลเหล่านี้คืนยังประเทศพม่าได้ ดังนั้นรัฐบาลจึงวางมาตรการการแก้ปัญหาบนพื้นฐานสำคัญด้านความมั่นคงภายในประเทศ และความต้องการแรงงานไร้ฝีมือทดแทนแรงงานไทยที่ขาดแคลนในภาคการผลิตบางส่วน โดยในปี ๒๕๓๕ รัฐบาลไทยเริ่มอนุญาตให้มีการจ้างแรงงานข้ามชาติจากพม่าในพื้นที่จังหวัดชายแดนไทย-พม่า และต่อมาได้ขยายไปสู่การอนุญาตผู้อพยพชาวลาวและกัมพูชาด้วย ซึ่งในช่วงเวลาของการเติบโต และใช้ชีวิตในประเทศไทยของทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า เด็กเหล่านี้มีความเสี่ยงเป็นอันมากต่อการเผชิญและก่อปัญหาแก่สังคมในระยะยาว หากได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตไม่ดีพอ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาว่า เมื่อรัฐบาลไทยได้ใช้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงภายใน การดำเนินยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีกระบวนการในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อให้ทายาทเหล่านี้ได้เรียนรู้หรือถูกเตรียมให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีวิถีชีวิตที่ดีในผืนแผ่นดินใหม่ สามารถอยู่ร่วมกับผู้คนต่างวัฒนธรรมได้นั้นเป็นอย่างไร และค้นหาว่ามีสิ่งใดบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคทำให้การดำเนินงานของรัฐไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะในด้านของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นการวิจัยจึงศึกษารูปแบบและการจัดการศึกษาสำหรับทายาทรุ่นที่สองของผู้อพยพจากประเทศพม่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะด้านนโยบายเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนและสงบสันติระหว่างผู้คนต่างวัฒนธรรมโดยตระหนักในความสำคัญของการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และส่งผลให้การอยู่ร่วมกันของผู้คนต่างเชื้อชาติและวัฒนธรรมบนผืนแผ่นดินไทยมีความสงบสันติมากขึ้นในอนาคต นักวิจัยได้ศึกษาเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่ ๖ จังหวัดที่ศึกษาวิจัย พบการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้อพยพจากประเทศพม่าที่สำคัญ ๓ รูปแบบ คือ ๑) รูปแบบที่นำไปสู่การหลอมรวมปลูกฝังความเป็นไทยภายใต้แนวคิดเอกวัฒนธรรมเพื่อความมั่นคงของชาติ โดยใช้หลักสูตรและการสอนแบบเดียวกับเด็กไทย ไม่อ่อนไหวตอบสนองความต้องการเฉพาะของเด็กไร้สัญชาติ ๒) รูปแบบที่ปลูกฝังความเป็นไทยแนวพหุวัฒนธรรมแม้เพียงบางส่วน หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ให้โอกาสเรียนรู้รากเหง้าวัฒนธรรมของตนเอง เปิดทางเลือกเพื่อการ

อยู่ในประเทศไทยหรือคืนสู่มาตุภูมิ ๓) รูปแบบที่คำนึงถึงการคืนสู่มาตุภูมิหรือไปประเทศที่สาม ในรูปแบบแรก ดำเนินการโดยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ สำหรับสองรูปแบบหลังส่วนใหญ่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชนไม่หวังผลกำไรและโดยผู้อพยพที่มีศักยภาพ พบการดำเนินงานในโรงเรียนของรัฐบางส่วน แต่เป็นเพียงการเริ่มต้นและเป็นจำนวนน้อยมาก การจัดการศึกษาสำหรับเด็กไร้สัญชาติโดยภาครัฐและนอกภาครัฐ ยังขาดคุณภาพและทิศทางที่เหมาะสมในการตอบสนองความต้องการและความด้อยโอกาสของเด็กไร้สัญชาติ ด้วยเหตุผล ๒ ประการ ๑) จากการที่รัฐไม่กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับอนาคตสถานะของทายาทรุ่นที่สองของผู้อพยพ ทำให้ขาดรูปธรรมชัดเจนในระดับปฏิบัติงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ ๒) ทักษะและความเข้าใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต่อนิยาม “คนไทย” และการปลูกฝัง “ความเป็นไทย” ที่ผูกติดกับแนวคิดวัฒนธรรมเชิงเดี่ยว หรือ “เอกวัฒนธรรม” ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม นำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน การแบ่งแยกกีดกัน ต่อบุคคลที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศสภาวะ ความสามารถ รวมทั้งถิ่นที่อยู่อาศัย

๒.๓ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒

ชื่อเรื่อง: ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช

สาระสำคัญ: งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสม คือเก็บข้อมูล ๒ ประเภท ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพ และสรุปด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ วัตถุประสงค์ของการวิจัยมี ๓ ข้อ คือ (๑) เพื่อสำรวจอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง (๒) เพื่อสำรวจความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ (๓) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบัณฑิต และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า

๑. อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๑๖ สาขา ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๓ ด้าน ๒๖ คุณลักษณะ ได้แก่ (๑) ด้านพุทธิพิสัย จำนวน ๑๒ คุณลักษณะ (๒) ด้านจิตพิสัย จำนวน ๘ คุณลักษณะ และ (๓) ด้านทักษะพิสัย จำนวน ๖ คุณลักษณะ

๒. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ร้อยละ ๔๙.๔๘

๓. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มี ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ (๒) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ (๓) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

นอกจากนั้นผลการวิจัยยืนยันว่า Learning Outcome ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๕ ด้าน ที่เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ ได้แก่ (๑) คุณธรรมจริยธรรม (๒) ความรู้ (๓) ทักษะทางปัญญา (๔) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ และ (๕) การวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ความสำคัญของคุณธรรมต้องมาก่อนความรู้

นวัตกรรมใหม่ที่ค้นพบ: “นวัตกรรมอาเซียน หรือ AQF: HEd” คือ คุณลักษณะของบัณฑิต ๒๖ ข้อ

(๑) ด้านพุทธิพิสัย มีจำนวน ๑๒ คุณลักษณะ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ความรู้ในสาขาวิชา การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์ ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา ความสามารถเชิงตัวเลข ความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง การบริหารเวลา ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

(๒) ด้านจิตพิสัย มีจำนวน ๘ คุณลักษณะ ได้แก่ คุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณในวิชาชีพ ความซื่อสัตย์สุจริต ทศนคติที่ดีต่องานและเพื่อนร่วมงาน การมองเห็นคุณค่าในตนเอง ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพที่ดี ความตระหนักในตนเอง การตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร แรงจูงใจในการทำงาน มุมมองสากล/ความเป็นพลโลก และความมั่นใจ

(๓) ด้านทักษะพิสัย มีจำนวน ๖ คุณลักษณะ ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางสังคม/ทักษะระหว่างบุคคล ทักษะการปฏิบัติ/ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปรับตัว และทักษะในการสืบค้นข้อมูล

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวน ๙ ข้อ ดังนี้

๑. การเปิดหลักสูตรใหม่ในระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสำคัญกับ ๑๖ สาขาอาชีพและ/หรือวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก่อน

๒. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ได้ครบในทุกสาขาอาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการ โดยให้ความสำคัญกับอาชีพที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดก่อน

๓. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรนำคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมอาเซียนคาดหวังมาร่วมพิจารณา นอกเหนือไปจากคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๔. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นความต้องการจำเป็นมากที่สุดก่อน คือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านจิตพิสัย (๘ คุณลักษณะ) รองลงมา คือ ด้านพุทธิพิสัย (๑๒ คุณลักษณะ) และด้านทักษะพิสัย (๖ คุณลักษณะ) ตามลำดับ

๕. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้ทันที เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๖. ควรปรับปรุงนโยบายด้านการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของสถาบัน โดยเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บัณฑิตไปทำงานในประเทศอาเซียน อาเซียน +๓ และอาเซียน +๖ ให้มากขึ้น

๗. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินกิจกรรมการผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่จำเป็นก่อนในแต่ละด้าน เช่น ด้านการแนะแนวอาชีพและการทำงาน ควรจัดให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาและการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพในประเทศอาเซียน เป็นต้น

๘. ระยะแรก (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๖) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีความสำคัญและมีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนก่อนเพื่อเตรียมความพร้อม

๙. ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในช่วง ๒ ปีแรก (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๖) และส่งเสริมให้มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วนทุกด้าน

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

๑. ผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะนำไปสู่การปรับปรุงนโยบายการผลิตและพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๒. การต่อยอดหัวข้อวิจัยอื่นๆ เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตอาเซียน (ASEAN graduate) เช่น การพัฒนาบัณฑิตพร้อมใช้ (Work-ready graduate) การเทียบโอนหน่วยกิต (Credit transfer) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน การปรับปรุงหลักสูตรให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพของอาเซียน ความจำเป็นเร่งด่วนในการออกกฎหมายบางฉบับเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เป็นต้น

ประเด็นถาม-ตอบ

Q : ปัจจุบันทักษะของแรงงานยังไม่ตรงกับความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ ทำอย่างไรจึงจะปิดช่องว่างหรือพัฒนาทักษะของแรงงานให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

A : สถาบันอุดมศึกษาในทุกสังกัดทุกกลุ่มสถาบันต่างมีเป้าหมายเดียวกัน คือ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศในปัจจุบัน โดยพัฒนาบัณฑิตให้พร้อมใช้สำหรับสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งมีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) ใน ๕ ด้าน คือ (๑) มีคุณธรรมจริยธรรม (๒) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เล่าเรียนมา (๓) มีทักษะทางปัญญา คิดได้ คิดเป็น (๔) มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพราะบุคคลไม่สามารถทำงานคนเดียวได้ มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ และ (๕) มีความสามารถในเชิงตัวเลข ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพราะโลกยุคนี้เป็นโลกยุคดิจิทัล ต้องทำให้นักเรียนนักศึกษาเปลี่ยนแปลงบทบาทตัวเองจากการเป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียว ให้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว หาความรู้ได้จากโลกดิจิทัล เพื่อให้ออกไปเป็นบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ แต่อย่างไรก็ดีได้มีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งบางแห่งมีความต้องการบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา เพราะภาวะงานจะอยู่ในภาวะกดดันตลอดเวลา ต้องอดทนต่อภาวะกดดันและถูกกดดันได้

Q : จุดอ่อนของงานวิจัยมีอะไร มีจุดใดที่ต้องแก้ไข การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลมีปัญหาหรือไม่

A : จุดอ่อนของงานวิจัย คือมีระยะเวลาในการดำเนินงานจำกัด (มีเวลา ๙ เดือน) ซึ่งต้องเก็บข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน ๖๘ แห่ง เก็บข้อมูลได้ทั้งหมด ๕๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ แต่หากทำ

การวิจัยต่อ จะต้องให้ได้ข้อมูลครบทุกแห่ง และงานวิจัยจำเป็นต้องเริ่มการวิจัยเชิงคุณภาพก่อน เนื่องจากไม่มีผลงานวิจัยที่เป็นข้อมูลอ้างอิงเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในอาเซียน ทั้งในฐานข้อมูลของประเทศไทยและต่างประเทศ จึงเริ่มการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์จากสถานทูตต่างๆ ซึ่งบางแห่งให้ข้อมูลได้ครบถ้วน บางแห่งไม่เปิดเผยข้อมูล จึงทำการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ของสถานทูตประเทศนั้นๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและจากการสัมภาษณ์ จึงได้อาชีพที่แต่ละประเทศต้องการพร้อมกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการ

Q : ขอให้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้อยละของการวิเคราะห์ความคาดหวัง และร้อยละของความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา การประเมินใช้ฐานคิดจากอะไร

A : ผู้ให้ทุนวิจัยต้องการให้สำรวจมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสาขาอะไรบ้าง และอาชีพที่อาเซียนต้องการมีอะไรบ้าง โดยสัมภาษณ์จากสถานทูตแต่ละประเทศต้องการอาชีพอะไร และประเทศไทยมีความพร้อมแค่ไหน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือต้องการสำรวจอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง แหล่งข้อมูลได้จาก country report และผลการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญที่เป็นผู้แทนของสถานทูตต่างๆ ใช้วิธีการติดต่อสถานทูตของประเทศกลุ่มอาเซียนที่ประจำในประเทศไทย สัมภาษณ์บุคคลสำคัญที่รับผิดชอบในเรื่องการศึกษาโดยเฉพาะ และสถานทูตบางแห่งให้ข้อมูลที่เป็นเอกสารทางการศึกษาและนำมาวิเคราะห์ร่วมกันจนเป็นอาชีพที่อาเซียนต้องการเพิ่มเติม ๙ อาชีพ และเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เพิ่มเติมจาก TQF ๕ ด้าน เป็น ๒๖ คุณลักษณะ และย้อนกลับมาดูข้อมูลมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสาขาอะไรบ้าง ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยศรีปทุม มี ๑๐ คณะ เปิดสาขาอะไร แล้ววิเคราะห์กับที่อาเซียนต้องการโดยเทียบสิ่งที่อาเซียนต้องการเป็น ๑๐๐ % เช่น สมมติว่า มหาวิทยาลัย ๑๐๐ แห่ง เปิดสอนสาขานั้น ๑ แห่ง หมายความว่ามีความพร้อมแค่ ๑ % รายงานการวิจัยต้องการนำเสนอภาพรวมของมหาวิทยาลัยเอกชนทุกแห่ง โดยไม่ได้เจาะจงว่าเป็นมหาวิทยาลัยอะไร แต่ถ้ากลุ่มเป้าหมายรวมกับมหาวิทยาลัยของรัฐด้วยแล้ว ผลวิจัยจะไม่เป็นเช่นนี้

Q : การนำเสนอเน้นในเรื่องการผลิตบัณฑิต แต่หัวข้อวิจัยเน้นการพัฒนาบัณฑิต จุดประสงค์ของงานวิจัยเป็นอย่างไร

A : งานวิจัยเน้นทั้งการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาบัณฑิต โดยวัตถุประสงค์มุ่งเน้นในเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบัณฑิต และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่ได้เสนอในงานวิจัยมี ๕ ด้าน คือ (๑) ด้านการแนะแนวอาชีพและการทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน ได้แก่ การจัดให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และด้านการพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพในประเทศกลุ่มอาเซียน (๒) ด้านอาจารย์และบุคลากร โดยการทำข้อตกลงความร่วมมือด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกลุ่มอาเซียน เช่น โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ เป็นต้น (๓) ด้านการเรียนการสอน ดำเนินการพัฒนาหัวข้อวิจัยหรือนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงคุณลักษณะของนักศึกษาให้เป็น “บัณฑิตอาเซียน” (๔) ด้านหลักสูตร โดยการบรรจุวิชาภาษาที่ ๒ และภาษาที่ ๓ เป็นวิชาบังคับ เช่น ภาษาอังกฤษ บาหลี เวียดนาม เป็นต้น แต่ตรงจุดนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรและหลักสูตรที่รองรับภาษาต่างๆ เหล่านี้ และ (๕) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการมีสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ ในปริมาณที่เพียงพอสำหรับนักศึกษาในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

๓. สาระสำคัญของการเสวนาประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา

กิจกรรมหนึ่งในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” คือ การจัดเวทีเสวนา และอภิปรายพิเศษประเด็นด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการวิจัยและการศึกษา เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัยและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา ซึ่งประเด็นการเสวนาประกอบด้วย

๓.๑ การเสวนา เรื่อง วิจัยและพัฒนาการศึกษา สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

๓.๒ การอภิปรายพิเศษ เรื่อง นัดพบผู้ให้ทุนวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย: ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล และงบประมาณการวิจัย

๓.๓ การเสวนา เรื่อง เวทีผู้เรียนและครู: รู้จักวิจัย เครื่องมือสร้างทุนปัญญาของมนุษย์

๓.๔ การเสวนา : ข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัล

๓.๑ การเสวนา เรื่อง วิจัยและพัฒนาการศึกษา สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๖๗ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาระสำคัญ

ปัญหาสำคัญของการวิจัยทางการศึกษาในปัจจุบัน คือ ผลงานวิจัยทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจังแล้วหรือยัง ซึ่งการจัดการศึกษาพบปัญหาอยู่หลายประการ และปัญหาการศึกษาบางเรื่องเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการวิจัยเพื่อหาคำตอบในการแก้ปัญหาต่างๆ แต่ปัญหาการวิจัยไม่ได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการศึกษา อาจมีสาเหตุต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ผลงานวิจัยทางด้านการศึกษาในปัจจุบันมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีผู้ให้ความสนใจในการอ่าน เพื่อวิพากษ์ วิจารณ์ แนะนำส่งเสริมหรืออภิปราย และนำไปพัฒนาเพื่อการใช้ประโยชน์และต่อยอด หรือบางครั้งต้องอ้างอิงงานวิจัยของต่างประเทศเนื่องจากไม่มั่นใจที่จะอ้างอิงงานวิจัยของคนไทยด้วยกัน ซึ่งงานวิจัยในประเทศไทยควรจะอ้างอิงผลการวิจัยของคนไทยเพราะเป็นพื้นฐานจากปัญหาสังคมไทย ไม่ควรนำมาตรฐานสากลมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย

๒. งานวิจัยไม่ตอบโจทย์สังคมไทยเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเป็นงานวิจัยเพื่อวิจัยเรื่องย่อยๆ หรือเป็นวิทยานิพนธ์ในหัวข้อคล้ายๆ กันเพื่อให้จบการศึกษา โดยผลงานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งคำถามและไม่มีข้อค้นพบประเด็นสำคัญที่จะทำให้เกิดความรู้ใหม่และเป็นประโยชน์ งานวิจัยระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยก็เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เหมือนการทำแบบฝึกหัด หัวข้อวิจัยที่ทำก็มีคนอื่นทำมาแล้ว แต่นำมาเปลี่ยนสถานที่ เปลี่ยนชื่อหัวข้อเล็กน้อย เพราะฉะนั้นงานวิจัยจึงไม่ตอบอะไรใหม่ๆ เป็นคำตอบที่พอทราบอยู่แล้วและการตั้งสมมติฐานก็ไม่ท้าทายเท่าที่ควร

๓. เมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด นักวิจัยของประเทศไทยยังมีสัดส่วนน้อยมาก อาจเป็นเพราะว่าโดยทั่วไปยังมองการศึกษาเป็นแค่การสอนบรรยายตามตำราแล้วจดตาม ไม่ได้มองว่ากระบวนการศึกษาเป็นกระบวนการทางวิชาการ ยังเข้าใจผิดว่าความรู้คือสิ่งที่อยู่ในตำรา ดังนั้นผู้เป็นอาจารย์หรือนักวิจัยต้องพยายามสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น และต้องเป็นองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในสังคมไทย และต้องสร้าง

จิตใจให้เป็นนักวิชาการที่ต้องคิดค้นคว้า อยากรู้ อยากรู้อเห็น ทดลองพิสูจน์ต่างๆ นอกจากนั้นการวิจัยจะต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมนอกเหนือจากการเข้าใจทฤษฎี และเข้าใจทางภาพกว้างด้วยว่าโลกของเราก้าวหน้าไปถึงไหน

๔. การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงอุดมศึกษา มีงานวิจัยที่เป็นนวัตกรรมในการจัดการศึกษาน้อยมาก และนวัตกรรมในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศก็มีน้อยเช่นกัน ประเทศไทยจึงต้องช่วยกันทำให้เกิดวัฒนธรรมการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมแล้วไปจดสิทธิบัตร ฉะนั้นเมื่อพูดถึงนวัตกรรมในการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการวิจัย โดยมองอย่างไม่หวังผลเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ หรืออาจบอกว่าคุณภาพการศึกษาไม่ได้อยู่ที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น นักเรียนสอบ PISA ได้คะแนนสูงเท่านั้น แต่ต้องมองว่านักเรียนจบการศึกษามาแล้ว ไม่มีงานทำ เป็นปัญหาการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ดังนั้นจึงต้องหันมามองว่านักเรียนที่เรียนเก่งจะมีผลกับการพัฒนาประเทศอย่างไร ต้องวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและให้มีความเป็นธรรม

๕. การจัดการศึกษาไทยใช้งบประมาณค่อนข้างมากแต่ประสิทธิภาพต่ำ จัดการศึกษาได้ไม่ทั่วถึง เด็กต้องออกกลางคัน เด็กที่เรียนไม่จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีสัดส่วนสูง และสถาบันการศึกษาทั่วประเทศมีคุณภาพต่างกัน เพราะฉะนั้นคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยจึงต่ำ ขณะที่คะแนนที่น่าตกใจคือ การสอบของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี ในโครงการข้อสอบ PISA เป็นตัวชี้วัดสำคัญว่าเด็กที่เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สมควรจะต้องมีความรู้ในเรื่องการอ่านหนังสือ แต่ไม่สามารถอ่านจับใจความได้ คิดวิเคราะห์ไม่เป็น มีระดับคะแนนที่ต่ำมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพอนาคตว่าแรงงานประชากรไทยในรุ่นต่อไปจะเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องนำกระบวนการวิจัยเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาดังกล่าวที่จะทำให้เด็กเรียนภาษาไทยได้ดีขึ้น สนุกขึ้น รักการอ่านมากขึ้น ปัญหาที่เด็กไทยไม่รักการอ่านอาจเป็นเพราะการสอนไม่สนุก สอนเกี่ยวกับไวยากรณ์ สอนแบบเก็บคะแนนอย่างเดียวมากเกินไป จำเป็นต้องปรับปรุงการสอนให้มีความสนุกสนานโดยการเล่านิทานประกอบหรือใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆ ซึ่งต้องทำวิจัยเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ และสนุกกับการอ่าน จะทำให้เด็กรักการอ่านเพิ่มขึ้น

๖. ปัญหาของการปฏิรูปการฝึกหัดครูและปัญหาการปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาแบบใหม่ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรจัดทำหลักสูตรอย่างไรให้ดีขึ้น ครูอาจารย์จะต้องสนใจเรื่องวิชาการ สนใจการสอนแบบใหม่ๆ ต้องคิดวิเคราะห์ หาวิธีการสอนแบบฉลาดๆ ซึ่งเรื่องนี้ก็อาจต้องทำวิจัย

นอกจากปัญหาที่ไม่ได้นำงานวิจัยเข้ามาพัฒนาการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศแล้ว ยังมีปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งสามารถนำปัญหาเหล่านี้มากำหนดเป็นโจทย์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาต่อไปได้ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นปัญหากับการศึกษา มีดังนี้

๑. การเปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย ประเทศไทยใช้เวลาเพียง ๒๐-๓๐ ปี เปลี่ยนจากสังคมที่มีเด็กครึ่งประเทศเป็นประเทศที่มีผู้สูงอายุในเวลารวดเร็วภายในปี ๒๕๕๐ โดยประมาณคนไทย ๑ ใน ๔ จะมีอายุมากกว่า ๖๕ ปี ในขณะที่ ๑ ใน ๘ เป็นวัยเด็ก และคนที่อยู่ในวัยทำงานจะมีอยู่ครึ่งประเทศที่ทำงานเลี้ยงดูคน ๑ ใน ๔ ที่เป็นผู้สูงอายุ หรือแปลว่าผู้ใหญ่ ๒ คน จะต้องทำงานเพื่อเลี้ยงดูผู้สูงอายุ ๑ คน และจำนวนเด็กจะลดลงเรื่อยๆ การศึกษาในโรงเรียนก็จะลดลงตามธรรมชาติเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ที่พบว่า “เด็กเกิดในประเทศไทยลดลงเหลือปีละ ๗.๖ แสนคน จากที่เคยสูงถึงกว่าล้านคน เมื่อ ๓๐ ปีก่อน ขณะที่คนไทยตายปีละ ๔ แสนกว่าคน ช่องว่างคนเกิด คนตาย ลดลงเร็วมาก” และ “๑ ใน ๒๕ คนของประชากรในไทยเป็นผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทย” แสดงให้เห็นว่าปัจจุบัน

มีประชากรอยู่ ๔ ล้านคนในประเทศไทยที่ไม่ใช่คนไทย และก็ต้องการคนพวกนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นใครจะเป็นคนดูแลผู้สูงอายุในขณะที่คนหนุ่มสาวต้องออกไปทำงาน ซึ่งในอนาคตข้างหน้าประเทศไทยจะเปลี่ยนโฉมหน้าไปพอสมควร

๒. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่องการผลิตต่างๆ ต้องมีระบบการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น ปัจจุบันระบบสุขภาพเป็นระบบที่มีศูนย์กลางอยู่ที่โรงพยาบาล (Hospital-centered) ซึ่งโรงพยาบาลในประเทศไทยมีเตียงคนไข้ทั้งหมดอยู่แส่วนกว่าเตียง แต่มีผู้สูงอายุ ๑๕ ล้านคน เตียงคนไข้ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ป่วย ระบบโรงพยาบาลจะอยู่ไม่ได้ จึงต้องหาระบบอื่นเข้ามาทดแทน เช่น พยายามทำระบบการรักษาพยาบาลที่เน้นผู้ป่วยเป็นหลัก (Patient-centered) ไม่ใช่เน้นผู้ป่วยเข้ามาโรงพยาบาลซึ่งต้องใช้เวลามาก เช่นเดียวกันก็เหมือนกับการจัดการศึกษา ตอนแรกให้ใช้ห้องเรียนเป็นฐาน (Class-based) และเปลี่ยนมาเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) เป็นการเปลี่ยนแปลงตามเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งสิ่งสำคัญจะต้องผลิตนักเรียนออกมาให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Changes agents) สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และนำการเปลี่ยนแปลงไปใช้ประโยชน์ได้

๓. การเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศต่างๆ (Information) ให้เป็นความรู้ที่นำไปใช้ได้ เช่น เรื่องอินเทอร์เน็ต ต้องยอมรับความเป็นจริงว่าอินเทอร์เน็ตมีบทบาทกับการผลิตมาก เนื่องจากมีข้อมูลมาก สามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้ ครูอาจารย์จะมอบหมายให้นักเรียนไปสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แต่ก็ควรจะสอนกระบวนการคิดด้วยว่าจะนำข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ตไปใช้อย่างไร เพื่อที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ และให้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

๔. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศเนื่องจากโลกร้อน ซึ่งจะทำให้พุน้ำแข็งละลายอย่างรวดเร็วโดยไม่แน่ใจว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เป็นเรื่องถกเถียงกันในเชิงวิชาการว่าภายในสามสิบปีข้างหน้า เมื่อน้ำแข็งละลายหมดจะมีประเทศเดียวที่ผลิตอาหารเหลือเพื่อคือประเทศไทย ในอนาคตถ้ามีผู้อพยพเต็มประเทศจะเกิดปัญหาอย่างไร จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย ซึ่งผู้อพยพไม่ได้มีเฉพาะผู้ที่ไม่มีการศึกษาเท่านั้น แต่จะมีผู้ที่มีการศึกษาและเข้ามาแย่งงานกันทำได้

จากปัญหาเรื่องการวิจัยไม่ได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการศึกษา และปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา นำไปสู่ข้อเสนอกรอบการพัฒนาประเทศในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา ๓ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาประเทศทั้งสามด้านดังกล่าวจะต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กันในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. การพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ จะต้องพัฒนาให้คนมีงานทำ ไม่มีปัญหาเรื่องปากท้อง โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ ๓ เรื่อง คือ (๑) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ต้องทำให้คนไทยทุกคนมีฐานะดี มีคุณธรรมและมีจิตสำนึกที่ดี (๒) เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy) แนวคิดเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๓) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (Sustainable economic development)

๒. การพัฒนาประเทศในด้านสังคม ประกอบด้วย (๑) สังคมที่ทันสมัย (Modern society) (๒) สังคมที่อยู่ดีกินดี (High society) และ (๓) สังคมที่อยู่ดีมีสุข (Societal well-being) หรือสังคมที่มีสุขภาวะ

๓. การพัฒนาประเทศด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย (๑) สิ่งแวดล้อมแบบเมือง (Urban environment) (๒) สิ่งแวดล้อมแบบชนบท (Rural environment) (๓) สิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ (Quality environment)

นอกจากกรอบการพัฒนาประเทศในสามด้านข้างต้น การวิจัยยังเป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษา ตามกรอบการพัฒนาประเทศอันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาประเทศได้ดังนี้

๑. การวิจัยเพื่อหาคำตอบว่าเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาประเทศในแต่ละด้านคืออะไร ด้านเศรษฐกิจต้องการแบบใด ด้านสังคมต้องการแบบใด และด้านสิ่งแวดล้อมต้องการแบบใด การวิจัยทางการศึกษาสามารถหาคำตอบของการพัฒนาประเทศในแต่ละด้านได้

๒. การวิจัยเพื่อประสิทธิผลของการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ โดยครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระวิชาควรวินิจฉัยเพื่อพัฒนาวิชาที่สอนให้มีผลต่อการพัฒนาประเทศได้ คือ สอนให้ผู้เรียนจบไปแล้วมีงานทำ เช่น สอนภาษาไทยเพื่อให้มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยดูว่าเรียนภาษาไทยแล้วมีอาชีพทำอะไรได้บ้าง หรือ วิจัยว่าการศึกษาที่สอนในปัจจุบันมีผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร สอนอย่างไรจึงมีผลต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น โดยใช้นวัตกรรมอะไรบ้าง ส่วนระเบียบวิธีวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัยให้เป็นตัวรอง มิใช่ตัวชี้ขาดคุณภาพของงานวิจัย แต่ผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาประเทศต่างหากที่มีความสำคัญต่อคุณภาพในการวิจัย

๓. ขอบเขตการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม มีตัวอย่างดังนี้ (๑) ด้านเศรษฐกิจ สามารถใช้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาได้ เช่น กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของ UNDP (United Nations Development Program: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ) ซึ่งมีการทำรายงานการพัฒนาคนในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย มีการรายงานการพัฒนาคน ๘ ด้าน มีตัวชี้วัด ๔๐ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ชีวิตการทำงาน รายได้ ความมั่นคง/ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ถ้านำตัวชี้วัดเหล่านี้มาใช้ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจโดยผ่านคน ก็จะพัฒนาเศรษฐกิจด้านชีวิตการทำงานด้วย สำหรับในการวิจัย ก็ควรวินิจฉัยเพื่อให้ได้คำตอบว่าทำอย่างไรจึงจะสอนนักเรียนให้รู้จักทำงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง มีรายได้ที่สุจริต และการหารายได้ก็จะต้องเป็นประโยชน์ให้กับคนอื่น ที่สำคัญไม่ว่าจะมีชีวิตอย่างไร รายได้อย่างไร ก็ต้องทำให้เกิดความมั่นคงกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (๒) ด้านสังคม ตัวอย่างเช่น ด้านสุขภาพ มีการสอนวิชาสุขศึกษามาเป็นเวลานาน แต่ไม่ได้ทำให้คนไทยมีอายุยืนขึ้น หรือมีอายุยืนแบบไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ซึ่งจะทำอย่างไรให้เรียนวิชาสุขศึกษาแล้วคนไทยมีอายุยืนขึ้นและเจ็บป่วยน้อยลง (๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เรื่องที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ตลอดจนความมั่นคง/ยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. การปฏิรูปการเรียนการสอน ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้และสนุกกับการอ่าน มีการแสดงออกที่อยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้า สร้างนิสัยและจิตใจแบบนักวิชาการให้เพิ่มขึ้น

๒. จัดทำคลังข้อมูลการวิจัย โดยนำงานวิจัยที่มีทั้งหมดลงในเว็บไซต์ที่ทุกคนสามารถเข้ามาดูและดาวน์โหลดได้ มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เผชิญหน้ากัน รวมทั้งการสอนในมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาอ่านงานวิจัย คิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์อภิปรายและทำวิจัยเพื่อต่อยอดเพิ่มขึ้น

๓. มีการส่งเสริมเรื่องทุนวิจัย ซึ่งปัจจุบันมีการให้ทุนวิจัยน้อยมาก หรือบางที่การขอทุนวิจัยจะมีกติกามาก เป็นอุปสรรคสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ๆ ที่จะขอทุน

๔. ควรมีการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยน ปัญหาอุปสรรคในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและแนวทางการปฏิรูปทั้งในระดับโรงเรียน สถาบันการศึกษา ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ รวมทั้งการเปรียบเทียบกับประเทศอื่น เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาอย่างแท้จริง

๕. ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ นักศึกษามองปัญหาในเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรณ์ และคิดโจทย์ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ตั้งคำถามและหาคำตอบตลอดชีวิต ให้ศึกษาแบบนักวิทยาศาสตร์หรือนักวิชาการ เช่น วิเคราะห์เรื่องของปัญหาและการหาทางออกของการจัดการเรียนการสอนของประเทศ การจัดการศึกษา ในวิทยาลัยครูหรือในมหาวิทยาลัยที่สอนด้านครุศาสตร์หรือคณะอื่นๆ สิ่งสำคัญควรให้นักเรียนนักศึกษาเรียนรู้ ตั้งแต่แรกว่ากระบวนการเรียนรู้จะเรียนรู้อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ

๖. นอกจากการทำวิจัยในระดับพื้นที่แล้ว อาจทำวิจัยในสาขาวิชาการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนระดับต่างๆ ที่สำคัญ เช่น จิตวิทยาและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยา เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น ตัวอย่าง การเรียนเศรษฐศาสตร์น้อยเกินไป จะทำให้ใช้เงินลงทุนในเรื่องการศึกษามากในส่วนของ การสร้างอาคารสถานที่ ห้องประชุม รั้ว ป้าย ซึ่งเป็นการใช้งบประมาณอย่างไม่คุ้มค่า หรือปัญหาการบริหารจัดการ จะทำอย่างไรให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ หรือต้องการความร่วมมือจากผู้ประกอบการ จะทำอย่างไรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยเหลือการศึกษาและชุมชนมากขึ้น หรือปัญหาเรื่องอิทธิพลของสื่อสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการศึกษา

๗. สังคมไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า และจะทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย การวิจัยจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอาจนำไปเป็นโจทย์การวิจัยที่ต้องคิดว่าถ้าเด็กน้อยลง ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จะจัดการศึกษาอย่างไร

๘. เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายของการศึกษา เพราะฉะนั้น ต้องมองถึงโจทย์วิจัยหรือปัญหาวิจัยเพื่อรองรับสภาพของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

๙. ผลงานวิจัยด้านการศึกษามีอยู่จำนวนมาก แต่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ จึงควรนำผลงานวิจัยมาเผยแพร่ ไม่ใช่เก็บขึ้นหิ้งไว้

ประเด็นถาม-ตอบ

Q : ทำอย่างไรจึงจะทำให้การสอนเกิดความสมดุลของการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ การเรียนการสอนที่ต้องมีครูคอยสั่งสอน มีพ่อแม่คอยสอนที่บ้าน มีพระคอยสอนที่วัด ที่เรียกว่า “บวร” ซึ่งขณะนี้ดูเหมือนจะเจือจางไปหมดแล้ว ทุกคนหันไปพึ่งเทคโนโลยี ทำอย่างไรจึงจะย้อนกลับไปได้เพราะไม่ต้องการให้เด็กอยู่กับเทคโนโลยีอย่างเดียว

A : ต้องดูถึงประโยชน์ของเทคโนโลยี ถ้าใช้เทคโนโลยีมากเกินไปจะทำให้ไม่สมดุล ฉะนั้นครู พ่อแม่ ต้องคอยดูแลเรื่องการศึกษาของบุตรหลาน การสื่อสารแบบเห็นหน้ากันก็ยังมีความจำเป็น ขณะที่เทคโนโลยีก็มีความจำเป็น จึงต้องฝึกการเรียนรู้ อธิบายปัญหา หรือสอบถามครูเก่งๆ ได้

Q : การวิเคราะห์ข้อมูล (Information) มาเป็นความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ มีกระบวนการอย่างไร มีความรู้สักว่าคนอื่นเรียนมากยิ่งไม่มีเวลาย่อยข้อมูล เมื่อก่อนความรู้ต่างๆ มีน้อยมาก แต่ปัจจุบันความรู้มีจำนวนมากให้ค้นคว้า แต่แม้ข้อมูลมีน้อยๆ ก็สามารถที่จะสร้างสรรค์อะไรต่างๆ ขึ้นมาได้

A : ทุกวันนี้ความรู้เกิดขึ้นมากมายและต้องจับความรู้ทั้งหลายออกมาให้ได้ แต่เราเรียนแบบผิวเผิน ทำอย่างไรจึงจะหันกลับมาเรียนแบบเรียนรู้อย่างลึกซึ้งได้ คือมองเห็นภาพรวม แล้วสามารถย่อยได้ว่ามีประเด็นอะไรบ้าง สารที่ต้องการคืออะไร ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย ย่อยความรู้ที่มี

สาระสำคัญหรือประเด็นวิกฤติอะไรบ้างไม่ได้หรือไม่เป็น และปฏิบัติตามความรู้ไม่ได้ เพราะความรู้ที่มี ไม่นานก็อาจจะลืมนได้ แต่ความรู้อย่างลึกซึ้งจะติดตัวบุคคลไป และที่สำคัญ คือ เป็นการสอนคิด ให้คิดได้อย่างกว้างขวาง

๓.๒ การอภิปรายพิเศษ เรื่อง นัดพบผู้ให้ทุนวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย: ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล และงบประมาณการวิจัย

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๕๗ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาระสำคัญ

การวิจัยเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ และช่วยแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน หัวใจสำคัญที่สุดของการวิจัยคือ “ปัญญา” ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูล (Data) จากนั้นกลายมาเป็นสารสนเทศ (Information) และท้ายที่สุดก็จะได้เป็น ปัญญา (Wisdom)

งานวิจัยทางการศึกษาส่วนใหญ่มักจะไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาก็ตาม และอีกมุมมองหนึ่ง งานวิจัยทางการศึกษาก็เป็นงานวิจัยที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน เหมือนดังเช่นงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นสิ่งที่นักวิจัยทั้งหลายควรตระหนัก คือ ทำอย่างไรจะให้งานวิจัยทางการศึกษาที่มีอยู่ถูกนำไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น นักวิจัยจึงควรทำวิจัยที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และสามารถตอบโจทย์วิจัยของปัญหาการศึกษาไทยได้

คุณภาพของกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบ ๓ ส่วนด้วยกัน

๑. หลักสูตร โจทย์วิจัย คือ การปฏิรูปการเรียนการสอนและการปฏิรูปหลักสูตรการสอนสามารถตอบเรื่องคุณภาพผู้เรียนได้หรือไม่ หลักสูตรที่ใช้อยู่ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการอุดมศึกษามีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติหรือไม่

๒. การเรียนการสอน ปัจจุบันการเรียนการสอนเหมาะสมหรือไม่ ครูอาจารย์สอนเป็นอย่างไร สอนให้เด็กคิดเป็นทำเป็นได้หรือไม่ โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองคาพยพที่ใหญ่มากและเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ หากผู้เรียนในระดับประถมศึกษาที่มีพื้นฐานการเรียนที่ดี เมื่อเรียนในระดับที่สูงขึ้นการเรียนก็จะดีตามไปด้วย ทั้งหมดขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอน (Learning process) ซึ่งการเรียนการสอนในประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างที่ใช้ได้ แต่ที่ต้องปรับปรุง คือ ความเป็นคนดี ความซื่อสัตย์ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนไปถึงกระบวนการจัดการศึกษา ทำไมผลลัพธ์ที่ออกมาเด็กถึงมีลักษณะเช่นนี้ ตัวอย่างของผลจากการจัดการศึกษาที่ดี คือ การยื่นเข้าแถวรอรถเมล์และการยื่นชิตซ้ายเมื่อใช้บันไดเลื่อนของคนญี่ปุ่น แสดงให้เห็นถึงความมีวินัย สะท้อนไปถึงคุณภาพของกระบวนการจัดการศึกษา โดยทั่วไปไม่ค่อยพบงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จะสอนให้เด็กเป็นคนดี นักวิจัยมักมองในเรื่องผลประโยชน์เป็นส่วนใหญ่ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้ทำงานด้านการศึกษาควรมองถึงเรื่องการทำงานเพื่อคุณภาพของการศึกษามากกว่าเรื่องผลประโยชน์ มิเช่นนั้นจะทำให้การศึกษากลายเป็นเรื่องมูลค่าและผลประโยชน์ดังเช่นในปัจจุบัน

๓. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญของการศึกษา คือ ทำอย่างไรจึงจะมีระบบการทดสอบที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการทดสอบเรื่องจริยธรรมคุณธรรมของผู้เรียน การทดสอบลักษณะเช่นนี้ค่อนข้างอาศัยความรู้แบบผสมผสาน ผู้ทดสอบอาจต้องเป็นนักจิตวิทยา หรือเป็นผู้มีความรู้ทางด้านเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยา เพราะเครื่องมือวัดทางการศึกษาแตกต่างกับเครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์ เนื่องจากเครื่องมือวัดทางการศึกษาเป็นเครื่องมือที่วัดทางอ้อม ไม่อาจวัดทางตรงได้ และเป็นเครื่องมือวัดที่ค่อนข้างมีข้อผิดพลาดอยู่มาก ทำอย่างไรให้เครื่องมือวัดทางการศึกษามีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

การวิจัยเชิงพัฒนาระบบวิธีการสอบหรือการทดสอบคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยมักจะให้ความสำคัญกับค่าเฉลี่ยอย่างมาก เมื่อค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ๕๐% จึงหมายถึงผู้ถูกทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดหรือทั้งประเทศ ซึ่งความเป็นจริงแล้ว หลักการศึกษาจะต้องดูที่จุดตัด (Cut score) เพราะจุดตัดมาจากคุณภาพของผู้เรียนและเป้าหมายของหลักสูตร อีกทั้งผู้วิจัยมักจะใช้วิธีการติดตามประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจ ทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นเพียงแค่ความคิดเห็น ไม่สามารถตอบโจทย์ในเรื่องความน่าเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรมีวิธีหรือวิทยาการใหม่ๆ ที่เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถวัดผลได้แม่นยำยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีโจทย์วิจัยในการติดตามประเมินผลผู้เรียนคือ

- (๑) พัฒนาระบบที่มีการทดสอบ และพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน
- (๒) พัฒนาระบบการวัดกรรมเกี่ยวกับการทดสอบและประเมินผล
- (๓) พัฒนาระบบวิธีการและเครื่องมือของหน่วยวัดต่างๆ
- (๔) พัฒนาระบบรับรองคุณภาพของบุคลากรทางการทดสอบ

เมื่อกล่าวถึงพัฒนาการของการวิจัย ในยุคแรกๆ ของการทำงานวิจัย ซึ่งยังไม่เกิดหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติเป็นเพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ด้านการวิจัย แต่ภายหลังเกิดหน่วยงานต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับการวิจัยขึ้นมากมาย จึงต้องมีการปรับกระบวนการทำงาน แต่อย่างไรก็ตาม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติก็ยังคงติดขัดกับการเป็นหน่วยงานเดียวที่ทำงานต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย จึงไม่เกิดการประสานงานหรือแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน อีกทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นในภายหลังต่างก็สร้างนโยบายของตนเองขึ้นมา ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างก็สร้างนโยบายไปคนละทิศทาง ทำให้เกิดปัญหาในการทำงานร่วมกัน ภายหลังจึงได้เกิดการปฏิรูประบบวิจัยขึ้น โดยเป็นการปฏิรูปทั้งหมด ๙ มิติ ได้แก่ (๑) มิติด้านนโยบาย (๒) มิติสนับสนุนทุนวิจัย (๓) มิติเงินงบวิจัย จากกระดมทุนทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานวิจัย (๔) มิติสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา องค์กรและหน่วยงานวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน (๕) มิติบุคลากรวิจัย (๖) มิติโครงสร้างพื้นฐานและระบบแรงจูงใจ (๗) มิติมาตรฐานการวิจัย (๘) มิติการจัดการผลผลิตสู่การใช้ประโยชน์นวัตกรรม (๙) มิติการติดตามประเมินผล โดยเป็นการร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแต่ละหน่วยงานสังกัดต่างกระทรวงกัน เพื่อให้การทำงานเป็นระบบ และกำหนดให้มีการจัดประชุมร่วมกันในทุกๆ ๒ เดือน โดยแต่ละหน่วยงานจะผลัดกันเป็นเจ้าภาพในการประชุม

ผลจากการปฏิรูประบบวิจัยทำให้เกิดการแบ่งการดำเนินงานกันชัดเจน โดยแบ่งการดำเนินงานทั้งหมดเป็น ๔ ระดับคือ

ระดับที่ ๑ ระดับเชิงนโยบาย ทำหน้าที่โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

ระดับที่ ๒ แหล่งทุน ทำหน้าที่โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ระดับที่ ๓ หน่วยงานวิจัยและนักวิจัย

ระดับที่ ๔ ผู้ใช้งานวิจัย

ต่อมาเพื่อให้การทำงานด้านนโยบายเป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้น จึงได้มีการจัดทำแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ ๘ ซึ่งเริ่มต้นจากการทำนโยบายเชิงภูมิภาค ระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคม และนำข้อสรุปที่ได้จากการประชุมมาทำประชาพิจารณ์ อย่างไรก็ตาม แผนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยก็ยังคงเป็นแผนกว้างๆ ไม่เจาะจงประเด็นเรื่องใดชัดเจน แต่เน้นถึงการวิจัยเร่งด่วน ประมาณ ๑๐ กว่าเรื่อง อาทิ เศรษฐกิจพอเพียง ปฏิรูปการศึกษา สุขภาพ และการเกษตร เป็นต้น

จากการร่วมมือกันทำงาน จึงเกิดเป็นเครือข่ายบริหารงานวิจัยแห่งชาติขึ้น ที่มีลักษณะการทำงานร่วมกันแบบการเป็นหุ้นส่วน และขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานต่างๆ อาทิ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงยุติธรรม เป็นต้น และเพื่อให้การร่วมมือในการทำงานและการแบ่งงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้มีการจัดทำวิจัยแบบมุ่งเป้าหมายและเป็นรายประเด็น โดยกำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจนว่าต้องการอย่างไรบ้าง และมีการจัดสรรทุนวิจัยตามเป้าหมายนั้นๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดสรรทุนให้กับแหล่งทุนต่างๆ และแหล่งทุนเหล่านั้นก็จะเป็นผู้จัดสรรทุนโดยตรงให้กับโครงการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับการพัฒนาประเทศไม่ว่าในด้านใดก็ตาม ก็จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การพัฒนาการเมืองก่อน การทำวิจัยก็เช่นเดียวกัน หากผู้วิจัยไม่ใช้กระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ งานวิจัยนั้นก็จะมีไม่ทางสำเร็จ และไม่มีทางจะใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้ดี ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยควรใช้วิธีการแบบผสมผสาน คือ ใช้การวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณควบคู่กันไป แต่จากสถานการณ์ด้านการเงินการคลังของประเทศในปัจจุบัน ทำให้ภาครัฐต้องตัดลดงบประมาณที่นำมาสนับสนุนภาคส่วนต่างๆ ส่งผลให้งบประมาณในการทำวิจัยก็ลดน้อยลงตามไปด้วย เป็นผลให้หน่วยงานต่างๆ ได้รับเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยในจำนวนที่น้อยลงเช่นเดียวกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม งบประมาณในการทำวิจัยไม่ใช่ประเด็นหลักในการทำวิจัยในปัจจุบัน เพราะการทำวิจัยขึ้นอยู่กับผู้ทำวิจัยว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เมื่อทำวิจัยมาแล้ว สามารถนำผลงานวิจัยนั้นมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้หรือไม่ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ประเทศกำลังประสบปัญหาด้านการเงิน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำงานวิจัยที่มีอยู่ สามารถทำรายได้ให้กับผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนั้น และมองหาประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่เพื่อผลิตออกมาเป็นผลงานวิจัยที่มีคุณภาพที่สามารถสร้างรายได้ต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ผู้วิจัยควรมองหาองค์ความรู้ใหม่เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาไทย ซึ่งหมายถึง การวิจัยเพื่อศึกษาผลลัพธ์หรือคุณภาพของผู้จบการศึกษาทั้ง ๓ ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา

๒. ผู้วิจัยควรทำวิจัยที่ตอบโจทย์การวิจัยในเชิงพัฒนาระบบวิธีการสอบหรือการทดสอบคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้งานวิจัยทางการศึกษาถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

๓. โจทย์วิจัยสำหรับการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน คือ การปฏิรูปการเรียนการสอนและการปฏิรูปหลักสูตรการสอนนั้น ต้องสามารถตอบโจทย์เรื่องคุณภาพผู้เรียนได้ และหลักสูตรที่ใช้ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการอุดมศึกษาต้องมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติได้

๔. ผู้ที่ทำงานด้านการศึกษาควรมองถึงเรื่องการทำงานเพื่อคุณภาพของการศึกษามากกว่าเรื่องผลประโยชน์

๕. สิ่งสำคัญของการศึกษา คือ การพัฒนาให้ได้ระบบวิธีการทดสอบที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการทดสอบเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

๖. การทดสอบเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน จะต้องอาศัยความรู้แบบผสมผสาน ผู้ทดสอบอาจต้องเป็นนักจิตวิทยา หรือเป็นผู้มีความรู้ด้านเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยา เพราะเครื่องมือวัดทางการศึกษา แตกต่างกับเครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์ โดยเครื่องมือวัดทางการศึกษาเป็นเครื่องมือที่วัดทางอ้อม ไม่อาจวัดทางตรงได้ และเป็นเครื่องมือวัดที่ค่อนข้างมีข้อผิดพลาดอยู่มาก จึงต้องทำให้เครื่องมือวัดทางการศึกษามีข้อผิดพลาดน้อยลง

๗. ในการประเมินผลผู้เรียน ควรมีวิธีหรือวิทยาการใหม่ๆ ที่เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพที่สามารถวัดผลได้แม่นยำยิ่งขึ้น

๘. ในการทดสอบผู้เรียน ควรดูผลการทดสอบที่จุดตัด (Cut score) มีใช่ดูจากค่าเฉลี่ยอย่างไรที่ผ่านมา เพราะจุดตัดมาจากคุณภาพของผู้เรียนและเป้าหมายของหลักสูตร

๙. การวิจัยทางการศึกษาไม่มีทางนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี ถ้าผู้วิจัยไม่ใช้กระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน คือ การวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณควบคู่กันไป

๑๐. การวิจัยเป็นเครื่องมือช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ และช่วยแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน หัวใจที่สำคัญที่สุดของการวิจัย คือ “ปัญญา”

๑๑. ขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ ทำให้ทุกภาคส่วนถูกตัดงบประมาณ ซึ่งรวมถึงงบประมาณการทำวิจัยด้วย แต่งบประมาณการวิจัยอาจไม่ใช่ปัญหาสำคัญที่สุดของการทำวิจัย แต่ปัญหาสำคัญคือประสิทธิภาพการทำงานของนักวิจัย สิ่งที่คุณคนควรร่วมมือกันคือ การแปลงวิกฤติให้เป็นโอกาส โดยการนำงานวิจัยที่ไม่เคยถูกนำมาใช้งานให้นำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ให้ได้ โดยนักวิจัยจะต้องแปลงตัวเองให้เป็นแม่ค้า ทำงานวิจัยเอง แล้วนำมาสร้างรายได้เอง

๑๒. พื้นฐานของการทำมาหากินในปัจจุบันต่างต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น นักวิจัยจะต้องเป็นมนุษย์ที่มีหลายมิติในตัวเอง ต้องเป็นทั้งนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักผลิต และผู้ขาย โดยงานวิจัยที่ออกมาจะต้องเป็นงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่คิดเองและไม่ได้ลอกเลียนแบบใคร ไม่ได้คัดลอกสิทธิบัตรผู้อื่น และจะต้องเป็นงานวิจัยที่ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วย

๓.๓ การเสวนา เรื่อง เวทีผู้เรียนและครู: รู้จักวิจัย...เครื่องมือสร้างทุนปัญญาของมนุษย์

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗๒ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาระสำคัญ

การวิจัยเป็นกระบวนการหรือเครื่องมืออย่างหนึ่งที่นำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัย เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และหาเหตุผล ทั้งครูผู้สอนยังสามารถนำการวิจัยมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเรียกว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และหากมองการวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จะทำให้เห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ การที่ครูจะนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน ครูจะต้องมีความเข้าใจชัดเจนในกระบวนการวิจัยและสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของการจัดการศึกษาได้ ดังนั้นการเสวนาในเรื่องนี้ จึงเป็นการเล่าประสบการณ์ของนักเรียนในการทำวิจัย และประสบการณ์ของครูในการสอนโดยใช้การวิจัยและการทำวิจัยในชั้นเรียนเช่นกัน

การวิจัยเริ่มต้นจากการสงสัยใคร่รู้ เรียกว่า คำถามวิจัย เป็นการฝึกนิสัยให้รู้จักสงสัยและพยายามหาคำตอบ ขั้นตอนต่อมาคือจะไปหาคำตอบได้ที่ไหน อย่างไร คือ วิธีการวิจัย กำหนดว่าใครจะเป็นคนให้คำตอบ คือ การออกแบบการวิจัย (Research design) กำหนดประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง ส่วนวิธีได้มาซึ่งคำตอบ ถ้าเป็นเอกสารก็ต้องไปค้นคว้า ถ้าไม่พอก็ไปหาผู้รู้ คือการไปสัมภาษณ์ แต่ถ้าต้องไปถามหลายคนและไม่สะดวกที่จะไปถาม ก็เป็นการส่งแบบสอบถามออกไป เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็มาจัดกระทำ วิเคราะห์ นำมาเรียบเรียงเขียนเป็นรายงาน และนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนกัน ผลที่ได้คือการเกิดทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ครูจะต้องเป็นผู้คอยกระตุ้น จูงใจ ให้เด็กเกิดความสนใจ และช่วยประคับประคอง การวิจัยเป็นการฝึกนิสัยใฝ่เรียนรู้ และเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง สิ่งเหล่านี้ถ้าเด็กได้รับการฝึก ชีวิตของเขาจะเริ่มต้นด้วยการตั้งโจทย์ หาวิธีการแก้ไข หานวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปพัฒนาการทำงานต่อไป

หนังสือของท่านพระธรรมปิฎก พระพรหมคุณาภรณ์ เขียนว่า วิจัย มาจากศัพท์บาลีว่า วิจโย แปลว่า ปัญญา คำว่า วิจัย แปลว่า ปัญญา และนิยามการวิจัย คือ การใช้กระบวนการทางปัญญาเพื่อให้เกิดปัญญา กระบวนการทางปัญญาคือกระบวนการที่น่าเชื่อถือ และการวิจัยคือการเปลี่ยนปัญหาให้เป็นปัญญา

ด้วยกระบวนการทางปัญญา ผลสุดท้ายจะเกิดคุณลักษณะที่ตัวผู้เรียน ที่นอกจากจะได้ความรู้จากสิ่งที่ค้นหาแล้ว ยังสามารถคิดได้ด้วยตัวเอง และที่สำคัญคือมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ซึ่งจะติดตัวไปตลอด เมื่อพบปัญหา/สถานการณ์ใหม่/การเปลี่ยนแปลง ก็จะสามารถหาคำตอบหรือศึกษาหาความรู้ได้ นั่นคือเกิดปัญญา บางคนมีความรู้แต่ไม่มีปัญญา การวิจัยทำให้มีทักษะการคิดและมีความสามารถในการคิดประดิษฐ์ ซึ่งต่างจากคนส่วนใหญ่ที่มีนิสัยชอบบริโภค คือให้คนอื่นคิดให้ สรุปว่าเมื่อมีโจทย์วิจัย มีวิธีหาคำตอบ ส่วนสำคัญที่สุดคือคำตอบของผลการวิจัยหรือเกิดปัญญา และการนำปัญญาไปใช้ประโยชน์ ซึ่งคุณค่าของปัญญาไม่ใช่เกิดเฉพาะต่อตัวเอง แต่เกิดปัญญาต่อองค์กร ต่อวิชาชีพ ต่อประเทศ งานวิจัยที่ทำขึ้นมาจึงไม่ใช่เพื่อตัวเอง แต่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น เช่นเดียวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ก็ทำเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนซึ่งก็เป็นการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยโดยตรง

การสอนให้เด็กเป็นนักวิจัยจึงไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป แต่ครูอาจารย์ก็ต้องหาวิธีจูงใจ ครูอาจารย์หลายคนหาวิจัยโดยไม่รู้ตัว ขณะที่สอนหนังสือก็ได้้นำกระบวนการวิจัยสอดแทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว เช่น ให้ทำวิจัยเรื่องตัวเอง โดยเริ่มต้นให้เด็กเขียนจุดเด่นของตัวเอง และจุดที่ควรปรับปรุง (แต่ไม่บอกว่าจุดด้อย) และให้เลือกจุดที่ควรปรับปรุงมา ๓ ข้อ และหาวิธีการปรับปรุง ระยะเวลาในการปรับปรุง ใช้เวลาเท่าไร และให้เขียนเป็นรายงาน ซึ่งเด็กตั้งชื่องานว่า การสลายจุดอ่อนของข้าพเจ้า โดยหวังว่าเด็กจะนำวิธีเหล่านี้ไปแก้ปัญหาของตัวเอง

ประสบการณ์จากการสอนโดยใช้การวิจัย

ครูสามารถนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนได้ทุกวิชา ปัญหาคือ ครูจะคิดว่าทำไมต้องทำ ทำแล้วได้อะไร เด็กก็ตั้งคำถามว่าทำไมต้องทำ เพราะเวลาสอบเข้าสถาบันต่างๆ จะสอบเพียงองค์ความรู้ ไม่ได้สอบทักษะ กระบวนการ และการคิดวิเคราะห์ ผู้ปกครองก็จะถามว่าทำไปทำไม ถ้าคิดเป็นแต่สอบไม่ได้หรือไม่ก็ให้ไปสอนหลังจากเด็กสอบได้ก่อน แต่หากสามารถขยายความรู้และประโยชน์ด้านการวิจัยให้มากขึ้น งานวิจัยระดับโรงเรียนก็น่าจะพัฒนาเพิ่มขึ้น

ตอนแรกโรงเรียนสตรีวิทยาก็ยังไม่ได้จัดเป็นรายวิชา เพียงแต่เปิดเป็นโครงการวิจัย นักเรียนคนใดสนใจทำวิจัยก็สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ปรากฏว่าเด็กให้ความสนใจมาก หลังจากนั้นจึงจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นอยู่กลุ่มวิชา โดยเริ่มสอนจากเรื่องง่ายๆ เพื่อให้เด็กมีความสุขในการเรียนวิจัย เช่น

- มัธยมศึกษาปีที่ ๑ จะเน้นการวิจัยแบบสำรวจ ให้เด็กรู้จักพื้นฐานการวิจัย ความหมายของการวิจัย และทฤษฎีต่างๆ จากนั้นให้เด็กแบ่งกลุ่มและคิดประเด็นที่ต้องการศึกษาและกำหนดหัวข้อ และให้เลือกหัวข้อด้วยวิธีประชาธิปไตย คือ ให้เด็กนำเสนอหัวข้อและให้เพื่อนๆ แสดงความคิดเห็น ผลที่ได้คือความภาคภูมิใจ

- มัธยมศึกษาปีที่ ๒ จะเน้นการวิจัยเชิงทดลองและประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ โดยให้เด็กเรียนทฤษฎีก่อน ให้อธิบายการวิจัยเชิงทดลองทำอย่างไร และการประดิษฐ์ทำอย่างไร จากนั้นจึงให้เด็กกำหนดประเด็นปัญหา โดยมองที่ตัวเองหรือรอบๆ ตัวเองก่อน แล้วขยับไปมองที่ชุมชนและสังคม ครูจะให้ใบงานโดยใบงานที่ ๑ ให้นักเรียนกำหนดประเด็นปัญหาและนำมาปรึกษาหารือกันในกลุ่มว่าจะเลือกประเด็นใด โดยในทอม ๑ จะให้คิดหัวข้อและเขียนเค้าโครง ทอม ๒ ให้ออกแบบการทดลอง ทำการทดลอง และนำเสนอผลการวิจัย โดยมีครูที่อยู่ในทีมวิจัยมาให้ความคิดเห็น และให้เพื่อนนักเรียนซักถามโต้ตอบกันด้วยเหตุผล จากนั้นให้นักเรียนกลับไปแก้ไขงานวิจัยและเขียนรายงานฉบับเต็ม ๕ บท

ผลการวิจัยที่ได้จะไม่เก็บไว้เฉยๆ ครูจะจัดให้มีการแข่งขันประกวดผลงานวิจัยของนักเรียนทุกคน โดยเริ่มจากการแข่งขันกันเองภายในห้องเรียน ในระดับชั้นและระดับโรงเรียน ครูมีการจัดทำหนังสือรวบรวมนักวิจัยทุกรุ่น ซึ่งพบว่า เด็กแต่ละคนมีมุมมองที่ดีและแตกต่างกันไป เช่น เมื่อปีการศึกษาที่ผ่านมา มีเด็ก

นักเรียนไปรับประทานพิซซ่าและเกิดความคิดว่าจะกินพิซซ่าอย่างไรไม่ให้อ้วน จึงทดลองนำฟักทองมาทำเป็นแป้งพิซซ่าแทน และได้รับคำชมเชย

ประสบการณ์จากการทำวิจัยของนักเรียน

นักเรียนคนที่ ๑:

ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เรียนวิจัยตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความชอบและรู้สึกสนุก เพราะเมื่อมีคำถามและสามารถหาคำตอบได้ด้วยตัวเองจึงรู้สึกภูมิใจมากกว่าไปหาคำตอบจากอินเทอร์เน็ต โดยที่ไม่รู้ว่าข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีวิธีการได้มาอย่างไร ตอนที่เรียนอยู่ชั้น ม.๑ ได้ทำวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับการเรียนพิเศษของนักเรียน พบว่า เด็กไม่ต้องการแคเรียน ไม่ต้องการแค่อนาคตที่ดี แต่ต้องการเพื่อน ต้องการคนที่สามารถคุยด้วยได้เมื่อไม่สบายใจ ต้องการเล่นกีฬากับเพื่อน ต้องการมีความสุข มากกว่านั่งเรียนพิเศษ

เมื่อเรียนชั้น ม.๒ ได้ทำวิจัยเรื่องโอเอซิส เนื่องจากมีความคิดว่า กระดาษที่ใช้แล้วทั้ง ๒ หน้า มีจำนวนมาก และไม่สามารถนำไปใช้ทำอะไรได้ ส่วนกระดาษที่ใช้ทำอักษรเบรลล์จะต้องเป็นกระดาษที่มีความหนา/แข็ง ด้วยเหตุผลนี้จึงได้คิดประดิษฐ์เครื่องที่ใช้อัดกระดาษให้เป็นก้อน โดยภายในใส่เมล็ดของต้นไม้ไว้ และเมื่อนำก้อนกระดาษไปจุ่มน้ำและฝังดิน เมล็ดดังกล่าวก็จะงอกออกมาเป็นต้นไม้ สิ่งประดิษฐ์นี้ได้แนวคิดมาจากหลักการทำเครื่องอัดขยะ ที่เมื่ออัดขยะให้เป็นก้อน ขยะจะยังคงเป็นก้อนได้โดยไม่ต้องใช้กาว

ประโยชน์จากการทำวิจัย คือ ได้มีการแลกเปลี่ยนเหตุผลและซักถามกันและกัน ได้แสดงทัศนคติของตนเอง ช่วยให้ได้ใช้ความคิด คิดนอกกรอบได้ไม่ผิด เนื่องจากทุกคนมีความคิดเป็นของตัวเอง

นักเรียนคนที่ ๒:

ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ศึกษาอยู่ในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ซึ่งเน้นการวิจัยมากกว่าห้องอื่นๆ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจะต้องทำงานวิจัย ๑ เรื่อง ซึ่งได้เลือกทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสารก่อมะเร็ง สาเหตุที่เลือกหัวข้อนี้ เนื่องจากในสังคมปัจจุบันคนบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นสาเหตุให้เกิดโรคมะเร็ง จึงทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งว่าเกิดจากอาหารประเภทใด ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากอาหารประเภททอด จากการใช้น้ำมันทอดซ้ำๆ ที่ผู้ประกอบการต้องการลดต้นทุนการผลิต ปัจจัยที่ศึกษาคือจำนวนครั้งที่ทอดซ้ำ และชนิดอาหารทอดซ้ำ ว่ามีผลต่อปริมาณสารก่อมะเร็งมากน้อยแค่ไหน

การเรียนวิจัยในชั้น ม.๔ อาจารย์จะสอนว่างานวิจัยคืออะไร (เนื่องจากเพิ่งย้ายมาเรียนที่นี้ตอนมัธยมศึกษาตอนปลาย) มีหัวข้ออะไรบ้าง ต้องมีการเสนอปัญหา วัตถุประสงค์ ตัวแปรต้น ขั้นตอนการวิจัย และให้คิดหัวข้อวิจัย ในชั้นม.๕ อาจารย์ให้กำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีการ และนำเสนอเค้าโครงงานวิจัยเพื่อเสนอต่อกรรมการภายนอก และให้กรรมการให้ข้อเสนอแนะ นักเรียนก็จะนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับแก้ ส่วนในชั้น ม.๖ จะเป็นการนำเสนอผลงานวิจัยให้กรรมการภายนอกพิจารณา

ประโยชน์จากการทำงานวิจัย คือ ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดนอกจากการเรียนในชั้นเรียน การทำวิจัยทำให้รู้จักคิดและสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น และเป็นการสร้างสมประสบการณ์

นักเรียนคนที่ ๓

ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทำวิจัยเกี่ยวกับผลของรังสีแกมมาต่อลักษณะภายนอกของพืช มีความคิดว่าสิ่งที่สำคัญในการทำวิจัยคือความชอบ โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนจะใช้เวลาในการทำวิจัย ๓ ปี คือตั้งแต่ชั้น ม.๔ - ม.๖ ในปีแรกอาจารย์จะให้ทำแล็บเกี่ยวกับสาขาต่างๆ เพื่อดูว่ามีความสนใจในสาขาไหน จากนั้นให้คิดหัวข้อและนำหัวข้อนั้นไปปรึกษากับอาจารย์ในสาขาวิชานั้นๆ ดูความ

เป็นไปได้ว่ามีความสามารถทำการวิจัยในหัวข้อที่เลือกภายใต้ความรู้ที่มีอยู่หรือไม่ งานวิจัยนั้นมีประโยชน์ต่อสังคมอย่างไรหรือสามารถนำไปต่อยอดอะไรได้บ้าง และที่สำคัญคือเป็นการติดตามผลงานของนักเรียนเป็นระยะๆ ทำให้งานวิจัยที่ได้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้การติดต่อประสานงาน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง หรือทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือหน่วยงานภายนอก และที่ชอบเรื่องการวิจัย เพราะ คำพูดของอาจารย์ที่ระลึกอยู่เสมอ คือ “ครูจะต้องรู้ทุกอย่างที่จะสอนนักเรียน แต่จะไม่สอนนักเรียนทุกอย่างที่รู้”

การวิจัยในชั้นเรียน

ปัจจุบันปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครู คือการเขียนงานวิจัยในชั้นเรียน ต้องเริ่มจากการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนของครู เพราะการปรับเปลี่ยนครูยากกว่าเปลี่ยนนักเรียน แต่ถ้าปรับที่ตัวครูก่อนให้ได้ ก็จะส่งผลถึงเด็กทันที เพราะเด็กพร้อมที่จะรับ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนหรือศึกษานิเทศก์คือการพยายามปรับวิธีการสอนของครู ซึ่งครูในปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งต้องให้กำลังใจและสนับสนุนกัน และกัน ครูมีทัศนคติในการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมาก การเขียนงานวิจัยก็เขียนได้ดีมากขึ้น จะเห็นได้จากการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ครูสภาจำนวนมาก

การปรับเปลี่ยนครู เริ่มต้นด้วยการคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีและมีทางเลือก แต่อย่าเริ่มต้นด้วยปัญหาเพราะจะทำให้ไม่อยากทำ ต้องเริ่มต้นด้วยการปรับเปลี่ยนการสอน สามารถสอดแทรกเข้าในกระบวนการเรียนการสอนได้ บางแห่งอาจจัดเป็นชั่วโมงเรียนเพื่อให้เด็กเรียนเต็มเวลา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยมีเจตนาให้สอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนในทุกรายวิชา เวลาจัดก็ไม่ต้องสอนเนื้อหาทั้งหมด เพียงดูว่าเนื้อหาส่วนไหนที่ควรจะต้องเติมเต็ม เมื่อแทรกและค่อยๆ ทำ เริ่มทำแบบง่ายๆ ก่อน อย่าเพิ่งให้เด็กทำเต็มรูปแบบ ในเบื้องต้นคือการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นว่าการปรับเปลี่ยนการสอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ ให้เห็นการสอนโดยการบอกให้จัด ให้สอนโดยการช่วยให้นักมีบทบาทมากขึ้น คำถามที่อยากให้ถามเด็กที่เก่ง อย่าเอาคำถามยากไปถามเด็กที่ไม่เก่ง ถ้าเขาตอบไม่ได้ก็อย่าไปซ้ำเติม เด็กก็จะมีความกล้าในการตอบคำถาม

การสร้างแรงจูงใจหรือการสร้างกลุ่มเครือข่ายโดยใช้เพื่อนนำหรือขับเคลื่อน จากการбинเดี่ยวหรือทำอะไรรคนเดียว เขาจะถามกันเอง มีการแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม ดังนั้นผู้บริหารต้องคิดวิธีการ คติยุทธศาสตร์ให้แนบเนียนเพื่อจูงใจเขา อย่าใช้การสั่งการอย่างเดียว แต่ให้เป็นการหารือกัน พอทำได้ก็ชื่นชม ติดตามนิเทศ ผู้บริหารคนใดไม่เคยชม ก็หัดชมเชยและต้องชมต่อหน้าคนอื่น แต่ถ้าดูให้เรียกมาดูในห้อง หลังจากนั้นให้มีการติดตามประเมินผล สร้างเครือข่ายและส่งออกไปข้างนอก ให้ตื่นตัวตลอดเวลา และให้สังเกตว่าครูคนไหนที่สามารถเป็นแกนนำได้ ก็ให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อน แบบนี้เรียกว่าปรับเปลี่ยนโดยพฤติกรรมกลุ่ม

เมื่อกล่าวถึงการสอนโดยใช้การวิจัย ทำได้ ๒ ส่วน คือ ใช้ผลการวิจัยมาสอน นักเรียนก็สามารถเอาผลการวิจัยมาใช้ได้เหมือนกัน แต่เราเน้นการใช้กระบวนการวิจัย ครูก็สอนโดยใช้กระบวนการวิจัย เด็กก็ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และที่ว่าจะเก็บเกี่ยวงานที่สอนโดยใช้กระบวนการวิจัยมาเป็นงานวิจัยของครูได้อย่างไร คือ เรากำลังสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย เราก็เขียนผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน ว่าเกิดผลอย่างไรต่อเด็ก เด็กเกิดทักษะ เกิดความภาคภูมิใจ เราก็นำข้อมูลตรงนั้นมาเขียนเป็นงานวิจัย งานวิจัยที่เด็กทำออกมาก็เป็นผลงานวิจัยของเด็ก แต่งานวิจัยของครูคือผลจากการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย ดังนั้น งานวิจัยจึงมีนวัตกรรม ๒ ส่วน คือ นวัตกรรมที่ครูกคิดผลผลิต (product) คิดสื่อ เอาไปสอน และดูแล แต่อีกส่วนหนึ่งคือใช้นวัตกรรมแบบวิธีสอน (Methodology) คือ ผลของการสอนว่าเป็นอย่างไร เหมือนเราสอนแบบใช้โครงงาน ก็เป็นส่วนหนึ่งให้เด็กคิดวิเคราะห์ ครูก็เขียนกระบวนการวิจัยว่าสอนอย่างไร ผลเป็นอย่างไร ผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอย่างไร เวลาครูใช้การวิจัยเป็นฐาน เราจะไม่หวังผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ แต่หวังเพียง

กระบวนการเรียนรู้ของเด็กมากกว่า ถ้าเด็กเกิดทักษะในการคิด แต่ถ้าเกิดปัญหาแล้วจะแก้อย่างไร จะหาคำตอบได้อย่างไร ตรงนี้ที่คุ้มค่า แต่ถ้าเป็นงานวิจัยของนักวิชาการต้องมีความเชื่อถือ ส่วนรายละเอียดเรื่องการเขียนรายงานวิจัยก็ไม่ต้องกังวลเพราะสามารถเรียนรู้ได้และค่อยๆ เรียนรู้กันไป

ประเด็นถาม-ตอบ

Q : กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ นักเรียนที่มีความพร้อมก็จะไปค้นคว้าในเรื่องที่สนใจเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียน แต่นักเรียนส่วนใหญ่แม้แต่เนื้อหาสาระที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางก็ยังไม่แตกฉาน ดังนั้นจะมีวิธีการใดที่จะทำให้เด็กกลุ่มนี้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น จะทำอย่างไรให้ครูเห็นว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องปกติธรรมดา ปัจจุบัน สพฐ. มีนโยบายให้ครูทำวิจัย ต้องการให้นักเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ โดยปรับกระบวนการเรียนการสอน ให้ครูดูจากตัวชีวิตและใช้วิธีจูงใจให้นักเรียนตั้งคำถามจากตัวชีวิต จากนั้นให้ครูประมวลผลคำถามให้สอดคล้องกับตัวชีวิตและเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบ หาความรู้ที่เป็นระบบเพื่อแก้ปัญหา ซึ่ง สพฐ. คิดว่าวิธีการนี้จะช่วยสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์

Q : บริบทของโรงเรียนไม่ได้ใช้วิจัยเป็นฐานในการเรียนการสอน ครูทุกคนไม่ได้ทำวิจัย มีเพียงบางท่านที่สนใจและต้องการทำวิจัย โรงเรียนใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนทำโครงงาน แต่ไม่ได้ทำทั้งหมด ทำเพียงบางหน่วยหรือบางเรื่องเท่านั้น ปัญหาที่พบคือเด็กขาดความรู้พื้นฐานด้านการวิจัยหรือการทำโครงงาน ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมากและอาจไปเบียดบังเวลาเรียนของวิชาอื่น

A : การบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัย ให้เด็กใช้เวลาไม่มาก ช่วงเริ่มแรกอาจใช้เวลาเพียง ๑-๒ คาบ หลังจากนั้นจะเป็นการติดตามงานของครู ซึ่งอาจจะใช้คาบเรียนที่ว่างหรือท้ายคาบเรียน แต่ประเด็นอยู่ที่ครูต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำในสิ่งที่สนใจ ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง ก็จะตอบโจทย์ที่ว่าทำอย่างไรนักเรียนจึงจะมีความรู้ด้านวิชาการ เมื่อได้ทำตามที่จัดการศึกษาแล้วทำให้เด็กมีความสุขในการเรียนรู้แน่นอนเนื้อหาที่จะตามมา ที่ผ่านมามีเด็กไม่น่าเป็นห่วง สิ่งที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือครู ทำอย่างไรครูจะสอนให้เด็กทำวิจัยโดยที่เด็กไม่รู้ตัวหรือไม่รู้ว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่คือการทำวิจัย สอนโดยไม่บอก เปิดโอกาสให้เด็กไปค้นคว้าเอง ชี้แนะ ชักชวน ตั้งประเด็น สนุกไปกับการเรียนรู้กับเด็ก นี่เป็นปัญหาที่ท้าทาย เป็นเรื่องที่น่าทำ ในภาพรวมของเด็กจะเป็นแบบนี้ทั้งหมด แม้แต่เด็กที่อยู่ห่างไกล ไม่ว่าโรงเรียนจะอยู่ที่ไหน ถ้าเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพ ได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขาอยากรู้ ได้มีความสุข ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ เด็กก็จะได้พัฒนา หากโรงเรียนมีครูที่มีวิธีการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ก็ให้ครูคนนั้นมาแบ่งปันกับเพื่อนครู ต้องสร้างกลุ่มครูให้เห็นคุณค่าของการสอนแบบนี้ เห็นคุณค่าของวิชาชีพครู ไม่ใช่แค่สอนเนื้อหาไปวันๆ ครูที่สอนโดยกระบวนการวิจัยจะพบว่าช่วงที่เด็กจะส่งงาน ครูจะไม่ค่อยมีเวลาพัก ดังนั้น ครูต้องเสียสละมาก ทำอย่างไรครูของเราจะเป็นแบบนี้

การสอนเด็กจะต้องค่อยๆ พูด ค่อยๆ อธิบาย ต้องกระตุ้นหลายๆ ครั้ง เด็กจึงจะเข้าใจ การพัฒนาการศึกษาในปัจจุบันจะเน้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสูงมาก ครูจึงควรนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เด็กจะมีความสุขในการเรียนเพราะสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยประสบการณ์ตรง ถ้าเป็นวิชาคณิตศาสตร์ เด็กก็จะมีทักษะการคิดคำนวณมากขึ้น รู้จักการวิเคราะห์และสามารถนำตัวเลขมาคิดเป็นโจทย์ปัญหาได้ เช่น เรื่องทะเบียนรถ บ้านเลขที่ หมายเลขโทรศัพท์ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการสืบค้นและการสำรวจ

ทุกที่มีปัญหา ทุกบริบทก็มีปัญหา โรงเรียนใหญ่ก็ไม่ใช่ไม่มีปัญหาในการสอนโดยใช้การวิจัย โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเก่งมากๆ ก็จะเน้นการสอนเนื้อหาและการสอบเข้า แต่จากประสบการณ์ คือ

โรงเรียนให้ส่งหมวดดีเด่นไปประกวดที่ สพฐ. โดยเน้นเรื่องนวัตกรรมซึ่งโรงเรียนได้รับรางวัล จึงกลับมาดูว่าโรงเรียนใช้นวัตกรรมอะไร แต่ก็มองไม่ออก สิ่งหนึ่งที่ประสบความสำเร็จได้คือใจ บางครั้งการทำอะไรด้วยวิธีการเดิมๆ แต่ทำด้วยความทุ่มเทและใส่ใจ ก็สามารถประสบความสำเร็จได้ เด็กมีความภูมิใจ ครูก็ภูมิใจที่เด็กคิดเป็น

ในฐานะที่เป็นครูสอนโดยใช้การวิจัย การสอนเด็กให้ทำวิจัยไม่เป็นการเสียเวลาเรียน เนื่องจากโรงเรียนสตรีวิทยาจัดให้การวิจัยเป็นวิชาหนึ่งเพิ่มเติม ดังนั้น ใน ๑ สัปดาห์ เด็กจะเรียนวิจัย ๒ คาบ บวกกับการเรียนนอกรอบ เพราะมีสอนวิจัยคนเดียว เด็กนักเรียนต้องเรียนวิจัยทุกคน จำนวนกว่า ๑๐ ห้อง ประมาณกว่า ๒๐๐ กลุ่ม รวมทั้งให้คำปรึกษากับเด็กที่ทำโครงการ ข้อสำคัญที่สุด ครูต้องมีใจรักและทุ่มเทให้กับเด็กเพื่ออนาคตของเด็ก

Q : ปัจจุบันเป็นนักศึกษาทุนเรียนปริญญาโท สสวท. เรียนจบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์เคมี ต้องทำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Action Research) และกำลังคิดหัวข้อวิจัยอยู่ จึงอยากถามว่า ในห้องเรียนที่เข้าโครงการมีปัญหาอะไรบ้างที่อาจารย์คิดว่ายาก และต้องการงานวิจัยเพื่อมาส่งเสริมการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

A : คำถามนี้เป็นปัญหาของคนที่ไม่มีปัญหา คือ ยังไม่อยู่ในบริบทของโรงเรียนและเรียนหนังสือ และมองปัญหาจากภายนอกเข้าไป ก็จะไม่เห็นปัญหาที่แท้จริง เนื่องจากปัญหาของคนอื่นอาจจะไม่ใช่ปัญหาของเรา สภาพปัจจุบันที่ทำวิจัย คือ เป็นงานวิจัยที่ไม่ตอบโจทย์จริงๆ คือ เราไปหาปัญหา แต่เราไม่ได้ไปเจอปัญหาเอง คือ สร้างปัญหาเพื่อเข้าไปแก้ปัญหา เพราะบางครั้งไม่ใช่ปัญหาแต่คิดว่าเป็นปัญหา ถ้าจะได้ปัญหาของการวิจัยจริงๆ น่าจะต้องเข้าไปสัมผัสกับห้องเรียน สัมผัสกับโรงเรียน สัมผัสกับเด็กจริงๆ

๓.๔ การเสวนา : ข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัล

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๕๐ คน โดยการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มีการนำเสนอผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกรอบที่ ๑ เพื่อนำเสนอและประกวดชิงรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น จำนวน ๒๔ เรื่อง โดยได้จัดกลุ่มหรือหมวดหมู่หัวข้อวิจัยทั้งหมด ๖ หัวข้อ และสรุปข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๔.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๓ เรื่อง คือ

- (๑) รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า
- (๒) การพัฒนาสื่อภาพยนตร์ “สัตว์หิมพานต์” เพื่อผู้พิการทางสายตา
- (๓) การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา

ข้อค้นพบสำคัญคือ

- (๑) เป็นงานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับผู้ด้อยโอกาสหรือผู้ต้องการการสนับสนุนที่จำเป็นซึ่งต้องแตกต่างจากผู้อื่นทั่วไป
- (๒) เป็นงานวิจัยที่นับได้ว่าทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคและประเทศไทย ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพสิทธิทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียมกับผู้มีโอกาสอื่นๆ
- (๓) งานวิจัยในกลุ่มนี้ตอกย้ำความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีการแก้ไขทัศนคติ และความเข้าใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อตัวผู้เรียน มีการพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน หรือแม้แต่ตัวผู้เรียนเอง ให้เข้าใจเพื่อนที่ต่างจากตัวเองและก็ต้องเข้าใจตัวเองด้วย

สรุป: การจัดการศึกษาที่ต้องพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง คือ การศึกษาที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันของคนกับวัฒนธรรม คำสอน และเคารพในสิทธิของกันและกัน

๓.๔.๒ การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๕ เรื่อง คือ

- (๑) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

(๒) การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ “ความรัก” เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

(๓) การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

(๔) กลยุทธ์การสร้างความยืดหยุ่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียน จากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม : การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ

(๕) การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่: การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติโดยใช้เอสอีเอ็มกลุ่มพหุ

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) การสนับสนุนอำนวยความสะดวกเป็นวิธีการที่ต้องพัฒนามาก และจำเป็นต้องทำแผนการเรียนรู้ในทศวรรษที่ ๒๑ เด็กต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนครูต้องเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก สอนน้อยแต่ให้เรียนรู้มาก (Teachers learn more) “ทำอย่างไรให้นักเรียนได้เรียน”

(๒) มหาวิทยาลัยกับโรงเรียนทำงานเป็นเครือข่าย โรงเรียนต้องการที่เลี้ยงด้านวิชาการ มีครู มีกิจกรรมที่ดี ทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงได้ เชื่อว่าโรงเรียน ครู ผู้บริหาร ควรชวนช่วยตัวเองได้

(๓) ข้อค้นพบเกี่ยวกับวิธีการวิจัย (Methodology)

(๓.๑) งานวิจัยบางเรื่องมีทั้งแบบที่ใช้วิธีการ สร้างรูปแบบ นำไปทดลอง พิสูจน์ว่ารูปแบบใดใช้ได้ดีเพียงใด คนสร้างและคิดว่าดี ดังนั้นน้ำหนักที่นำเสนอจึงอยู่ที่รูปแบบ ส่วนผลการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนักศึกษาเป็นรอง

(๓.๒) งานวิจัยอีกส่วนหนึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มหรือองค์กรเป้าหมาย โดยกำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมาย สิ่งที่ต้องการพัฒนา (ปึกธงเป็นเป้าหมายไว้ร่วมกัน) แล้วต่างคนต่างองค์กรไปทำตามบริบทความพร้อมของตน/องค์กร เสร็จแล้วสรุปเป็นรูปแบบ ซึ่งมักจะได้หลายรูปแบบ โดยพบว่าน้ำหนักของการนำเสนอจะอยู่ที่ผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก เยาวชน หรือกลุ่มเป้าหมาย

(๓.๓) งานวิจัยบางเรื่องให้ความสำคัญเท่ากัน แต่ผู้เรียนได้น้ำหนักมากกว่า

(๔) พบหลุมดำเกี่ยวกับการเลือกใช้เครื่องมือ การเก็บข้อมูล ประมวลผล คิดวิเคราะห์ เลือกวิธีไม่เหมาะสม และการแปลผลไม่ลงลึกพอที่จะใช้เป็นประโยชน์ได้ หรือแปลผลอย่างเหมารวม ตัวอย่างเช่น คนนี้เป็นอย่างไร ทุกคนที่เหมือนคนนี้เป็นอย่างไรที่บอกหมด

(๕) งานวิจัยควรบอกวิธีการอย่างไร มากกว่าเพียงอะไร เป็นอย่างไร เกิดอะไร

๓.๔.๓ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๓ เรื่อง คือ

(๑) การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

(๒) นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิง (e-Learning) แบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

(๓) การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) ได้รูปแบบ/การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้น ป.๖ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ตามกระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้ (๑) เสาะหา รวบรวม ประมวลความรู้ (๒) คัดเลือกและตัดสินใจ

(๓) วิเคราะห์สร้างเนื้อหา (๔) ออกแบบและวางแผน (๕) มิติสัมพันธ์ (๖) ศึกษาการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมประยุกต์ (๗) ปฏิบัติการสร้างผลงาน (๘) ตรวจสอบทดลองใช้ (๙) ปรับปรุง (๑๐) เผยแพร่และนำไปใช้

(๒) ได้ต้นแบบชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอน e-Learning บนหน้าเว็บแบบสำเร็จรูป ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน โดยใช้ Google sites ทำเป็นระบบการจัดการเรียนการสอน (Learning Management System) รายวิชากายภาคศาสตร์และรังสีกายภาคศาสตร์

(๓) ได้ต้นแบบสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ในวิชาวิเคราะห์ก๊าซในเลือดของนักศึกษาแพทย์ ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ที่สามารถติดตามกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

๓.๔.๔ การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๕ เรื่อง คือ

การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีผลงานวิจัย ๓ เรื่อง

(๑) การวิจัยนำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

(๒) การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา แบบโรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระยะที่ ๒

(๓) การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) หลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียน ใน ๕ องค์ประกอบหลัก

๑. ความสามารถพื้นฐานทางจริยธรรม (Ethical Underpinning) ได้แก่ การอยู่ร่วมและมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการตระหนักถึงความสวยงามของการอยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๒. ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (Knowledge) ได้แก่ ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ และความรู้ที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับประเทศตนเองและประชาคมโลก

๓. ความสามารถในการคิด (Thinking) ได้แก่ คิดแก้ปัญหา คิดเชิงวิเคราะห์ คิดเชิงสร้างสรรค์และคิดเชิงวิพากษ์

๔. ความสามารถในการนำตนเอง (Leadership) ได้แก่ ตระหนักในคุณค่าตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันตนเอง และความสามารถในการโน้มน้าว จูงใจผู้อื่นให้คล้อยตาม

๕. ความสามารถที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู (Competency) ได้แก่ การใช้ภาษาและเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การใช้จิตวิทยา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการดำรงตนในการประกอบวิชาชีพครู

(๒) ได้รูปแบบและหลักสูตรการพัฒนาครูและผู้บริหารการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ใช้ ๓ องค์ประกอบหลัก คือ

๑. การมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัย โรงเรียน ชุมชน

๒. ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน ๓ ด้าน: บรรยากาศ เจตคติ การคาดหวังและแรงจูงใจ

๓. ใช้กระบวนการพัฒนา ๓ รูปแบบ คือ การฝึกอบรมโดยตรง (Direct Training) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน (Learning in School) และการเรียนรู้นอกโรงเรียน โดยใช้เครือข่ายทางสังคม (Learning out of School via Social Network)

(๓) ด้ำนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู (คู่มือสำหรับอาจารย์ เอกสารการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู) ๙ สมรรถนะ คือ ๑) การกำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ในการประเมินและสิ่งที่ประเมิน ๒) การให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน ๓) การสร้างและใช้เครื่องมือ ๔) การให้คะแนนและแปลความหมาย ๕) การออกแบบการประเมินสภาพจริง ๖) การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน ๗) การให้ระดับคะแนนและการรายงานผล ๘) การใช้การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู ๙) การจัดทำโครงการในการออกแบบการประเมินการเรียนรู้ โดยการพัฒนาสมรรถนะผ่านการใช้กระบวนการสอน ๕ ขั้นตอนคือ กระตุ้นความสนใจ สืบเสาะหาคำตอบ สรุปผล ขยายความรู้และประเมินผล

สำหรับการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลงานวิจัย ๒ เรื่อง

(๑) ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐ ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

(๒) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) ในการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบของพหุวัฒนธรรม จำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้บริหาร เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

(๒) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูภาคใต้ ใน ๓ ด้าน คือ ๑) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ๒) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ๓) การจัดการชั้นเรียน คือประสบการณ์ในการสอนและการพัฒนาตนเองของครู โดยการพัฒนาด้านตนเองของครูมีผลมากที่สุด

สรุป

(๑) สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(๒) เกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะคุณภาพและโอกาสทางการศึกษา

(๓) การนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ การพัฒนานโยบาย การกำหนดแนวทางการปฏิบัติ การเป็นต้นแบบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (นวัตกรรมต่างๆ)

(๔) การวิจัยในอนาคต ได้แก่ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูในสมรรถนะต่างๆ การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based) และใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-Based) ต้นแบบการเรียนการสอนระบบ e-Learning เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการศึกษาในภาวะวิกฤติ

๓.๔.๕ การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา และการอาชีวศึกษา สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๓ เรื่อง คือ

(๑) การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา

(๒) เกสัชศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมสร้างสรรค์เกสัชกรพันธุ์ใหม่

(๓) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) การพัฒนาศักยภาพวัยรุ่นเพื่อแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝน ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออก ทักษะการสร้างความรู้ใหม่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่การเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

(๒) การปลูกฝังแนวคิดและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพให้บัณฑิตเภสัชศาสตร์เพื่อผลิตเภสัชกรพันธุ์ใหม่ที่ดูแลผู้ป่วยรอบด้านและเน้นการสร้างเสริมสุขภาพ สามารถทำได้โดยการสอดแทรกแนวคิดและกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพเข้าไปในหลักสูตรและพันธกิจหลักของคณะทุกด้าน ซึ่งการดำเนินการและติดตามผลควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและเป็นรูปธรรม โดยใช้วงจร PDCA เป็นตัวควบคุม

(๓) สิ่งสำคัญในการพัฒนาองค์กร คือ ๑) การศึกษาทำความเข้าใจกับบริบทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะพัฒนาอย่างลึกซึ้ง ๒) ดำเนินการให้มีกระบวนการจัดการความรู้เรื่องที่จะพัฒนาจากบุคลากรทุกฝ่าย และ ๓) ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกๆ ฝ่ายและทุกระดับชั้นในองค์กร จึงจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในเรื่องที่จะพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๔.๖ การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน มีผลงานวิจัยทั้งหมด ๕ เรื่อง คือ

(๑) นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ

(๒) ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(๓) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

(๔) ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อตัวแทนความคิดเรื่อง ปრაกฏการณ์ดาราศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

(๕) คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ

ข้อค้นพบสำคัญคือ

(๑) แนวคิดส่วนประสมทางการตลาด 4P's ร่วมกับ 4C's แบบบูรณาการ ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่พึงพอใจของสมาชิก (Emotional Satisfaction--E๑) ในการตัดสินใจซื้อและใช้บริการที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานที่เป็นผลตอบแทนในรูปกำไร (Earnings --E๒) โดยที่

4P's คือ ๑) ด้านสินค้า (Product) ๒) ด้านราคา (Price) ๓) ด้านการจัดจำหน่าย (Place) ๔) ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion)

4C's คือ ๑) ความต้องการของผู้บริโภค (Consumer Wants and Needs) ๒) ต้นทุนของผู้บริโภค (Consumer's Cost to Satisfy) ๓) ความสะดวกในการซื้อ (Convenience to buy) ๔) การสื่อสาร (Communication)

(๒) อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๑๖ สาขา ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน ๓ ด้าน ๒๖ คุณลักษณะ ได้แก่ ๑) ด้านพุทธิพิสัย จำนวน ๑๒ คุณลักษณะ ๒) ด้านจิตพิสัย จำนวน ๘ คุณลักษณะ และ ๓) ด้านทักษะพิสัย จำนวน ๖ คุณลักษณะ

(๓) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อม ร้อยละ ๔๙.๔๘ ในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(๔) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มี ๓ ด้าน คือ ๑) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ ๒) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ ๓) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

(๕) รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก คือ โครงสร้างขององค์ประกอบสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ๕ ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กัน และเมื่อได้บริหารงานวิชาการแล้วจะส่งผลให้โรงเรียนสามารถเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก คือ ๑) หลักสูตร ๒) การจัดการเรียนการสอน ๓) การนิเทศการสอน ๔) การวัดและประเมินผล และ ๕) การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยใช้วงจร PDCA เป็นตัวควบคุม

(๖) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มี ๘ ขั้นตอนคือ ๑) ขั้นการเร้า (Instigation) ๒) ขั้นการศึกษาสำรวจ (Exploration) ๓) ขั้นการสร้างมโนมติเริ่มแรก (Pre-concept) ๔) ขั้นการพยากรณ์ หรือการทำนาย (Predict) ๕) ขั้นอธิบายเหตุในการพยากรณ์ (Explain the predict) ๖) ขั้นการทดลอง (Experiment) ๗) ขั้นอธิบายผลการทดลอง (Explain the result) และ ๘) ขั้นอธิบายความแตกต่าง (Describe the Differences)

(๗) การนำผลการวิจัยและหรือองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เพื่อให้เกิดผล จำเป็นต้องศึกษากลุ่มประชากรที่จะใช้และหรือบริบทชุมชนที่จะใช้ ว่ามีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงอย่างไรกับผลการวิจัยและหรือองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้อย่างไร แล้วจึงจัดทำสื่อเผยแพร่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทแล้วสร้างคู่มือการใช้ในเรื่องนั้นๆ

๔. สาระสำคัญของนิทรรศการและการเสวนาในโซนนิทรรศการ

การจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ มีกิจกรรมวิชาการสำคัญอีก ๑ กิจกรรม คือ การจัดนิทรรศการและการเสวนาในโซนนิทรรศการ โดยกิจกรรมมีเนื้อหาสาระสำคัญ ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เรื่อง วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และการเสวนา เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

ส่วนที่ ๒ การแสดงผลงานวิจัยของผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และนักวิจัยทางการศึกษาที่ผ่านการพิจารณาตัดสินผลงานวิจัยดีเด่น (รอบที่๑) จำนวน ๒๔ เรื่อง จำแนกตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

ส่วนที่ ๓ การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา (Education Research: Re-ED)

ส่วนที่ ๑ การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เรื่อง วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง ทุนทางปัญญาของชาติ และการเสวนา เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

สาระสำคัญของนิทรรศการ

นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง
ทุนทางปัญญาของชาติ ซึ่งการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ ต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริม
สนับสนุน และกระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยทางการศึกษาในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา
ตามแต่ละประเด็นนโยบายการศึกษาของรัฐบาลให้มากขึ้น โดยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ด้าน
การศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ที่สำคัญต้องสนับสนุนให้มีการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ประโยชน์
จากผลงานวิจัยของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความต้องการและทิศทางการ
พัฒนาของประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง
ทุนทางปัญญาของชาติ ๓ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑ พัฒนารอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕- ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำกรอบและทิศทางการวิจัย
ทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษา
ของรัฐบาล มีเป้าหมายเพื่อให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ตลอดจนกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน ใช้เป็น
ฐานคิดและแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ
รวมถึงการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัยทางการศึกษาของประเทศให้ไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ
ตอบสนองต่อความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศไทย

การจัดทำกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) ดำเนินการ
โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและจากการ
ประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๖๒ เรื่อง โดยจำแนกตามนโยบายด้าน
การศึกษาของรัฐบาล และนำไปปรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค
เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาประมวลผลและปรับแก้เพิ่มเติม เพื่อนำเสนอต่อ
คณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านนโยบายและแผนการศึกษา และคณะกรรมการสภาการศึกษา ที่ประชุมมี
มติเห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการ ๓ เรื่อง คือ

- ประสานเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ให้
บรรจุกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของ
มาตรการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และใช้เป็น
กรอบในการพิจารณาส่งเสริม สนับสนุน และจัดสรรงบประมาณดำเนินการวิจัยของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ
และประเภทการศึกษา และประสานงานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยทางการศึกษา

- สร้างกลไกและช่องทางเผยแพร่ทุกรูปแบบ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้
ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

● จัดทำ “คู่มือการดำเนินงาน” กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เพื่อใช้ประกอบเป็นแนวปฏิบัติ

สาระสำคัญของกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล มีดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อสร้างระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยและสังคมโลก

๒. สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้แก่คนไทยทุกเพศ ทุกวัย และทุกกลุ่ม มีทางเลือกในการรับการศึกษาอย่างทัดเทียมและทั่วถึง เพื่อการพัฒนาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ มีขีดความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ เพื่อสร้างศรัทธาและการยอมรับเป็นวิชาชีพชั้นสูง

๔. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของกำลังคนของประเทศ รวมทั้งต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๕. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษามาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาในทุกกลุ่มทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๖. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาปัญญาของคนในชาติ ซึ่งนำไปสู่ความเข้มแข็งของประเทศ

๗. เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ให้มีศักยภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันทัดเทียมนานาชาติและมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ

๘. การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธีในสถานศึกษาและชุมชนบนพื้นฐานของคุณภาพชีวิตและสันติสุขของสังคม การสมานฉันท์ของเอกลักษณ์สังคมไทยสู่การบริหารจัดการความขัดแย้งเพื่อพัฒนาองค์การการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบบริหารจัดการและสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษา ผ่าน Apple Application (App Store) และผ่านเว็บเบส (Web base)

มีเป้าหมายเพื่อสร้างช่องทางเผยแพร่ข้อค้นพบและผลงานวิจัยทั้งองค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้เข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงในทางปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการศึกษาและระบบการเรียนรู้ได้มากขึ้นและกว้างขวาง จัดทำระบบ

ฐานข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง จำแนกหมวดหมู่ขององค์ความรู้และผลผลิตจากงานวิจัยที่มีคุณภาพตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ที่มีความสอดคล้องและนำไปขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘) สู่การปฏิบัติได้จริง

แนวทางที่ ๓ จัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Educational Research) เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอ เผยแพร่ ยกย่อง และมอบรางวัลผลงานวิจัยและนักวิจัยดีเด่น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และแบบปฏิบัติที่ดีทางการศึกษาตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) ที่มีคุณค่าทางวิชาการ สนับสนุนและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษา เป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคน สังคม และสู่การสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

สาระสำคัญของการเสวนา

การเสวนาเรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จัดขึ้นเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยมีผู้ดำเนินการเสวนา คือ นางสาวอุษา ชูชาติ จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และมีผู้เข้าร่วมการเสวนา จำนวน ๒๗ คน ซึ่งผู้ดำเนินการเสวนาได้นำเสนอกรอบและทิศทางการศึกษาของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ ซึ่งเป็นที่มาของการพัฒนารอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาของรัฐบาล รวมทั้งนำเสนอรายละเอียดของกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) และภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา (Education Research: Re-ED) หลังจากนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการเสวนาร่วมกันเสวนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น

ส่วนที่ ๒ การแสดงผลงานวิจัยของผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และนักวิจัยทางการศึกษา ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินผลงานวิจัยดีเด่น (รอบที่๑) จำนวน ๒๔ เรื่อง จำแนกตามประเด็น นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการประกวดผลงานวิจัยดีเด่นในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ โดยในงานประชุมมีการนำเสนอผลงานวิจัยทางการศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์คุณภาพให้นำเสนอในการประชุม จำนวน ๒๔ เรื่อง จากผู้ส่งผลงานวิจัยเข้ารับการคัดเลือก ทั้งหมดจำนวน ๓๓๙ เรื่อง และจะคัดเลือกให้เหลือเพียง ๓ เรื่อง เพื่อรับรางวัลผลงานวิจัยทางการศึกษาดีเด่น ทั้งนี้ผลงานวิจัยที่ผ่านการพิจารณาตัดสินผลงานวิจัยดีเด่นตามเกณฑ์คุณภาพ (รอบที่๑) ที่มีจำนวน ๒๔ เรื่อง นอกจากมีการนำเสนอในท้องถิ่นแล้วยังได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ยังมีการนำเสนอเป็นนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย โดยจำแนกตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษา จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑.๑ รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา อนันต์สุชาติกุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑.๒ สื่อภาพนูน “สัตว์หิมพานต์” เพื่อผู้พิการทางสายตา

โดย นางจันทนา อินสระ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๑.๓ การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานระดับ ปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวด้วยกระบวนการทวิภาษา

โดย นางกัญญาภักดิ์ อาจหาญ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว

๒. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงาน ด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖

โดย นายอานนท์ สายคำฟู โรงเรียนอนุบาลลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์)

๒.๒ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

โดย รองศาสตราจารย์พิชิต ตรีวิทย์รัตน์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

๒.๓ การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์

โดย ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราช

มหาวิทยาลัยมหิดล

๓. การพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษา สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๓.๑ การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา

โดย ดร.ปณณธร ชัยวัฒน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

๓.๒ เภสัชศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมสร้างสรรค์เภสัชกร พันธุ์ใหม่

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทิพย์ กาญจนศิลป์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๓.๓ การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

โดย ดร.สิทธิศักดิ์ อัจฉาญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

๔. การปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

๔.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร มหาวิทยาลัยนเรศวร

๔.๒ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ “ความรัก” เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชฌา วัฒนบุรานนท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๓ การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีรา คุปพิทยานันท์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

๔.๔ กลยุทธ์การสร้างที่ยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม : การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ

โดย นางสาววงกข วงศ์หล่อสายชล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๔.๕ การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่: การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติโดยใช้เอสอีเอ็มกลุ่มพหุ

โดย นางสาวพนิดา มารุ่งเรือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๕. การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๕.๑ การวิจัยนำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทร์ทัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๕.๒ การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระยะที่สอง

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาตาวรรณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๕.๓ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดย รองศาสตราจารย์ พรทิพย์ ไชโยโส มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๖. การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

๖.๑ นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ

โดย ดร.กิตติชัย นวลทอง ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๖.๒ ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช มหาวิทยาลัยศรีปทุม

๖.๓ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก

โดย ดร.พูนภัทธา พูลผล โรงเรียนเพลินพัฒนา

๖.๔ ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อตัวแทนความคิดเรื่อง ปรัชญาการณดาราศาสตร์พื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย นายสิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย

๖.๕ คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

๗. พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๗.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนสุข อุดม มหาวิทยาลัยทักษิณ

๗.๒ ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

ประเด็นถาม-ตอบ

Q : การจัดประกวดผลงานวิจัยมีระยะเวลาห่างกันในแต่ละครั้งนานเท่าไร

A : ที่ผ่านมาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ทุก ๒ ปี แต่เนื่องจากนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ สำนักงานฯ มีภารกิจดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ในประเด็นวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ จึงได้จัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาขั้น เพื่อกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

Q : หากต้องการส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมการประกวด จะทราบข่าวสารการประกวดได้อย่างไร

A : ผู้มีความประสงค์จะส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมการประกวด สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th หนังสือพิมพ์รายวัน โทรทัศน์ วิทยุ หรือสอบถามจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยสาระของผลงานวิจัยจะต้องสอดคล้องกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) และในอนาคต สำนักงานฯ จะจัดทำวารสารวิจัยการศึกษาเพื่อเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการวิจัยทางการศึกษาอีกช่องทางหนึ่ง

Q : อยากเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อขอรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา จะต้องทำอย่างไร

A : เบื้องต้นขอให้กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มที่แจกให้ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะนำไปจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายของสำนักงานฯ สำหรับจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษาในลำดับต่อไป

Q : ครูส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำผลงานวิจัยได้ จึงอยากให้มีการจัดอบรมการทำผลงานวิจัยกับครูในสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะสนับสนุนเรื่องการจัดอบรมหรือไม่

A : ในโอกาสต่อไป สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะดำเนินการจัดอบรมด้านการวิจัย

Q : หากต้องการเอกสารเล่มวิจัยฉบับสมบูรณ์ของนักวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกผลงานวิจัยดีเด่น จะทำอย่างไร

A : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษายินดีเป็นสื่อกลางในการประสานขอข้อมูลจากนักวิจัย

Q : หากไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือที่เป็น Smart Phone แต่ประสงค์จะสืบค้นข้อมูลผลการวิจัยผ่าน Application จะต้องทำอย่างไร

A : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากำลังดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบบริหารจัดการและสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษา ผ่าน Application และผ่านเว็บเบส (Web base) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งจะสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ส่วนที่ ๓ การนำเสนอโปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา Education Research (Re-ED)

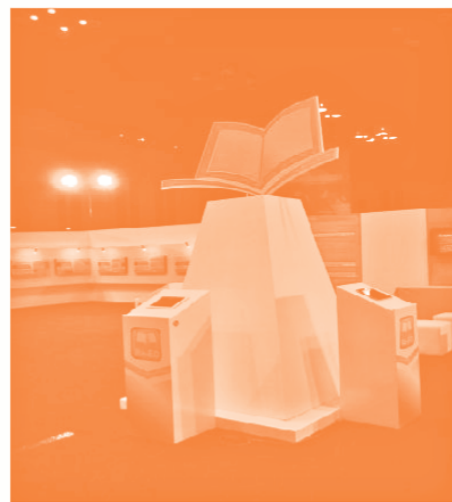
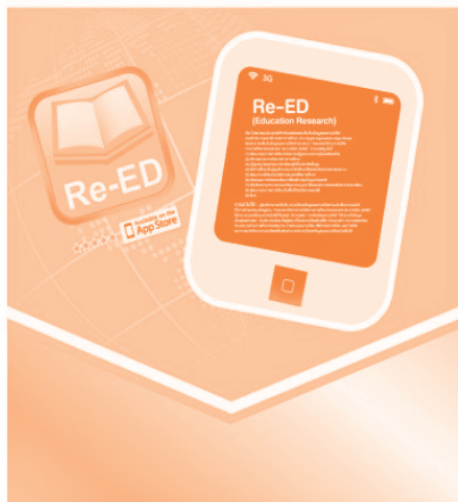

โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา (Education Research) หรือเรียกว่า Re-ED เป็นการเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย ผ่าน Apple Application (App Store) และผ่านเว็บเบส (Web base) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างช่องทางเผยแพร่ ข้อค้นพบและผลงานวิจัยทั้งองค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

และประเภทการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้เข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงในทางปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการศึกษาและระบบการเรียนรู้ได้มากขึ้นและกว้างขวาง การเผยแพร่ข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง จำแนกหมวดหมู่ขององค์ความรู้และผลผลิตจากงานวิจัยที่มีคุณภาพตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ที่มีความสอดคล้องและนำไปขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘) สู่การปฏิบัติได้จริง

โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทยด้านผลงานวิจัยทางการศึกษา Education Research หรือ Re-ED จะแสดงผลงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและผลงานวิจัยจากการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ซึ่งสาระสำคัญของงานวิจัยสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล อันเป็นประโยชน์ต่อบุคคลองค์กรทางการศึกษา สามารถนำไปขับเคลื่อนและประยุกต์ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การสืบค้นและดาวน์โหลดข้อมูลผลงานวิจัยใน Re-ED ทำได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว บนเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ “บทคัดย่อผลงานวิจัย” ที่ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้น ภาพรวมผลงานวิจัยและข้อค้นพบสำคัญอย่างย่อ ความสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลและการนำไปใช้ประโยชน์ และหากสนใจศึกษารายละเอียดของงานวิจัยเพิ่มเติม สามารถดาวน์โหลดข้อมูลผลงานวิจัยฉบับเต็มได้ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

๕. คู่มือการใช้โปรแกรมประยุกต์การศึกษาไทย ด้านผลงานวิจัยการศึกษา (Research Application)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องในฐานข้อมูลวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและข้อมูลวิจัยจากการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา และจัดหมวดหมู่ข้อมูลผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) และยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้และเป็นประโยชน์โดยตรงในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยจัดทำเป็นโปรแกรมประยุกต์สำหรับแสดงและสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย ผ่าน Apple Application (App Store) ในชื่อที่เรียกว่า Education Research หรือ Re-ED ซึ่งสามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยจำแนกตาม “กรอบและทิศทางการวิจัยการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘)” ๙ หมวดหมู่ ได้แก่

- (๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย
- (๒) สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา
- (๓) ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
- (๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษา และ อาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
- (๕) พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- (๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- (๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
- (๘) พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
- (๙) อื่นๆ

โปรแกรมจะแสดง “บทคัดย่อผลงานวิจัย” ให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นอย่างย่อ ประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปีที่ผลงานวิจัยแล้วเสร็จ จำนวนหน้า ความสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ภาพรวมผลงานวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย และสามารถดาวน์โหลดข้อมูลผลงานวิจัยฉบับเต็มได้ ทั้งนี้การ download Research Education (Re-ED) ไม่เสียค่าใช้จ่าย

วิธีการ download และการใช้งาน Education Research (Re-ED)

๑. การ Download Application : Education Research (Re-ED)

ดาวน์โหลดได้ที่ App Store ด้วยการค้นหาชื่อ Application คือ Research Education สามารถดาวน์โหลดผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา iPad หรือโทรศัพท์ iPhone

เมื่อดาวน์โหลด Education Research (Re-ED) เรียบร้อยแล้วจะปรากฏ

๒. การใช้งาน Research Education (Re-ED)

เมื่อกดเข้าไปใน จะปรากฏหน้าจอแรกของ Research Education (Re-ED) ดังนี้

รูปแสดงหน้าจอแรกของ Re-ED (Education Research) บน iPad

หลังจากนั้นประมาณ ๕ วินาที โปรแกรมจะเข้าสู่หน้าจอการจำแนกจัดหมวดหมู่ผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ให้โดยอัตโนมัติ ซึ่งสามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยใน ๙ หมวดหมู่ ดังนี้

(๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

(๒) สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

(๓) ปฏิรูปครูโดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

(๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

(๕) พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

(๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

(๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

(๘) พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

(๙) อื่นๆ

โปรแกรมจะสไลด์หน้าจอไปที่ละหัวข้อตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ หากสนใจเรื่องใดสามารถเลือกหัวข้อได้ตามต้องการ โดยการกดเข้าไปในหัวข้อที่ต้องการ โปรแกรมจะแสดงชื่อผลงานวิจัยที่มีในหมวดหมู่นั้นขึ้นมาทั้งหมด และสามารถเลือกงานวิจัยที่ต้องการอ่านได้

การเลือก “งานวิจัย” ที่ต้องการอ่าน

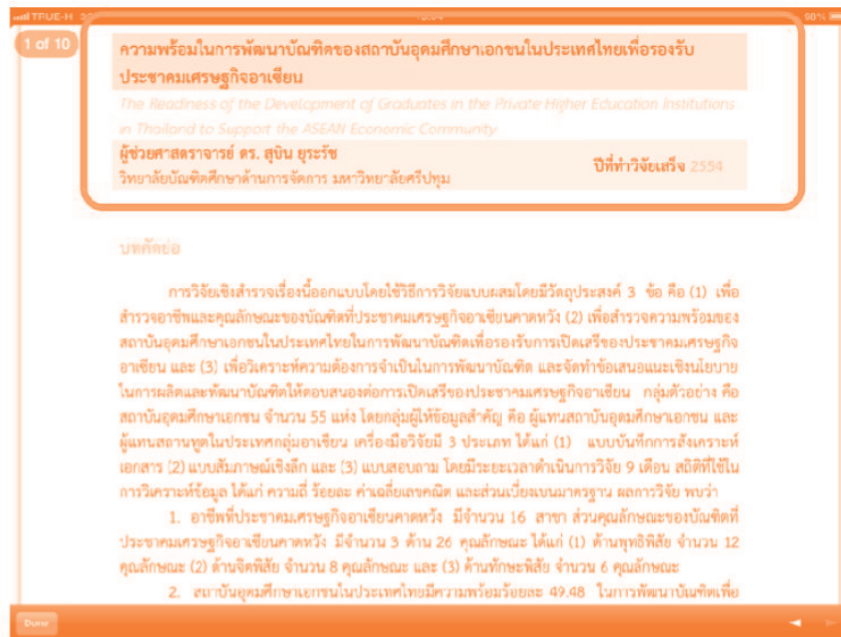
รูปแสดงวิธีการเลือก “งานวิจัย” ที่ต้องการอ่าน

เมื่อเลือกหัวข้องานวิจัยที่ต้องการอ่านแล้ว โปรแกรมจะแสดง บทคัดย่องานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่งปีที่ผลงานวิจัยแล้วเสร็จ จำนวนหน้า ความสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ภาพรวมผลงานวิจัยวิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย และเมื่อต้องการอ่านผลงานวิจัยเล่มเต็มสามารถกดปุ่ม “อ่าน” ได้ทันที

รูปแสดง “บทคัดย่อผลงานวิจัย”

เมื่อกดปุ่ม “อ่าน” โปรแกรมจะแสดงข้อมูลผลงานวิจัยฉบับเต็มขึ้นมา ดังรูป

“งานวิจัย” ที่อ่านแล้ว จะถูกจัดเก็บใน “My Bookshelf” ดังรูป และสามารถเรียกกลับมาอ่านใหม่ได้

การสืบค้น “งานวิจัย”

หากประสงค์จะค้นหางานวิจัยตามหัวข้ออื่น สามารถเรียกดูโดยกดที่ปุ่ม “ค้นหา” และพิมพ์หัวข้อที่ต้องการค้นหา โปรแกรมจะค้นหางานวิจัยหัวข้อตามที่ต้องการ

รูปแสดงการสืบค้นผลงานวิจัยโดยกดปุ่ม “ค้นหา”

บทที่ ๔

ปัจจัยแห่งความสำเร็จและข้อเสนอแนะ

หลังจากการดำเนินงานจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ ได้มีการประเมินปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดประชุม โดยการประชุมสนทนากลุ่มคณะทำงานจัดการประชุม และมีการประมวลผลความคิดเห็น ความพึงพอใจและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประชุมจากแบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับการประชุมทาง วิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ โดยมีผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจ จำนวน ๑,๖๐๓ คน ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอข้อมูล ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ส่วนที่ ๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ส่วนที่ ๑ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

จากการประชุมสนทนากลุ่มคณะทำงานจัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ในประเด็นของปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดประชุมครั้งนี้ มีปัจจัย สำคัญคือ

๑. ผู้นำองค์กร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญอันดับแรก คือ ผู้นำองค์กร ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและ กำหนดเป้าหมายพร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ มีกลยุทธ์ “มองอนาคต” โดยใช้ ข้อมูลและการประเมินร่วมกันเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความพร้อม และสภาพของการเปลี่ยนแปลง ตลอดจน ความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคม และที่สำคัญพร้อมสนับสนุนให้เกิดการจัดประชุมทางด้าน การวิจัยทางการศึกษา แต่ต้องให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวทางการจัดประชุมไปจากครั้งที่ผ่านมา มี บทบาทร่วมคิด ร่วมวางแผนกระบวนการ ร่วมกำหนดกิจกรรม และร่วมกระทำทุกขั้นตอนของการเตรียมการ และการจัดประชุมจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยิ่งไปกว่านั้น ผู้นำองค์กรได้สนใจบุคลากรในองค์กรให้เห็น ความสำคัญ กำหนดบทบาท ภารกิจ หน้าที่ของทุกคน จึงเกิดความร่วมมือกันทั้งองค์กรในการทำงานครั้งนี้

๒. การสร้างทีมงาน

การสร้างทีมงานในการจัดประชุมทางวิชาการในครั้งนี้ก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยเลือกบุคคลที่ สนใจ มีความพร้อม ความรับผิดชอบ และมีความเข้มแข็ง รู้สึกว่าเป็นภารกิจของงานที่ต้องกระทำ ต้องให้การ สนับสนุน และพร้อมเปิดรับวิธีการทำงานแปลกใหม่ที่ต่างจากที่เคยทำ การร่วมงานเน้นการทำงานเป็นทีม เปิดกว้างให้มีส่วนร่วมและร่วมมือ นิยมใช้หลักฉันทามติและบรรยากาศแบบเป็นมิตร แบบความร่วมมือ รวมทั้ง มีความคิดและความเชื่อว่าการจัดประชุมครั้งนี้ จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานทั้งต่อตนเอง องค์กร และ ผู้เกี่ยวข้องในวงการการศึกษาที่ได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน

๓. การประสานงานและการสื่อสารระหว่างกัน

การประสานงานและการสื่อสารระหว่างกันที่มีความชัดเจนทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ โดยเฉพาะ การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันและสร้างเป้าหมายร่วมของการทำงาน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้น และประสานงานให้คนปฏิบัติงาน ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และถือได้ว่าเป็นการช่วยเสริมพลังและสร้างสมรรถนะให้แก่ผู้ปฏิบัติงานโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อีกประการหนึ่ง การสื่อสารของผู้นาองค์กรที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในรูปแบบการประชุมกรมนา การประชุมกลุ่มย่อย การสั่งการ การมอบหมายงาน การส่งเสริมสนับสนุนและริเริ่มในการดำเนินงาน หรือการกำหนดเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ฯลฯ ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการให้ความสำคัญกับการจัดประชุมครั้งนี้ ก็เป็นวิธีการที่จูงใจให้คนในองค์กรและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการจัดประชุมในครั้งนี้

๔. การวางแผนการทำงานและจัดสรรทรัพยากร

การวางแผนการทำงานที่มีกลยุทธ์ มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่การวางระบบการทำงาน วางแผนงานและนำแผนสู่การดำเนินงานตามแผน การให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในองค์กรร่วมรับรู้ ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน การเชื่อมโยงและดึงเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศมาร่วมดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบุคลากรขององค์กรอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญส่งผลให้การบริหารจัดการประชุมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

๕. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์และการโฆษณาในวงกว้างและครอบคลุมทุกระดับ เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นวิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของกิจกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เพื่อให้สาธารณชนรับทราบ และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอข้อคิดเห็น และนำผลการวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ ที่ได้จากการประชุมไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา อีกทั้งยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยและบุคลากรในวงการการศึกษาส่งผลงานวิจัยทางการศึกษาเข้ามารับการคัดเลือกให้นำเสนอและประกวดชิงรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น นับเป็นแนวทางหนึ่งในการเสริมพลังและสร้างความเข้มแข็งของประชาคมการวิจัยทางการศึกษา

ส่วนที่ ๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ในการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานวิจัย การจัดการนิทรรศการ และการประชุมเสวนาประเด็นการวิจัยทางการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน ๑,๖๐๓ คน เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผล ได้ผลการประเมินความคิดเห็น ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ดังตาราง

ประเด็นประชุม/เสวนา	ประโยชน์ที่ได้รับ (%)					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ภาคเช้า (๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.) ๑. นำเสนอผลงานวิจัย การพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา	๒๙.๖	๕๖.๘	๑๑.๖	๑.๒	๐.๘	๔.๑๓
๒. นำเสนอผลงานวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๒๗.๕	๕๙.๒	๑๒.๑	๐.๔	๐.๘	๔.๑๒
๓. นำเสนอผลงานวิจัย การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาการอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษา สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่ สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ	๒๒.๖	๖๑.๐	๑๕.๔	๐.๕	๐.๕	๔.๐๔
๔. วิจัยและพัฒนาการศึกษา...สร้างอนาคต ที่ดีของประเทศไทย	๓๐.๔	๖๐.๑	๘.๗	-	๐.๘	๔.๑๙
๕. ทิศทางการวิจัยในอนาคตเพื่อสนับสนุน การพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล และงบประมาณการวิจัย	๒๓.๗	๕๙.๗	๑๔.๐	๑.๖	๑.๑	๔.๐๓
๖. เวทีผู้เรียนและครู : รู้จักวิจัย...เครื่องมือ สร้างทุนปัญญาของมนุษย์	๓๐.๐	๕๖.๕	๑๒.๕	๐.๕	๐.๕	๔.๑๕
วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ภาคบ่าย (๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.) ๑. ปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	๓๐.๖	๕๓.๕	๑๓.๗	๑.๑	๑.๐	๔.๑๑
๒. การปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง	๓๓.๗	๕๔.๔	๑๐.๐	๐.๔	๑.๕	๔.๑๘
๓. การพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อ รองรับการเป็นประชาคมอาเซียน	๒๕.๐	๖๐.๙	๑๐.๙	๐.๙	๒.๓	๔.๐๕
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ภาคเช้า (๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ น.) นำเสนอผลงานวิจัยและนวัตกรรมดีเด่นที่ ได้รับรางวัล	๒๘.๖	๖๓.๒	๘.๒	-	-	๔.๒๐

ประเด็นประชุม/เสวนา	ประโยชน์ที่ได้รับ (%)					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ภาคบ่าย (๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.) ข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัลในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕	๒๑.๐	๖๑.๓	๑๗.๗	-	-	๔.๐๓

จากตาราง สรุปได้ว่า ผลการประเมินประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/เสวนาในหัวข้อต่างๆ จากความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ **โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก** ในทุกประเด็นหรือหัวข้อของการนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกและตัดสินใจให้นำเสนอในการประชุม และทุกหัวข้อของการเสวนา รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกประเด็นการนำเสนอผลงานวิจัยและการเสวนาเช่นกัน

ที่น่าสนใจคือ ประเด็นหรือหัวข้อการนำเสนอผลงานวิจัยและการเสวนา ที่ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์ในระดับมากนั้น ที่มีค่ามากกว่าร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป มีจำนวน ๕ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประเด็นการนำเสนอผลงานวิจัยและนวัตกรรมดีเด่นที่ได้รับรางวัล ประเด็นข้อค้นพบสำคัญของผลงานวิจัยการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่นำเสนอและประกวดชิงรางวัล ประเด็นนำเสนอผลงานวิจัย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและการมีงานทำ ประเด็นการพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และประเด็นวิจัยและพัฒนาการศึกษา...สร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทย

นอกเหนือจากนี้ มีการสอบถามการนำเอกสารเผยแพร่และผลผลิตด้านงานวิจัยและองค์ความรู้จากการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการนำผลผลิตด้านงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ เรื่อง การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย” และแบบสอบถามการนำผลผลิตด้านงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทย (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๙๖๔ คน สรุปผลได้ดังตาราง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๓๓๓	๓๔.๕๔
หญิง	๖๓๑	๖๕.๔๖
รวม	๙๖๔	๑๐๐
สถานภาพทั่วไป		
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑๗๕	๑๘.๑๕
ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑๔	๑.๔๕
ผู้บริหารหน่วยงานส่วนกลาง	๔	๐.๔๒
ผู้บริหารหน่วยงานภาคเอกชน	๒๖	๒.๗๐
ครู/อาจารย์ในสถานศึกษา	๕๓๔	๕๕.๔๐
ศึกษานิเทศก์	๑๙	๑.๙๗
นักวิชาการศึกษา	๗๔	๗.๖๘
บรรณารักษ์ห้องสมุด	๕	๐.๕๑
อื่น ๆ	๑๑๓	๑๑.๗๒
รวม	๙๖๔	๑๐๐
การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์		
ใช้	๙๔๓	๙๗.๘๒
ไม่ใช้	๒๑	๒.๑๘
รวม	๙๖๔	๑๐๐
นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
การจัดทำนโยบายและแผนการศึกษา	๒๘๖	๘.๕๔
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๔๔๖	๑๓.๓๒
การบริหารจัดการการศึกษา	๒๘๗	๘.๕๗
การพัฒนาครู/อาจารย์	๔๖๗	๑๓.๙๕
การพัฒนาผู้เรียน	๕๕๔	๑๖.๕๕
การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	๔๑๗	๑๒.๔๖
การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	๓๙๒	๑๑.๗๑
การวิจัย	๔๓๒	๑๒.๙๐
อื่น ๆ	๖๗	๒.๐๐
รวม	๓,๓๔๘	๑๐๐

จากตาราง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน ๖๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๔๖ ส่วนเพศชายมีจำนวน ๓๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕๔ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษา จำนวน ๕๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๐ รองลงมา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ๑๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๕ และมีสถานภาพอื่น ๆ จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๒ ตามลำดับ สำหรับการนำเอกสารเผยแพร่และผลผลิตด้านการวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

ทางการศึกษา พบว่า มีผู้นำงานวิจัยและองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในเรื่องการพัฒนาผู้เรียน มากที่สุด จำนวน ๕๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๕ รองลงมา ใช้ในเรื่องการพัฒนาครู/อาจารย์ จำนวน ๔๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๕ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน ๔๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๒ ใช้ในการวิจัย จำนวน ๔๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๐ ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๔๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๖ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำนวน ๓๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๑ การบริหารจัดการ การศึกษา จำนวน ๒๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ การจัดทำนโยบายและแผนการศึกษา จำนวน ๒๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๔ และใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๐ ตามลำดับ

สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรดำเนินการต่อไป

๑. ด้านการจัดประชุม

- ๑.๑ การจัดงานมีความพร้อมและความเหมาะสมดีมาก เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา สมควรจัดการประชุมสัมมนาด้านวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติทุกปี
- ๑.๒ การจัดงานควรจัดในช่วงระหว่างปิดภาคเรียนเพื่อให้ครูในชนบทสามารถเข้าร่วมการสัมมนาได้
- ๑.๓ วิทยากรนำเสนอได้ดี
- ๑.๔ ควรเพิ่มเวลาสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสอบถามเพิ่มเติมหลังการบรรยายสรุปของผู้นำเสนอผลงานวิจัย

๒. ด้านสาระการประชุมและผลงานวิจัยตามกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)

- ๒.๑ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำงานวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านพัฒนาคุณภาพ การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้มากขึ้น
- ๒.๒ ผลงานวิจัยที่นำเสนอเป็นข้อมูลที่ดี สามารถนำไปเป็นฐานในการพัฒนาได้
- ๒.๓ ควรนำผลงานที่ไม่ได้รับการคัดเลือกมานำเสนอในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักวิจัยได้เห็นข้อแตกต่างและสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนางานวิจัยของตนได้

๓. ด้านเอกสารประกอบการประชุมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

- ๓.๑ ผลงานวิจัยที่เผยแพร่สู่โรงเรียนมีน้อยมาก ควรประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยทางการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้นำผลงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- ๓.๒ เพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้หลากหลายช่องทาง
- ๓.๓ จัดทำเอกสารเป็น e-Book
- ๓.๔ ควรเผยแพร่ Power Point ของวิทยากรทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ๓.๕ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยให้ทั่วถึงทุกระดับ เช่น เขตพื้นที่การศึกษา นักเรียน กลุ่ม นิเทศ ติดตามและประเมินผล

๔. อื่นๆ

- ๔.๑ การสนับสนุนงบประมาณการจัดทำผลงานวิจัยด้านการศึกษา
- ๔.๒ ควรมีระบบเครือข่ายผู้วิจัยให้ครบทุกจังหวัด

ภาคผนวก

รายชื่อวิทยากร

ลำดับ	รายนาม	หน่วยงาน
๑.	ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบริกรมพิทักษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒.	ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
๓.	รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกุล	มหาวิทยาลัยรังสิต
๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ	นักวิชาการอิสระ
๕.	นายกฤษณ์ธวัช นพนาศิพงษ์	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๖.	รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
๗.	ดร.นิลวรรณ เพชรบูรณิน	สมาชิกวุฒิสภา
๘.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
๙.	ดร.สมลักษณ์ สุเมธ	โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
๑๐.	นางสาวธาริกา กลั่นศรี	โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
๑๑.	นายปราโมทย์ น้อยาง	โรงเรียนสตรีวิทยา
๑๒.	นางสาวมาลัย เกื้อกิจ	โรงเรียนสตรีวิทยา

ทำเนียบผู้วิจัย

กัญญาภัทร์ อัจหาญ	การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา
สถานที่ติดต่อ	โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ๑๓๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๒๐ โทร. ๐-๕๓๘๗-๑๓๘๕ โทรสาร. ๐-๕๓๘๗-๑๓๘๕
กิตติชัย นวลทอง	นวัตกรรมสถาบันการเงินและการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบบูรณาการ
สถานที่ติดต่อ	ศูนย์วิจัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชั้น ๙ อาคารนางเลิ้ง (ถ.ก.ส.สำนักงานใหญ่) ๔๖๙ ถนนนครสวรรค์ แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐๒ - ๒๘๐-๐๑๘๐ ต่อ ๒๙๔๑ โทรสาร. ๐๒ -๒๘๑-๔๗๓๑
จันทนา อินสระ	สื่อภาพนูน “สัตว์หิมพานต์” เพื่อผู้พิการทางสายตา
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ๑ ถนนอุทองนอก ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐- ๒๑๖๐-๑๓๙๓ ต่อ ๒๐๑
จันทร์ทิพย์ กาญจนศิลป์	เภสัชศาสตร์ศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ : นวัตกรรมสร้างสรรค์เภสัชกรพันธุ์ใหม่
สถานที่ติดต่อ	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โทร. ๐๔๓-๗๕๔-๓๖๐
บงกช วงศ์หล่อสายชล	กลยุทธ์การสร้างความยืดหยุ่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม: การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ
สถานที่ติดต่อ	๗๐/๒๙๙ หมู่บ้านกฤษดานคร ๑๙ ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๒๐ โทร. ๐๘๑-๘๐๙๒-๔๕๔

บุบผา อนันต์สุชาติกุล	รูปแบบและการจัดการศึกษาแก่ทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า
สถานที่ติดต่อ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๗๗/๙ หมู่ ๑ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ โทร. ๐๕๓-๓๒๗๗๙๙
ปณณร ชัชวรัตน์	การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาพยาบาลเพื่อการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา
สถานที่ติดต่อ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะยา ๓๑๒ ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐ โทร. ๐-๕๔๔๓-๑๗๗๙ ต่อ ๑๐๕
พงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล	การพัฒนาและประเมินสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ๒ ถนนพราณนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐๒-๔๑๙-๗๙๙๐, ๐๒-๔๑๙-๗๙๙๕
พนิดา มารุ่งเรือง	การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพความเป็นพ่อแม่: การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติโดยใช้เอสอีเอ็มกลุ่มพหุ
สถานที่ติดต่อ	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ๑๒๖ ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๔๐ โทร. ๐๒-๔๐๔๔๕๕๓
พรทิพย์ ไชยโส	พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๕๐ ถนนพหลโยธิน ตำบลลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐๒-๕๗๙๒๐๓๐
พิชิต ตรีวิทย์รัตน์	นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนระบบอีเลิร์นนิ่งแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชารังสีเทคนิค คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๒ ถนนพราณนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐๒-๔๑๙-๗๑๗๓

พูนภัทรา พูลผล	การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก
สถานที่ติดต่อ	โรงเรียนเพลินพัฒนา ๓๓/๓๙-๔๐ ถนนสวนผัก แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐ โทร. ๐๒๘๘๕๒๖๗๐ ต่อ ๘๑๐๑
พูนสุข อุดม	การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
สถานที่ติดต่อ	สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ๑๔๐ ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐ โทร. ๐๗๔-๓๒๒๕๒๑
ฤตินันท์ สมุทรทัย และคณะ	การวิจัยนาร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑
สถานที่ติดต่อ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๓๙ ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทร. ๐๕๓-๙๔๔๒๘๐
วาริรัตน์ แก้วอุไร	การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ๙๙ หมู่ ๙ ถนนพิษณุโลก-นครสวรรค์ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐๕๕-๙๖๒๔๒๓
ศจีรา คุปพิทยานันท์	การพัฒนาเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
สถานที่ติดต่อ	สาขาสรวิทยา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ๑๑๑ ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ โทร. ๐๔๔-๒๒-๓๐๓๕

สมบูรณ์ ชิตพงศ์	คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ
สถานที่ติดต่อ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตพัฒนาการ ๑๗๖๑ ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ โทร. ๐๒-๓๒๐-๒๗๗๗ ต่อ ๑๑๕๙
สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ และคณะ	การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัด เชียงราย ระยะที่สอง
สถานที่ติดต่อ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๓๙ ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทร. ๐๕๓-๒๑๗๖๗๑
สิทธิศักดิ์ อาจหาญ	การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม
สถานที่ติดต่อ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐ โทร. ๐๔๕ ๖๓๑๐๙๕
สิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์	ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ต่อ ตัวแทนความคิด เรื่อง ปฏิกิริยาการถดถอยพื้นฐาน ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สถานที่ติดต่อ	โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย ถนนวันลูกเสือ ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐ โทร. ๐๘๕-๒๑๑-๐๘๐๘
สุบิน ยุระราช	ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน ประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
สถานที่ติดต่อ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ๖๑ ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐๒-๕๗๙-๑๑๑๑ ต่อ ๓๐๕๑ โทรสาร ๓๐๑๑

อานนท์ สายคำฟู	การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
สถานที่ติดต่อ	โรงเรียนอนุบาลลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์) ๒ ถนนจามเทวี ตำบล เวียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐ โทร. ๐๕๔-๓๑๓๙๓๑ ต่อ ๑๒๓,๑๓๒
เอกรินทร์ สังข์ทอง	ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐ โทร. ๐๘๙-๘๑๑๔๘๑๔
เอ็มอัชมา วัฒนบูรานนท์	การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบ “ความรัก” เพื่อสร้าง เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา
สถานที่ติดต่อ	สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐๒-๒๑๘-๒๖๒๓ ต่อ ๒๒๒ โทรสาร ๐๒-๒๑๘-๒๖๒๕

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและการศึกษา พิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการและคัดเลือกผลงานวิจัย

ลำดับ	รายนาม	หน่วยงาน
๑.	รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา พูนลาภทวี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๒.	รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณี คำชาย	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๓.	นางจงหทัย อมรพัฒนกุล	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๕.	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี	มหาวิทยาลัยบูรพา
๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพร อภินาพงศ์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชีพสมน รังสยาธร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๘.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
๙.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน์ีย์ ไพฑูรย์พงษ์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๑๐.	รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุรักษา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๑๑.	รองศาสตราจารย์นิโลบล นิมกักรัตน์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๑๒.	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๑๓.	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๔.	รองศาสตราจารย์พฤตพงษ์ เล็กศิริรัตน์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยทักษิณ
๑๕.	ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์	ข้าราชการบำนาญ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๖.	รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ศรีอำไพ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๑๗.	ดร.เพ็ญธิดา ทิพย์โยธา	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๑๘.	รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ เกียรติโกมล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๑๙.	ดร.รุ่งเรือง สุขภักดิ์	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

ลำดับ	รายนาม	หน่วยงาน
๒๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ	นักวิชาการอิสระ
๒๑.	รองศาสตราจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยะโกมล	ข้าราชการบำนาญ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ เทือกทอง	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๒๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๒๔.	รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัลย์ พลายน้อย	มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กุสุมาวดี	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๒๖.	รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๒๗.	รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๒๘.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๒๙.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ ฉัตรภรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓๐.	ดร.อัจฉรา นิยมภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓๑.	ดร.สุภาพร โกเฮงกุล	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓๒.	นางสาวอุษา ชูชาติ	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ ๕๙ / ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษาของ
คณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษา (รอบที่ ๑) ของคณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเดอะ ทวิน ทาวเวอร์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ เพื่อพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเหมาะสม ในประเด็นงานวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบและทิศทางทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) ที่กำหนดสาระสำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘ นำเสนอในการประชุมทางวิชาการวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษา ของคณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ ดังนี้

คณะที่ ๑ คณะทำงานฝ่ายอำนวยการและพิธีการ ประกอบด้วย

๑. รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ)	ที่ปรึกษา
๒. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา	ประธานคณะทำงาน
๓. นางสิริวรรณ สวัสดิวัฒน์ ณ ออยุธยา	คณะทำงาน
๔. นางสาวอุษา ชูชาติ	คณะทำงาน
๕. นางกมลทิพย์ เมฆพุก	คณะทำงาน
๖. นางเพทหาย บุญมี	คณะทำงาน
๗. นางสาวจิรศรี อนุวัชกุล	คณะทำงาน
๘. นางปัทมา คำภาศรี	คณะทำงาน
๙. นายภาณุพงศ์ พนมวัน	คณะทำงาน
๑๐. นางสาวกุลวิภา ชีพรับสุข	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑. นางสาวจรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวสุธิดา ผาพรม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. วางแผน กำหนดแนวทางการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพิจารณาคัดเลือกและตัดสินผลงานวิจัยทางการศึกษาของคณะกรรมการจัดประชุมทางวิชาการวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕ (The 15th National Symposium on Education Research) เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

/๒. ให้การต้อนรับ...

๒. ให้การต้อนรับประธานเปิด/ปิดการประชุม วิทยากร และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมจัดทำคำกล่าวรายงาน คำกล่าวเปิด

๓. ปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะที่ ๒ คณะทำงานฝ่ายลงทะเบียน ประกอบด้วย

๑. นางกนกพร ถนอมกลิ่น	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวจิรา วงศ์เหลือง	คณะทำงาน
๓. นางรัตนา เขมะพานิช	คณะทำงาน
๔. นางปัทมา คำภาศรี	คณะทำงาน
๕. นางสาวนริสา ไชยขันแก้ว	คณะทำงานและเลขานุการ
๖. นางสาววิภาปวีณ์ ศรีพันธุบุตร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำเอกสารข้อมูลผู้ลงทะเบียน และรับผิดชอบเรื่องการลงทะเบียนในวันประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สะดวก รวดเร็ว
๒. ดูแลการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร
๓. ดูแลเรื่องการจัดเลี้ยง และยานพาหนะ รับ-ส่ง
๔. ปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะที่ ๓ คณะทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ประกอบด้วย

๑. นางสาววิชชุลาวัลย์ พิทักษ์ผล	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวไกล่ตา สดสมศรี	คณะทำงาน
๓. นายธนพงศ์ ภักดีเจริญ	คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ และอำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ดังกล่าว
๒. ประกาศผลการคัดสรรผลงานวิจัย รอบที่ ๑ ทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. ปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะที่ ๔ คณะทำงานประจำกลุ่มย่อย ประกอบด้วย

คณะที่ ๔.๑ (กลุ่มย่อยที่ ๑) เรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท

๑. นางสาวทวีพร บุญวานิช	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวสุนันท์ เอื้อเชิดกุล	คณะทำงาน
๓. นางสาวนุศตรา แทนขำ	คณะทำงาน
๔. นางสาวจิรศรี อนุชกุล	คณะทำงานและเลขานุการ

/คณะที่ ๔.๒...

คณะที่ ๔.๒ (กลุ่มย่อยที่ ๒) เรื่อง การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม

๑. นางกมลทิพย์ เมฆพุก	ประธานคณะทำงาน
๒. นางณิชกมล ดวงมาลัย	คณะทำงาน
๓. นางสาวบรรณากรณ์ อมรพรสิน	คณะทำงาน
๔. นายณัฐวุฒิ อ่าวสกุล	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะที่ ๔.๓ (กลุ่มย่อยที่ ๓) เรื่อง การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

๑. นางสาวสมรฉัตร อ่องเอิบ	ประธานคณะทำงาน
๒. นายสำเนา เนื้อทอง	คณะทำงาน
๓. นางสาวจักษณา อธิรัตน์ปัญญา	คณะทำงาน
๔. นางสาวพิทล กันทะวัง	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะที่ ๔.๔ (กลุ่มย่อยที่ ๔) เรื่อง การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๑. นางศิริพร ศรีพันธุ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวพัชราภรณ์ ศรีคล้าย	คณะทำงาน
๓. นางสาวณัฐิกา นิตยาพร	คณะทำงาน
๔. นายภาณุพงศ์ พนมวัน	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะที่ ๔.๕ (กลุ่มย่อยที่ ๕) เรื่อง การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

๑. นางสิริวรรณ สวัสดิ์วัฒน์ ณ อยุธยา	ประธานคณะทำงาน
๒. นางกนกพร ถนอมกลิ่น	คณะทำงาน
๓. นายภูริต วาจาบัณฑิตย์	คณะทำงาน
๔. นางสาวกนกวรรณ ศรีลาเลิศ	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะที่ ๔.๖ (กลุ่มย่อยที่ ๖) เรื่อง การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

๑. นางสาววิษุลาวัฒน์ พิทักษ์ผล	ประธานคณะทำงาน
๒. นายศราวุธ บุญคลอง	คณะทำงาน
๓. นางสาวดวงดาว ศีลาอาคน์	คณะทำงาน
๔. นางสาวสุธิดา ผาพรม	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะที่ ๔.๗ (กลุ่มย่อยที่ ๗) เรื่อง เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๑. นางสาวชนิษฐา จิรวิริยะวงศ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นางโชติกา วรรณบุรี	คณะทำงาน
๓. นางสาวศัทรียา แจ่มเดชา	คณะทำงาน
๕. นายสิงหนาท ไตรจิตต์	คณะทำงานและเลขานุการ

/คณะที่ ๔.๘...

คณะที่ ๔.๘ (กลุ่มย่อยที่ ๘) ประเด็นการวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษา
ของประเทศ ๒๕๕๕-๒๕๕๘ เรื่อง การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. นายดุสิต ทองสลาย	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์	คณะทำงาน
๓. นางสาวโรจนา ถัดทะพงษ์	คณะทำงาน
๔. นางสาวศนิชา ภาวโน	คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ คณะทำงานตาม ๔.๑-๔.๘ มีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการประชุม จัดบันทึกการประชุม อัดเทปการประชุม
๒. จัดทำข้อมูลสรุปผลการประชุมและนำส่งข้อมูลต่อคณะทำงานคณะที่ ๕
๓. ปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะที่ ๕ คณะทำงานฝ่ายวิชาการและประเมินผล

๑. นางสาวอุษา ชูชาติ	ประธานคณะทำงาน
๒. นางเพทาย บุญมี	คณะทำงาน
๓. นางปัทมา คำภาศรี	คณะทำงาน
๔. นางสาวกุลวิภา ซีทรัพย์สุข	คณะทำงาน
๕. นางสาวจรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์	คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ประสานผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาและจัดทำจดหมายเชิญเป็นกรรมการคัดเลือกผลงานวิจัย
๒. คัดแยกประเภทผลงานวิจัยและจัดทำข้อมูลสรุปผลงานวิจัยที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
๓. จัดส่งผลงานวิจัยที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกให้คณะกรรมการฯ
๔. ประเมินผลและสรุปผลคะแนนการคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมทางวิชาการวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
๕. ปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖

(นางสาวศศิธรา พิชัยชาญณรงค์)
เลขาธิการสภาการศึกษา

การส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น
ในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. หลักการ

สืบเนื่องจากนโยบายคณะรัฐมนตรี ฯพณฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ได้ไว้ในด้านการศึกษากลับมาเกี่ยวกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทางปัญญาและนวัตกรรม ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม กรอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) ได้เห็นนโยบายเกี่ยวกับ “การใช้ประโยชน์จากการวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของชาติ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยทุกเพศ ทุกวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทัดเทียมกัน”

จากนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลข้างต้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จึงได้มีการจัดทำ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556 – 2558” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของประเทศ และเพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556 – 2558 บรรลุผลตามเป้าหมาย จำเป็นต้องใช้ “ผลงานการวิจัย” เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนำไปสู่การสร้างทุนปัญญาของชาติ เพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาคณะ สังคม และประเทศชาติ เพราะ “การวิจัย” เป็นกระบวนการสร้างเสริมการคิด และปัญญา สรรสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม เพื่อนำมาแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการศึกษาของประเทศ ดังนั้น จำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์จาก “ผลงานการวิจัยทางการศึกษา” เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัย ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนา “ผลงานการวิจัยทางการศึกษา” จึงจัดให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยในงาน “การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ประจำปี 2556 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา” ระหว่างวันที่ 23 - 25 มิถุนายน 2556 ในเวทีการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 เรื่อง การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย (The 15th National Symposium on Education Research) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพื่อคัดเลือกและประกวดผลงานวิจัยดีเด่นที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และตอบสนองนโยบายรัฐบาล และ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556 - 2558” ได้ รวมทั้งเพื่อนำผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์การเรียนรู้ต่อสาธารณชนและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดเวทีทางวิชาการสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และคัดเลือกรวมทั้งประกวดผลงานวิจัยดีเด่นที่สอดคล้องกับ “นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล” และ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556-2558”
- เพื่อนำผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์การเรียนรู้ต่อสาธารณชน
- เพื่อยกย่องนักวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกผลงานการวิจัยให้ได้รับรางวัล ในงาน “การจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- เพื่อส่งเสริมให้ผู้สนใจจัดทำผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศ

3. คุณสมบัติของผู้ส่งผลงานวิจัย

- ครู บุคลากรทางการศึกษา คณาจารย์ ผู้บริหาร ขององค์กรการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- นักวิจัย และผู้สนใจทั่วไป
- นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

4. กรอบและเกณฑ์การพิจารณาตัดสินผลงานวิจัย

คณะกรรมการจัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดกรอบการคัดเลือกผลงานวิจัย ดังนี้

- ผลงานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2554 – 2556
- ผลงานวิจัยสอดคล้องกับกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. 2555-2558)

ที่กำหนดสาระสำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ใน 8 ประเด็น

1. พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมมาตรฐานสากล
- (2) การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับชั้น โดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ (Measures of Achievement)
- (3) พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม สร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก สร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษากลายเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง (Global Citizenship)
- (4) จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติ
- (5) ส่งเสริมการอ่าน และขจัดความไม่รู้หนังสือ (Literacy campaign)
- (6) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น
- (7) ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยกระจายอำนาจสู่พื้นที่
- (8) ยกย่องคณาจารย์ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
- (9) จัดให้มีระบบการจัดการความรู้

2. สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย
- (2) ส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิด ให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพแก่แม่และเด็ก
- (3) สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (4) จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษา (Credit Transfers) สำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- (5) จัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษา (Credit Bank) และการเทียบโอน เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา
- (6) จัดให้มีโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต และพักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กรอ. และ กยศ.)
- (7) ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาส
- (8) จัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
- (9) กองทุนตั้งตัวได้
- (10) ดำเนินการโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนต่อต่างประเทศ
- (11) จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

3. ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) ปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ
- (2) สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู
- (3) ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก และจัดให้มีครูติวเตอร์เพียงพอในทุกห้องเรียน
- (4) จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง
- (5) ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู
- (6) พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู โดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์
- (7) แก้ปัญหาหนี้สินครู โดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้
- (8) พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู

4. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) จัดกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม สนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที
- (2) ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษา
- (3) จัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix - it - Centre)
- (4) ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพสูงในทุกพื้นที่
- (5) ดำเนินการกับภาคเอกชนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษา

5. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ICT in Education) มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่โรงเรียน ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) และส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เพื่อการศึกษา

- (2) จัดหาระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนด
 - (3) จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ
 - (4) พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา
 - (5) ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง
 - (6) ปรับปรุงห้องเรียนนําร่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์
 - (7) ดำเนินการให้กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการตามภารกิจ
 - (8) พัฒนาระบบไซเบอร์โฮมที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
6. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) พัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติ
- (2) จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น
- (3) พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติ
- (4) พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก
- (5) ผลักดันให้ประเทศพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจ

ฐานนวัตกรรม

7. เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน มีประเด็นวิจัยดังนี้

- (1) ร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ
- (2) เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
- (3) รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ
- (4) จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

8. การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

- ผลงานวิจัยตอบสนองต่อ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556-2558” ได้แก่

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
2. การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม
3. การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
5. การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ
6. การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
7. เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

คณะกรรมการจัดการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในงานประชุมสมมนาทางวิชาการ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดังนี้

รอบที่ 1 การคัดสรรผลงานวิจัยเพื่อคัดเลือกสำหรับการนำเสนอ และตีพิมพ์ในงานประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยผู้สมัครกรอกข้อมูลตาม ขั้นตอนข้อที่ 5 การส่งเอกสาร สำหรับเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การคัดสรรผลงานวิจัยพิจารณาจาก เกณฑ์ 4 ด้าน โดยมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน ประกอบด้วย
 - ด้านที่ 1 ปัญหา/ วัตถุประสงค์การวิจัย
 - ด้านที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย
 - ด้านที่ 3 เนื้อหาสาระผลงานวิจัย
 - ด้านที่ 4 คุณค่า และประโยชน์ของงานวิจัย
- 2) เกณฑ์การคัดสรรผลงานวิจัย ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้
 - ระดับที่ 1 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 น้อยที่สุด
 - ระดับที่ 2 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 น้อย
 - ระดับที่ 3 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 ปานกลาง
 - ระดับที่ 4 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 มาก
 - ระดับที่ 5 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 มากที่สุด
- 3) ผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดสรรผ่านการคัดเลือกในรอบที่ 1 จำนวน 24 เรื่อง ต้องผ่านเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 4 ด้าน โดยแต่ละด้านต้องผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

รอบที่ 2 การคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อรับรางวัลในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย ประกอบด้วย

- 4) การคัดเลือกผลงานวิจัยพิจารณาจาก เกณฑ์ 11 ด้าน
 - ด้านที่ 1 ชื่อเรื่อง คำสำคัญ และบทคัดย่อ
 - ด้านที่ 2 บทนำ/ ความเป็นมา/ ความสำคัญของปัญหาที่วิจัย
 - ด้านที่ 3 คำถาม/ วัตถุประสงค์การวิจัย
 - ด้านที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย
 - ด้านที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - ด้านที่ 6 ผลการวิจัย และการอภิปรายผล/ การวิจารณ์
 - ด้านที่ 7 การเขียน สรุปผลวิจัย ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ
 - ด้านที่ 8 การอ้างอิง/ บรรณานุกรม
 - ด้านที่ 9 คุณภาพในการนำเสนอ
 - ด้านที่ 10 วิธีการ และสื่อการนำเสนอผลงานวิจัย
 - ด้านที่ 11 ระยะเวลาในการนำเสนอ (ไม่รวมการซักถาม)
นำเสนอคนละไม่เกิน 20 นาที
 - นำเสนอ \leq 20 นาที ได้ xx คะแนน
 - นำเสนอ $>$ 20 - 25 นาที ได้ xx คะแนน
 - นำเสนอ $>$ 26 นาที ได้ 0 คะแนน

- 5) เกณฑ์การคัดสรรผลงานวิจัย ทั้ง 11 ด้าน ประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้
- ระดับที่ 1 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 น้อยที่สุด
 - ระดับที่ 2 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 น้อย
 - ระดับที่ 3 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 ปานกลาง
 - ระดับที่ 4 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 มาก
 - ระดับที่ 5 หมายถึง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 มากที่สุด

5. การส่งเอกสาร

ผู้สนใจส่งผลงานวิจัย สามารถแสดงความจำนงเสนอผลงานวิจัย โดยส่งเอกสารตามแนบประกอบด้วย

- แบบแสดงความจำนงเสนอผลงานวิจัย แบ่งข้อมูลการนำเสนอผลงานวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ
 - ส่วนที่ 1 ประวัติผู้จัดทำผลงานวิจัย ใช้แบบ สกศ. 1
 - ส่วนที่ 2 บทคัดย่อผลงานวิจัย ใช้แบบ สกศ. 2
- บทคัดย่อผลงานวิจัย ซึ่งแสดงรายละเอียดหัวข้อการนำเสนอผลงานวิจัยตามแบบ สกศ. 1/2 นำเสนอข้อมูลไม่เกิน 10 หน้ากระดาษ A4 จำนวน 5 ชุด หากเกินจำนวนหน้าที่กำหนดจะไม่รับการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ โดยมีรูปแบบการจัดพิมพ์ ดังนี้
 - 1) เขียนเป็นภาษาไทย
 - 2) พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2003 ใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ขนาดตัวอักษร 16 pt (สามารถ download ตัวอักษรจาก <http://onec.go.th>)
 - 3) ใช้กระดาษขนาด A4 พิมพ์แบบแนวตั้ง (portrait)
 - 4) ตั้งค่าหน้ากระดาษขอบบน 1 นิ้ว ขอบล่าง 1 นิ้ว ขอบซ้าย 1.25 นิ้ว และขอบขวา 1 นิ้ว
 - 5) บันทึกรายงานการวิจัยตามแบบ สกศ. 1/1 และ แบบ สกศ. 1/2 ลงในแผ่น CD จำนวน 1 แผ่น พร้อมระบุชื่อผู้จัดทำผลงานวิจัย และชื่องานวิจัย บนแผ่น CD
 - 6) เอกสารที่จัดส่งต้องเย็บเล่มปิดสัน และมีจำนวนรายการครบถ้วนตามที่ระบุข้างต้น มิเช่นนั้นจะถือว่าเอกสารไม่สมบูรณ์ และจะไม่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ
- ทั้งนี้ไม่มีการคืนต้นฉบับ และแผ่น CD ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

6. รางวัลผลงานวิจัย

- รางวัลที่ 1 เงินรางวัล มูลค่า 50,000-บาท พร้อมรับโล่รางวัล
- รางวัลที่ 2 เงินรางวัล มูลค่า 30,000-บาท พร้อมรับโล่รางวัล
- รางวัลที่ 3 เงินรางวัล มูลค่า 20,000-บาท พร้อมรับโล่รางวัล
- ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือก รอบที่ 1 จำนวน 24 เรื่อง จะได้รับเงินรางวัล มูลค่า 5,000-บาท พร้อมเกียรติบัตร
- ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือก และได้รับรางวัล จะได้รับการตีพิมพ์เพื่อจัดทำเอกสารเผยแพร่ในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

การศึกษา และเผยแพร่ผ่าน Apple Application (App Store) และผ่านเว็บเบส (Web base) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือก ถือเป็นผลงานวิจัยระดับชาติ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในเอกสารประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

7. ข้อกำหนดการพิจารณาคัดสรรผลงานวิจัย

- ผู้ส่งผลงานวิจัยสามารถส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมการคัดสรรได้มากกว่า 1 เรื่อง
- ต้องเป็นผลงานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จระหว่าง ปี พ.ศ. 2554 – 2556
- ต้องไม่เป็นผลงานวิจัย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2554–2556 ที่เคยผ่านการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และได้รับรางวัลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หรือตีพิมพ์ในนามสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มาก่อน เว้นแต่เป็นผลงานวิจัยที่ได้มีการพัฒนาต่อยอดจากผลงานวิจัย ที่เคยนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และได้รับรางวัลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หรือตีพิมพ์ในนามสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามาก่อน
- กรณีผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่น และมีข้อผูกพันตามสัญญาในการห้ามนำผลงานวิจัยทั้งหมด หรือบางส่วนไปเผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งตีพิมพ์ใดๆ นักวิจัยต้องแสดงหลักฐานการอนุญาตจากแหล่งทุนผู้มีอำนาจตามสัญญานั้นๆ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- ต้องไม่เป็นผลงานวิจัยที่คัดลอกหรือดัดแปลงมาจากผลงานวิจัยของผู้อื่น
- ผลงานวิจัยที่ส่งเข้าร่วมการคัดสรรต้องมีรายละเอียดของผลงานครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด หากเกิดความผิดพลาดจากการกรอกข้อมูลของผู้ส่งผลงานวิจัย จะถือว่าเอกสารไม่สมบูรณ์ และจะไม่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ
- ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือก และได้รับรางวัล จะได้รับการนำเสนอและตีพิมพ์เพื่อจัดทำเอกสารเผยแพร่ในงานจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอนำผลงานวิจัยมาเผยแพร่ลงสื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเผยแพร่ผ่าน Apple Application (App Store) และผ่านเว็บเบส (Web base) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในวันประชุมฯ
- ผลงานวิจัยที่ได้รับการคัดสรรผ่านการคัดเลือกในรอบที่ 1 โดยผ่านเกณฑ์การคัดเลือกตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอนำผลงานวิจัยดังกล่าวจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- การตัดสินของคณะกรรมการฯ ถือเป็นที่ยุติ

8. การประกาศผลและการรับรางวัลผลงานวิจัย

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะประกาศผลการคัดสรรผลงานวิจัย รอบที่ 1 ทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ <http://onec.go.th> ในวันที่ 3 เดือน มิถุนายน 2556

- ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดสรร รอบที่ 1 ต้องนำเสนอผลงานวิจัยต่อคณะกรรมการฯ ในวันที่ 23 มิถุนายน 2556 ณ ห้อง Convention Hall โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์
- ประกาศผล และรับรางวัล ในวันที่ 24 มิถุนายน 2556 ณ ห้อง Convention Hall โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์

9. สถานที่ส่งผลงานวิจัย/ ระยะเวลาส่งผลงานวิจัย

- ส่งผลงานวิจัยด้วยตนเอง หรือทางไปรษณีย์ ดังนี้
 - ส่งด้วยตนเอง : สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ชั้น 3 อาคาร 1 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
เบอร์โทร 0 2668 7123 ต่อ 1312, 1314, 1318
 - ส่งทางไปรษณีย์ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
99/20 ถนนสุขุโขทัย แขวงดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
วงเล็บมุมซองด้านขวาล่าง
“ส่งผลงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปี 2556”
 - ส่ง e-mail : res_onec@yahoo.co.th
ระบุชื่อเรื่อง (Subject) “ส่งผลงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา ประจำปี 2556”
- หมดเขตส่งผลงานวิจัยภายในวันพุธที่ 15 พฤษภาคม 2556 ในวันและเวลาราชการ สำหรับการ
ส่งผลงานวิจัยทางไปรษณีย์ วันประทับตราไปรษณีย์ต้นทาง ต้องไม่เกินวันพุธที่ 15 พฤษภาคม 2556
- ตรวจสอบรายชื่อผลงานวิจัยที่ส่งเข้าร่วมการคัดสรรได้ตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2556 ทาง
เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ <http://onec.go.th>

10. ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

- ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
สำนักวิจัย และพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
99/20 ถนนสุขุโขทัย แขวงดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 1312, 1314, 1318
โทรสาร 0 2243 0084
ได้ทุกวันในเวลาราชการหรือทาง <http://onec.go.th>

ส่วนที่ 1 ประวัติผู้ส่งผลงานวิจัย

ชื่อผลงานวิจัย	(ภาษาไทย)
	(ภาษาอังกฤษ)
ชื่อ - นามสกุล ผู้ส่งผลงาน (พร้อมระบุศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ หรือ คำนำหน้าชื่อ) อายุ (ปี)	
วุฒิการศึกษา	- ปริญญาตรี (สาขา/ สถาบันการศึกษา) : - ปริญญาโท (สาขา/ สถาบันการศึกษา) : - ปริญญาเอก (สาขา/ สถาบันการศึกษา) :
อาชีพ	
สถานที่ทำงาน	สถานที่ทำงาน : ที่อยู่ :
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	
โทรศัพท์	
โทรศัพท์มือถือ	
e-mail address	
ชื่อ - นามสกุล ผู้วิจัยร่วม (ถ้ามี)	

ส่วนที่ 2 บทคัดย่อผลงานวิจัย

ชื่อผลงานวิจัย

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ)

ปีที่ทำผลงานวิจัยเสร็จ 2554 2555 2556

ระบุประเภทของงานวิจัย พร้อมระบุแหล่งทุนสนับสนุน

- วิจัยพื้นฐาน (เป็นการวิจัยเพื่อหาทฤษฎี สูตร หรือสร้างกฎ เพื่อเป็นพื้นฐาน ในการศึกษา เรื่องอื่นๆ ต่อไป)
- วิจัยประยุกต์ (เป็นการวิจัยเพื่อนำผลไปทดลอง ใช้แก้ไขปัญหานั้น ๆ ต่อไป)
- วิจัยสร้างสรรค์/นวัตกรรม (เป็นการวิจัยที่มีการศึกษา ค้นคว้า หรือแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ มีนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลผลิตภัณฑ์สมัยใหม่ทางการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาได้)
- วิจัยอื่นๆ (เป็นการวิจัยอื่นๆ ที่ไม่เข้าขอบข่ายประเภทงานวิจัยข้างต้น)

แหล่งทุนสนับสนุน (ระบุ) _____

ระบุคำสำคัญของงานวิจัย (Keywords)

ความสอดคล้องของผลงานวิจัย กับ กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ พ.ศ.2555-2558

ผลงานวิจัยมีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 (กรุณาระบุ ✓)

- ___ (1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
- ___ (2) การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม
- ___ (3) การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
- ___ (4) การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- ___ (5) การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ
- ___ (6) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- ___ (7) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
- ___ (8) การศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การเผยแพร่ และรางวัลที่ได้รับ

ผลงานวิจัยเคยได้รับการเผยแพร่ และตีพิมพ์ (ระบุ)

ผลงานวิจัยเคยได้รับการนำเสนอในเวทีวิชาการ (ระบุ)

ผลงานวิจัยเคยได้รับรางวัล (ระบุ)

บทคัดย่อ

คำนำ/ ความเป็นมา/ หลักการและเหตุผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิธีการศึกษา/ ระเบียบการวิจัย

ผลการศึกษา

บทสรุป

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

1) การประยุกต์ผลงานวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558

2) การประยุกต์ใช้ในลักษณะอื่นๆ

สรุปแผนการดำเนินงาน
การส่งผลงานวิจัยเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อนำเสนอและประกวดผลงานวิจัยดีเด่น
ในการจัดประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 เรื่อง “การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

วัน เดือน ปี	กิจกรรม
วันศุกร์ที่ 5 เมษายน - วันพุธที่ 15 พฤษภาคม 2556	ประชาสัมพันธ์ และรับสมัคร
วันพุธที่ 15 พฤษภาคม 2556	ปิดการรับสมัคร
วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม 2556	ตรวจสอบรายชื่อผลงานวิจัยทั้งหมดที่ส่งเข้าร่วมการคัดสรร ทางเว็บไซต์ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ http://onec.go.th
วันจันทร์ที่ 3 มิถุนายน 2556	ประกาศผลการคัดสรรผลงานวิจัยรอบที่ 1 (จำนวน 24 ผลงาน) ทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ http://onec.go.th
วันอาทิตย์ที่ 23 มิถุนายน 2556	ผลงานวิจัยที่ผ่านการคัดสรรรอบที่ 1 จำนวน 24 ผลงาน นำเสนอ ผลงานวิจัยต่อคณะกรรมการฯ ณ ห้อง Convention Hall โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์
วันจันทร์ที่ 24 มิถุนายน 2556	ประกาศผลงานวิจัยดีเด่น และรับรางวัล ณ ห้อง Convention Hall โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์

เลขาธิการสภาการศึกษา

นายวีระ พลอยครบุรี

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะผู้ดำเนินการ

นางสาวอุษา ชูชาติ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวจิรศรี อนวัชกุล

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางปัทมา คำภาศรี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวกุลวิภา ชีพรับสุข

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวจรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวสุธิดา ผาพรม

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นายชัยวัฒน์ ไชยเวช

ผู้ช่วยนักวิชาการ

บรรณาธิการและจัดทำเล่มเอกสาร

นางสาวอุษา ชูชาติ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวจิรศรี อนวัชกุล

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางปัทมา คำภาศรี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวกุลวิภา ชีพรับสุข

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวจรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวสุธิดา ผาพรม

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
“การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

คำชี้แจง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อติดตามการใช้ประโยชน์จากเอกสารของสำนักงานฯ พร้อมทั้งเป็นข้อมูลในการจัดส่งเอกสารให้ท่านในคราวต่อไป

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว) นามสกุล

ตำแหน่งสถานที่ทำงาน.....

ที่อยู่ติดต่อได้

โทรศัพท์โทรศัพท์มือถือโทรสาร.....

e-mail

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไป (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน)

สถานภาพผู้ตอบ

ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้บริหารหน่วยงานส่วนกลาง

ผู้บริหารหน่วยงานภาคเอกชน

อื่น ๆ

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษา

ศึกษานิเทศก์

นักวิชาการศึกษา

บรรณารักษ์ห้องสมุด

ตอนที่ ๒ การนำผลการวิจัย/งานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑) ท่านได้รับเอกสารจากช่องทางใด การประชุม/สัมมนา สกศ.จัดส่งทางไปรษณีย์ website สำนักงานฯ

๒) ท่านได้นำเอกสารไปใช้ประโยชน์หรือไม่ ใช่ ไม่ใช่

๓) ท่านนำเอกสารไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

การจัดทำนโยบายและแผนการศึกษา (โปรดระบุ)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (โปรดระบุ)

การบริหารจัดการ (โปรดระบุ)

การพัฒนาครู/อาจารย์ (โปรดระบุ)

การพัฒนาผู้เรียน (โปรดระบุ)

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (โปรดระบุ)

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน (โปรดระบุ)

การวิจัย (โปรดระบุ)

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรดำเนินการต่อไป

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

โปรดส่งกลับมายัง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

๙๙/๒๐ ถนนสุขุขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หรือ ทางโทรสาร หมายเลข ๐-๒๒๔๓-๐๐๘๔

กรุณาส่ง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท แขวงดุสิต
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ติดแสตมป์
๓ บาท

เอกสารรายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๕
“การศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย”

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

